

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Základní socio-demografický popis řešeného území SO ORP Domažlice

Zpracovatel: Centrum pro komunitní práci západní Čechy
Americká 29
301 38 Plzeň

Plzeň 2018

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Cíle socio-demografického popisu	1
3. Sběr a zpracování dat.....	1
4. Charakteristika SO ORP Domažlice.....	2
5. Obyvatelstvo	7
6. Bydlení	18
7. Nezaměstnanost.....	24
8. Zadluženost obyvatel.....	35
9. Kriminalita	38
10. Vzdělání	42
11. Sociální oblast	47
11.1. SENIOŘI A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	47
11.2. DĚTI MLÁDEŽ, RODINY S DĚTMI	55
11.3. OSTATNÍ OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM	56
11.4. SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY	61
12. Přílohy	63

1. Úvod

Tento dokument byl zpracován v rámci 3. etapy projektu komunitního plánování sociálních služeb (dále jen KPSS) na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Domažlice (dále jen SO ORP Domažlice). Vzhledem k tomu, že do projektu plánování není zapojeno celé území SO ORP, ale pouze jeho část, která je tvořena 40 obcemi, zaměřuje se dokument primárně na popis aktuální socio-demografické situace na tomto území (dále jen řešené území). Zpracování socio-demografického popisu území představuje sběr, třídění a vyhodnocování dat v rámci analyticko-popisné fáze procesu KPSS a obsahuje obecné informace o sledovaném území, jeho obyvatelstvu a vybraných společenských jevech.

2. Cíle socio-demografického popisu

Cílem dokumentu je aktualizovat statistické údaje, které byly zjištěny v rámci 1. a 2. etapy KPSS, a mají nadále význam pro další proces KPSS. Popis území je zároveň doplněn o nové relevantní informace, které mohou přispět k rozvoji komunitního plánování sociálních služeb a podpořit práci všech účastníků procesu KPSS. Dokument mapuje vybrané charakteristiky související se sociálními službami na Domažlicku a je uspořádán tak, aby přehledně a věcně informoval o stávající situaci zkoumaného správního obvodu obce s rozšířenou působností a mohl být tak využit jako podklad pro další proces KPSS. Dokument je součástí souboru dalších analýz (analýza poskytovaných sociálních služeb, analýza zdrojů systému sociálních služeb, analýza potřeb uživatelů sociálních služeb), které dohromady tvoří celek a představují podklad pro další proces KPSS.

3. Sběr a zpracování dat

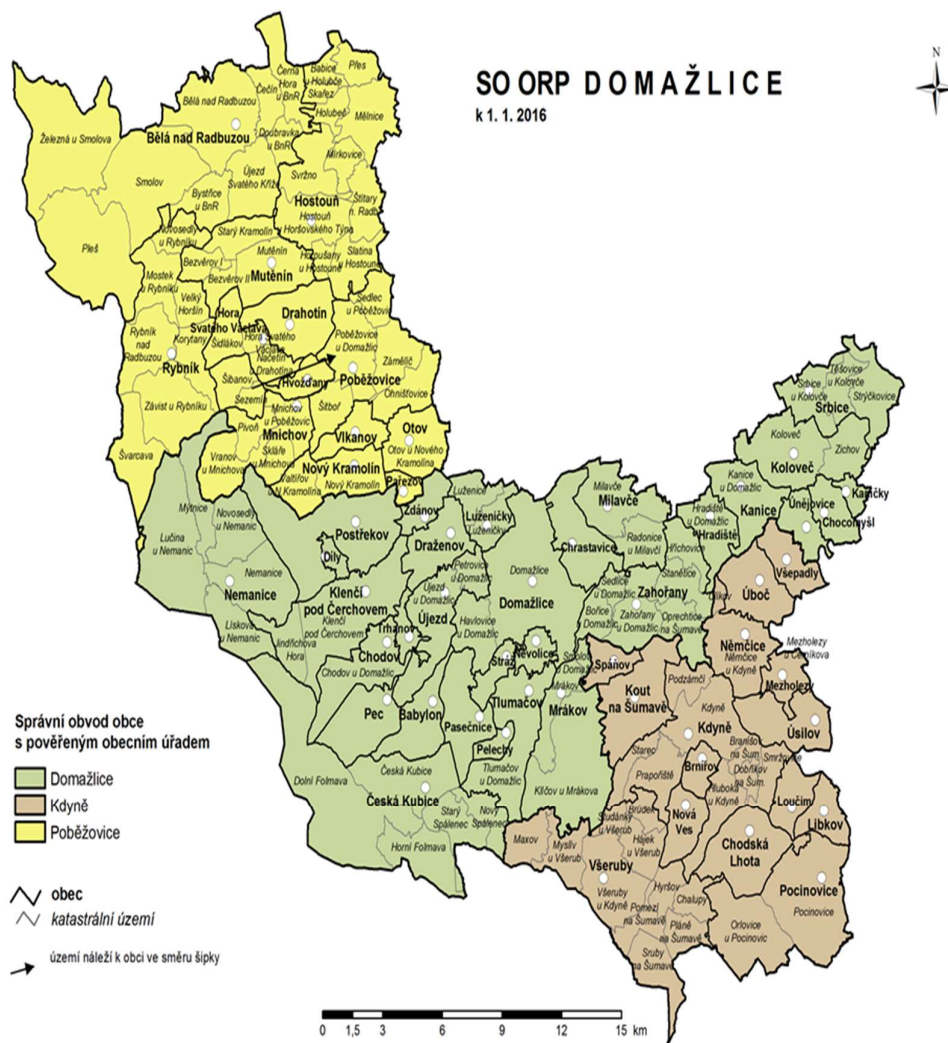
Základ pro vznik socio-demografického popisu území byl primárně tvořen sběrem, tříděním a zpracováním sekundárních dat získaných z dostupných zdrojů. Mezi hlavní poskytovatele a zdroje dat, které jsou využity v tomto dokumentu, patří Český statistický úřad, Městský úřad Domažlice, Odbor sociální a zdravotní Městského úřadu Domažlice, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Úřad práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Statistická ročenka Plzeňského kraje 2016 a další. Sběr sekundárních dat byl prováděn od ledna do června 2018, a to především z elektronických zdrojů (internetové portály výše zmíněných institucí, publikace apod.). Další data pochází z tištěných publikací získaných na úřadech, v knihovnách, v místních organizacích apod. Vybraná data prezentujeme pomocí popisných statistik ve formě tabulek či grafů. Dalším zdrojem informací byla primární data. Jednalo se zejména o dotazníkové šetření mezi obcemi v území a dotazníkové šetření mezi poskytovateli sociálních služeb doplněné o strukturované rozhovory. Všechny dotazníky byly rozeslány v elektronické podobě v průběhu ledna a února 2018. Z dotazníků zaslaných starostům všech 40 obcí na území SO ORP Domažlice se jich vrátilo ke zpracování 20, z dotazníků zaslaných 16 poskytovatelům pak 15. Osobní rozhovory proběhly v průběhu měsíců dubna až června 2018 se všemi poskytovateli sociálních služeb a sociálními pracovníky městských úřadů Domažlice, Poběžovice a Bělá nad Radbuzou.

4. Charakteristika SO ORP Domažlice

Správní obvod Domažlice, jehož součástí je řešené území, leží v jihozápadní části Plzeňského kraje a svou polohou patří mezi pohraniční správní obvody. Jeho jihozápadní hranice je také státní hranicí s Německem. Území tvoří z menší části Šumava a z větší části Český les. Tato pohoří jsou součástí největšího souvislého lesního komplexu ve střední Evropě, který je označován za zelenou střechu Evropy. Tyto oblasti odděluje Všerubský průsmyk, který tvoří jihovýchodní hranici okresu Domažlice.

Západní část SO ORP Domažlice sousedí se Spolkovou republikou Německo, zbývající část území hraničí se čtyřmi správními obvody Plzeňského kraje (Horšovský Týn, Klatovy, Přeštice a Tachov). Správní obvod zahrnuje 58 obcí, z nichž pět (Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Hostouň, Kdyně a Poběžovice) má statut města a tři z těchto měst mají pověřený obecní úřad (Domažlice, Kdyně a Poběžovice), 3 obce mají statut městyse. Na daném území je zřejmá převaha malých obcí s počtem obyvatel do 500 (41). Hustota zalidnění je ve srovnání s celorepublikovým průměrem poměrně nízká, činí 53,1 osob na km² a celkový počet obyvatel k 31.12.2016 činil 40 491.

Obrázek 1. Správní členění SO ORP Domažlice k 1.1.2016

Zdroj: Český statistický úřad.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Z geomorfologického hlediska je území SO ORP členěno na 3 oblasti, kdy na západě a severu se nachází Českoleská oblast, na jihu území zasahuje Šumavská oblast a část východu je tvořena Plzeňskou pahorkatinou. Podstatná část území je vyplněna pahorkatinami a brázdami s nadmořskou výškou 450 m n. m. (Chodská pahorkatina, Kdyňská brázda, Holýšovská pahorkatina, Sedmihoří). Při hranicích území se rozprostírá pohoří Český les, jehož součástí je území Čerchovského lesa s jeho nejvyšší horou Čerchov (1 042 m n. m.). V roce 2005 byla na tomto území zřízena CHKO Český les.

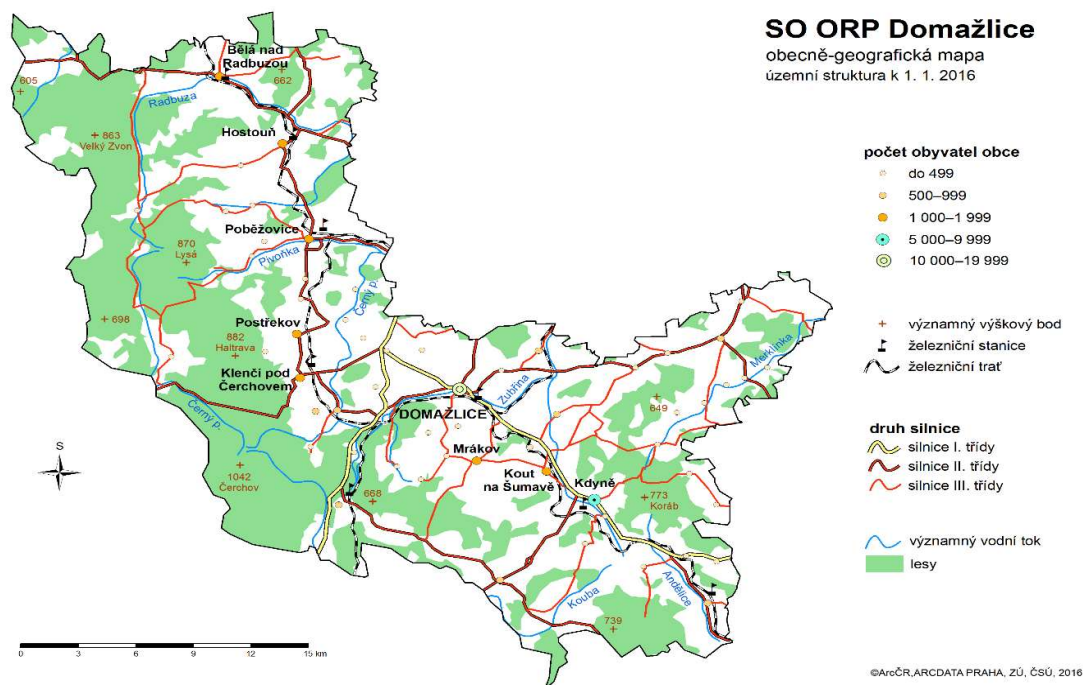
Celý SO ORP Domažlice je rozlohou 76 321 ha čtvrtým největším správním obvodem v Plzeňském kraji. Z celkové výměry území SO ORP tvoří zemědělská půda 49,7 % a lesní pozemky 41,8 %. Rostlinná výroba se zaměřuje především na pěstování pšenice, kukuřice a řepky olejky. Živočišná výroba je zaměřena především na chov skotu, prasat a drůbeže.

Vyhlášením území za chráněnou krajinnou oblast bylo zabráněno rozvoji těžkého průmyslu, proto je zde zastoupen převážně lehký průmysl v podobě lehkého strojírenství, textilního průmyslu, výroby optiky či nábytku. Území není zatíženo rozsáhlými oblastmi těžby surovin, nenacházejí se zde ložiska rud ani paliv, pouze stavebního materiálu.

Nejvýznamnějším vodním tokem území je řeka Radbuza, která je součástí povodí Berounky. Protéká městy Horšovský Týn a Holýšov, za kterým území opouští. Jejimi největšími přítoky jsou Černý potok a říčka Zubřina, která protéká přímo městem Domažlice. Vodní plochy tvoří převážně rybníky, tím největším je Mezholezský rybník v oblasti Sedmihoří.

Územím SO ORP neprochází žádná dálnice ani rychlostní komunikace. Severně od území prochází dálnice D5 (E50) Praha-Plzeň-Rozvadov-Nürnberg. Napojení na ni zajišťuje silnice I/26 Ejpovice-Plzeň-Sulkov-Horšovský Týn-Draženov-Folmava-Německo. Další významnou mezinárodní komunikací je silnice I/27 (E53) Plzeň-Klatovy-Železná Ruda-Deggendorf-München. Jejich spojení zajišťuje silnice I/22 České Budějovice-Strakonice-Klatovy-Kdyně-Domažlice. Hlavní železniční trať na území je trať č. 180 Plzeň-Domažlice-Česká Kubice-Regensburg-München.

Obrázek 2. Obecně-geografická mapa SO ORP Domažlice

Zdroj: Český statistický úřad

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Vzhledem k nízké hustotě zalidnění, absenci průmyslových, těžebních a energetických podniků si příroda zachovala svoji přirozenou podobu s vysokým podílem lesnatého porostu. To má za následek nízkou míru znečištění ovzduší a velmi dobrou ekologickou situaci území. Zachovalá příroda území je chráněnou krajinnou oblastí, jejíž atraktivita láká turisty k rekreaci a přispívá také k celkovému rozvoji cestovního ruchu. Územím prochází síť naučných stezek a cyklostezek, které poskytují velmi dobré podmínky pro pěší turistiku i cykloturistiku. V turisticky atraktivních lokalitách jsou zřízena informační centra nebo střediska (např. Domažlice, Klenci pod Čerchovem, Poběžovice, Bělá nad Radbuzou). Vedle přírodního prostředí tvoří asi největší potenciál pro rozvoj cestovního ruchu na daném území bohatá chodská tradice a kulturní bohatství centra města Domažlice, které bylo v roce 1975 vyhlášeno městskou památkovou rezervací. Dalšími památkovými zónami jsou vyhlášeny například obce Kanice, Poběžovice, Stráž, Trhanov a Klenci pod Čerchovem, které je také jedním z chodských center.

Centrem SO ORP je město Domažlice. Nejstarší psané zmínky o městě se datují ke konci 10. století. Původní trhová osada na obchodní cestě byla českým králem Přemyslem Otakarem II. povýšena na opevněné královské město ve druhé polovině 13. století. Domažlice jsou považovány za tradiční centrum Chodska, kde se také každoročně v srpnu konají tradiční Chodské slavnosti. Tyto jsou společně se svatovavřineckou poutí nejvýznamnější kulturní akcí na Domažlicku.

Velmi rozšířenému cestovnímu ruchu, který pro území představuje silné hospodářské odvětví, odpovídá také stav hromadných ubytovacích zařízení. Přehled a kapacitu zařízení vybraných s ohledem na řešené území prezentuje tabulka č. 1.

Tabulka 1. Vybraná hromadná ubytovací zařízení v SO ORP Domažlice k 31. 12. 2017

Místo	Název zařízení	Kategorie	Provoz	Počet pokojů
Babylon	HOTEL BOHMANN	hotel***	celoroční	11-50
	PENZION MAGDA	penzion	letní	11-50
	AUTOKEMP BABYLON	kemp	letní	11-50 + stan a karavany
	CHATOVÁ OSADA SRUB	chatová osada	letní	11-50
Bělá nad Radbuzou	PENZION RADBUZA	penzion	celoroční	10 a méně
	REKREAČNÍ STŘEDISKO RYBNÍK	ostatní zařízení	celoroční	11-50
Česká Kubice	HOTEL ELDORADO	hotel***	celoroční	11-50
	PENZION ZÁMEČEK MILADA	penzion	celoroční	10 a méně
	RESTAURACE A PENZION ČESKÝ LES	penzion	celoroční	10 a méně
	REKREAČNÍ CHATKY KRÁSNOHORSKÁ	chatová osada	letní	10 a méně
Díly	HORSKÝ HOTEL SÁDEK	hotel***	celoroční	11-50
Domažlice	HOTEL SOKOLSKÝ DŮM	hotel***	celoroční	11-50
	HOTEL ZLATÁ VČELA	hotel***	celoroční	11-50
	ATHLETIC PENZION	penzion	celoroční	10 a méně
	PENSION FAMILY	penzion	celoroční	10 a méně
	PENZION KONŠELSKÝ ŠENK	penzion	celoroční	10 a méně
	PENZION U CHODSKÉHO HRADU	penzion	celoroční	11-50
	PENZION U MARTINA	penzion	celoroční	10 a méně
	DOMOV MLÁDEŽE	ostatní zařízení	letní	11-50

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Drahotín	VITAL PARK	penzion	celoroční	10 a méně
Hora Svatého Václava	PENZION POHODA	penzion	celoroční	10 a méně
Hostouň	PENZION SVRŽNO	penzion	celoroční	10 a méně
Hradiště	PENZION LENIN	penzion	celoroční	10 a méně
Klenčí pod Čerchovem	HOTEL GAME H+P	hotel***	celoroční	11-50
	HOTEL HALTRAVA	hotel***	celoroční	11-50
	HOTEL VÝHLEDY	hotel***	celoroční	11-50
Mnichov	PENZION PIVOŇKA	penzion	letní	10 a méně
Pec	HOTEL LESANA	hotel*	letní	11-50
Pelechý	PENZION CHODSKÁ STRÁŽNICE	penzion	celoroční	10 a méně
Poběžovice	HOTEL HUBERTUS	hotel*	celoroční	11-50
Rybník	CHALUPA NA ZÁVISTI	penzion	celoroční	10 a méně
	REKREAČNÍ STŘEDISKO ZÁTIŠÍ	ostatní zařízení	celoroční	10 a méně
Tlumačov	PENZION PODVESKÝ MLÝN	penzion	letní	10 a méně
Trhanov	REKREAČNÍ ZAŘÍZENÍ ZÁMEK TRHANOV	ostatní zařízení	letní	11-50
Újezd	RESTAURACE CHODSKÁ CHALUPA	chatová osada	letní	11-50

Zdroj: Český statistický úřad

Z celkového počtu 58 obcí je do procesu aktualizace komunitního plánování sociálních služeb zapojeno 40 obcí SO ORP Domažlice. Sledované území tak zahrnuje 27 760 obyvatel (68,56 % SO ORP Domažlice) na rozloze 54 229 ha (71,05 % z celkové rozlohy SO ORP).

Ze 40 obcí sledovaného území má 5 statut města (Bělá nad Radbuzou, Česká Kubice, Domažlice, Hostouň a Poběžovice), jedna z nich je městysem (Klenčí pod Čerchovem). Domažlice a Poběžovice jsou města s pověřeným obecním úřadem. 21 obcí se skládá pouze z jedné sídelní jednotky, zbylých 19 vykonává správu nad základními sídelními jednotkami. V rámci těchto obcí je na 93 katastrálních územích identifikováno 108 částí obcí.

Na řešeném území zaujímá zemědělská půda 46,40 % celkové rozlohy a lesy 45,42 %. Lesnatost území převyšuje celorepublikový průměr, který činí 33 % rozlohy.

Největší rozlohu řešeného území zaujímá město Bělá nad Radbuzou, která disponuje také největším podílem zemědělské půdy a lesů na území. Rozlohou nejmenší je pak obec Díly. Místům s největším počtem obyvatel dominují Domažlice, kde tento počet přesahuje 11 000, následují obce s počtem obyvatel nad 1 000 obyvatel (Bělá nad Radbuzou, Hostouň, Klenčí pod Čerchovem, Poběžovice, Postřekov). Místem s největší hustotou zalidnění představuje město Domažlice (454 obyvatel na km²), následují obce Díly a Trhanov. Naopak nejmenší hustotu zalidnění vykazují obce Hora Svatého Václava, Hvoždany, Nemanice, Otov a Rybník, průměrně s 11 obyvateli na km².

Základní údaje obcí sledovaného území jsou zahrnuty do tabulky č. 2.

Tabulka 2. Údaje o obcích zapojených do procesu KPSS (číselné údaje jsou k 31. 12. 2016)

Název obce	Počet obyvatel	Rozloha v ha	Zemědělská půda v ha	Lesy v ha	Statut	Části obce
Babylon	310	665	44	541	obec	Babylon
Bělá nad Radbuzou	1 747	8 332	2 973	4 812	město	Bělá nad Radbuzou, Bystřice, Čečín, Černá Hora, Doubravka, Hleďsebe, Karlova Huť, Nový Dvůr, Pleš, Smolov,

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

						Újezd Svatého Kříže, Železná
Česká Kubice	921	4 598	960	3 394	město	Česká Kubice, Dolní Folmava, Horní Folmava, Nová Kubice, Nový Spálenec, Spáleneček, Starý Spálenec
Díly	378	140	114	4	obec	Díly
Domažlice	11 177	2 462	1 585	301	město (POU)	Bezděkovské Předměstí, Dolejší Předměstí, Havlovice, Hořejší Předměstí, Město, Týnské Předměstí
Drahotín	194	892	617	155	obec	Drahotín
Draženov	419	672	478	136	obec	Draženov
Hora Svatého Václava	69	765	456	258	obec	Hora svatého Václava, Načetín, Šidlákov
Hostouň	1 336	3 851	2 427	1 118	město	Hostouň, Holoubeč, Horušany, Mělnice, Mírkovice, Přes, Skařez, Slatina, Svržno, Sychrov, Štítary
Hradiště	171	570	376	159	obec	Hradiště
Hvoždany	35	300	218	48	obec	Hvoždany
Chocomyšl	113	418	277	103	obec	Chocomyšl
Chodov	771	888	368	459	obec	Chodov
Chrastavice	398	874	595	220	obec	Chrastavice
Kanice	205	759	450	242	obec	Kanice
Kaničky	27	150	98	41	obec	Kaničky
Klenčí pod Čerchovem	1 322	1 810	681	993	městys	Klenčí pod Čerchovem, Capartice, Černá Řeka, Jindřichova Hora
Luženičky	368	629	500	86	obec	Luženičky, Luženice
Milavče	610	1 218	887	217	obec	Milavče, Božkovy, Radoničky
Mnichov	219	1 425	477	871	obec	Mnichov, Pivoň, Vranov
Mutěnin	255	1 548	1 057	386	obec	Mutěnin, Erazim, Ostrov, Starý Kramolín
Nemanice	259	3 838	810	2 665	obec	Nemanice, Lísková, Nemaničky, Nová Huť, Novosedelské Hutě, Novosedly, Stará Huť
Nevolice	196	256	226	2	obec	Nevolice
Nový Kramolín	212	919	585	286	obec	Nový Kramolín
Otov	101	711	413	236	obec	Otov
Pařezov	178	159	111	26	obec	Pařezov
Pasečnice	207	775	279	454	obec	Nová Pasečnice, Stará Pasečnice
Pec	226	800	90	685	obec	Pec
Pelechý	76	168	92	66	obec	Pelechý
Poběžovice	1 551	2 782	1 721	739	město (POU)	Poběžovice, Ohnišovice, Sedlec, Sezemín, Šibanov, Štiboř, Zámělč
Postřekov	1 129	1 889	771	967	obec	Postřekov, Mlýnec
Rybník	181	3 649	848	2 651	obec	Rybník, Mostek, Závist

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Srbice	391	1 384	1 048	243	obec	Srbice, Háje, Strýčkovice, Těšovice
Stráž	221	266	207	37	obec	Stráž
Tlumačov	432	1 187	588	543	obec	Tlumačov, Filipova Hora
Trhanov	537	214	158	2	obec	Trhanov, Pila
Újezd	414	1 102	723	280	obec	Újezd, Petrovice
Únějovice	112	398	293	57	obec	Únějovice
Vlkanov	136	429	295	105	obec	Vlkanov
Ždánov	156	337	264	42	obec	Ždánov
Celkem	27 760	54 229	25 160	24 630		

Zdroj: Český statistický úřad, 2017

V řešeném území ORP Domažlice působí 4 dobrovolné svazky obcí, které se zaměřují na regionální rozvoj:

- Svazek českých měst a obcí v česko-bavorském pohraničním prostoru Domažlicko sdružuje 45 členů, z nichž 12 je součástí řešeného území v ORP Domažlice (Babylon, Bělá nad Radbuzou, Česká Kubice, Domažlice, Hostouň, Chodov, Milavče, Pec, Poběžovice, Trhanov, Újezd). Zbylé obce náleží do ORP Horšovský Týn a Stod. Předmětem činnosti DSO je především rozvoj v oblasti hospodářství a trhu práce, infrastruktura, rekreace a turistický ruch, ochrana přírody a životního prostředí, kultura, mládeže a sport, sociální problémy, ochrana před požáry a dalšími katastrofami.
- Účelové sdružení obcí pro odpadové hospodářství LAZCE sdružuje 78 obcí, přičemž členem je všech 40 obcí náležejících do řešeného území ORP Domažlice. Mezi hlavní aktivity tohoto dobrovolného svazku obcí patří rozvoj a organizace odpadového hospodářství v území.
- Vodohospodářský svazek obcí Domažlicka sdružuje celkem 91 obcí, z nichž 7 náleží do řešeného území ORP Domažlice (Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Hostouň, Chrastavice, Milavče, Pec, Poběžovice). Hlavním předmětem činnosti svazku je jednotná správa a řízení obecních vodovodů a kanalizací, skupinových vodovodů a kanalizací a dalších společných částí z majetku obcí, které slouží k výrobě a rozvodu vody, k odvodu a likvidaci odpadních vod na principu investiční a cenové solidarity členů svazku.
- Mikroregion Dobrohost sdružuje v současné době celkem 6 obcí, které všechny náleží do řešeného území části ORP Domažlice (Hora Svatého Václava, Drahotín, Mnichov, Poběžovice, Rybník a Hvoždany). Hlavní aktivity svazku jsou zaměřeny na rozvoj cestovního ruchu v daném území.

Zdroj: (http://kevis.plzensky-kraj.cz/index.php?action=zaznam&lang=cz&id_tabulka=609&format=sestava_html&listovani=a:1:%7bs:5:%22count%22;i:5000;%7d)

5. Obyvatelstvo

Ze statistik týkajících se obyvatelstva jsme se zaměřili především na počet obyvatel v řešeném území, jejich věkovou strukturu a přírůstek obyvatelstva. Tyto údaje jsme porovnávali ve vztahu k celému územím SO ORP, okresu Domažlice a Plzeňskému kraji.

Tabulka č. 3 poskytuje informace o vývoji obyvatelstva celého SO ORP Domažlice od roku 2010 k 31. 12. 2016. V celém SO ORP Domažlice žilo k 31. 12. 2016 celkem 40 491 obyvatel, tj. 7,0

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

% z celkového počtu obyvatel kraje. Hustota obyvatelstva představovala 53,1 obyvatel na 1 km².

Tabulka 3. Vývoj vybraných ukazatelů území SO ORP Domažlice

SO ORP Domažlice		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvatel celkem		40 286	40 212	40 296	40 299	40 374	40 510	40 491
v tom podle pohlaví	muži	19 961	19 935	20 007	20 013	20 056	20 094	20 081
	ženy	20 325	20 277	20 289	20 286	20 318	20 416	20 410
v tom ve věku (let)	0-14	5 919	5 962	6 056	6 058	6 113	6 211	6 254
	15-64	28 296	27 926	27 579	27 319	27 032	26 865	26 597
	65 a více	6 071	6 324	6 661	6 922	7 229	7 434	7 640
v tom ve věku (%)	0-14	14,7	14,8	15,0	15,0	15,1	15,3	15,4
	15-64	70,2	69,4	68,4	67,8	67,0	66,3	65,7
	65 a více	15,1	15,7	16,5	17,2	17,9	18,4	18,9
Průměrný věk		40,7	41,0	41,3	41,6	41,9	42,0	42,3
Průměrný věk muži		39,6	39,9	40,2	40,4	40,7	40,9	41,1
Průměrný věk ženy		41,8	42,1	42,4	42,7	43	43,1	43,3
Index stáří		102,6	106,1	110	114,3	118,3	119,7	122,2
Sňatky		173	174	195	183	222	205	223
Rozvody		97	123	129	109	89	99	94
Potraty		188	163	176	185	201	174	143
Živě narození		431	351	414	360	367	452	401
Zemřelí		403	417	396	417	373	433	424
Přistěhovalí		653	538	574	605	646	688	595
Vystěhovalí		591	478	508	545	565	571	591
Přírůstek (úbytek)	přirozený	28	-66	18	-57	-6	17	-23
	stěhováním	62	60	66	60	81	117	4
	celkový	90	-6	84	3	75	136	-19

Zdroj: Český statistický úřad, 2017

Tabulka č. 4 následně dokumentuje stejné demografické údaje za období roků 2012 až 2016. Sběr dat byl zredukován pouze na řešené území. To představuje 40 obcí a 27 760 obyvatel. Z dat získaných od roku 2012 do 31.12.2016 je patrné, že ke konci posuzovaného období žilo na řešeném území celkem 27 760 osob, což představuje 45,22 % celkového množství obyvatel okresu Domažlice, 68,56 % obyvatel SO ORP Domažlice a 4,80 % obyvatel Plzeňského kraje. Tento počet každoročně velmi mírně roste, od počátku ke konci sledovaného období činil tento nárůst přibližně 1 %. Největší meziroční nárůst vykazuje rok 2016 s hodnotou 129 osob. Podíl mužů tvořil 49,31 % a podíl žen 50,69 % z celkového počtu obyvatel. Mírná převaha žen byla na území evidována v celém sledovaném období, ke konci období tento rozdíl činil 382 osob.

K 31.12.2016 tvořili z pohledu věkové struktury obyvatelstva řešeného území 65,67 % jedinci v produktivním věku 15-64 let. Podíl této věkové kategorie však vykazoval pravidelný úbytek, od počátku ke konci sledovaného období o 3,50 %. Seniorská kategorie 65+ tvořila 18,66 % celkového počtu obyvatel. Tato kategorie naopak vykazovala každoroční nárůst, který představoval od počátku ke konci sledovaného období 13,28 %. Nejmenší podíl obyvatel připadal na děti ve věkové kategorii 0-14 let, a to 15,67 %. U této věkové skupiny byl každoročně vykazován mírný nárůst, celkový pak představoval 5,69 %. Z údajů je patrný celkový nárůst především seniorské populace, čímž se potvrzuje globální trend stárnutí populace, jehož indikátorem je index stáří. Ten představuje poměr seniorské složky 65+ na 100 osob dětské složky 0 – 14 let. V řešeném území tento index každoročně rostl a ke konci roku 2016 dosáhl hodnoty 115,3. To v celokrajském měřítku představuje jednu z nejnižších hodnot,

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

kdy index stáří v Plzeňském kraji dosáhl ke konci roku 2016 hodnotu 126,7 %, která výrazně přesáhla i celorepublikový průměr, 120,7 %. Průměrný věk populace řešeného území v roce 2012 činil 41,08 let a v roce 2016 pak 41,54 let.

Vývoj počtu obyvatel řešeného území, který je vyjádřen celkovým přírůstkem, měl ve sledovaném období kolísavý charakter. Na tomto stavu se podílel jednak migrační přírůstek, který představuje rozdíl počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob za stejné období, a také přirozený přírůstek obyvatel, který představuje rozdíl počtu živě narozených dětí a počtu zemřelých za stejné období.

Do řešeného území se v roce 2016 přistěhovalo 783 osob, více jich bylo pouze v roce 2014 (827) a 2015 (844). Nejnižší hodnotu vykazoval rok 2013 s počtem 741 přistěhovalých. Oproti tomu se v roce 2016 z území 744 osob vystěhovalo. Jedná se o průměrnou hodnotu, která byla nejvyšší v roce 2013, kdy se vystěhovalo 771 osob. Migrační přírůstek dosáhl maxima v roce 2015 s počtem 103 osob. Naopak velkého propadu do záporných hodnot -30 osob dosahoval v roce 2013. Ke konci sledovaného období měl hodnotu 51 osob.

Počet živě narozených dětí ve sledovaném období a území je jedním z hlavních ukazatelů ovlivňujících přirozenou měnu obyvatelstva. Přirozený přírůstek obyvatel byl se 17 osobami nejvyšší v roce 2012, kdy se v řešeném území živě narodilo 279 dětí a zemřelo 262 osob. V roce 2013 tento demografický ukazatel dosáhl dokonce záporných hodnot, kdy počet zemřelých převýšil o 9 osob počet narozených dětí. V roce 2016 představoval přirozený přírůstek 12 jedinců (285 živě narozených dětí a 273 zemřelých osob).

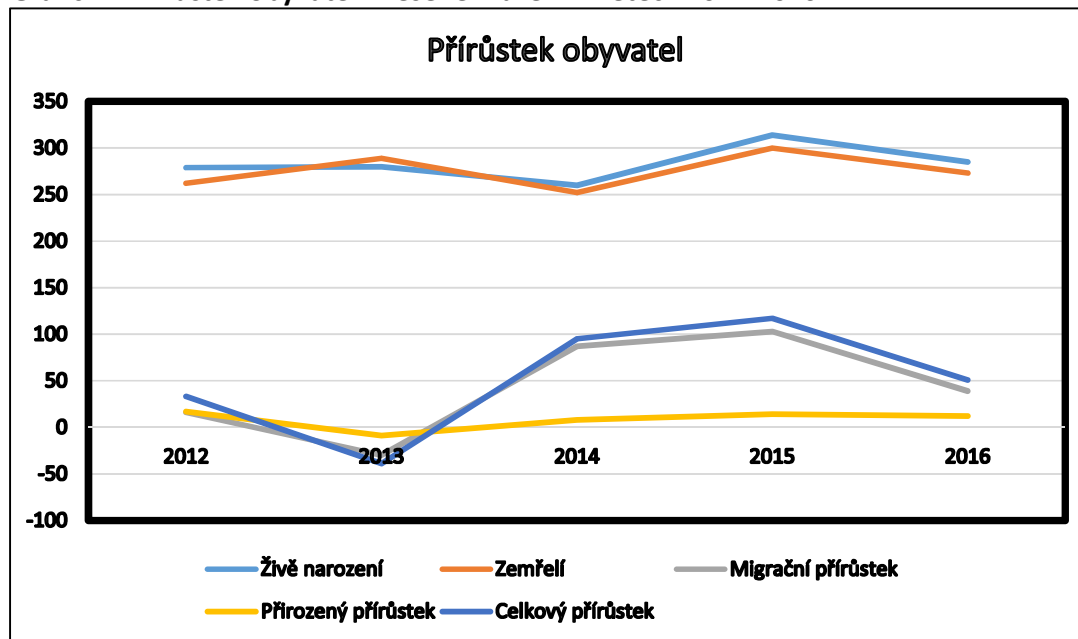
Tabulka 4. Vývoj stavu obyvatelstva řešeného území od roku 2012 k 31. 12. 2016

Řešené území		2012	2013	2014	2015	2016
Počet obyvatel celkem		27 500	27 498	27 593	27 709	27 760
v tom podle pohlaví	muži	13 694	13 672	13 728	13 762	13 689
	ženy	13 806	13 826	13 865	13 947	14 071
v tom ve věku (let)	0-14	4 116	4 147	4 218	4 302	4 350
	15-64	18 893	18 674	18 500	18 390	18 231
	65 a více	4 491	4 677	4 795	5 017	5 179
v tom ve věku (%)	0-14	14,97	15,08	15,29	15,56	15,67
	15-64	68,70	67,91	67,05	66,54	65,67
	65 a více	16,33	17,01	17,38	18,15	18,66
Průměrný věk		41,08	41,16	41,53	41,44	41,54
Index stáří		109,1	112,8	113,7	116,6	115,3
Sňatky		146	133	149	154	157
Rozvody		97	75	67	71	71
Potraty		126	144	143	135	111
Živě narození		279	280	260	314	285
Zemřelí		262	289	252	300	273
Přistěhovalí		768	741	827	844	783
Vystěhovalí		752	771	740	741	744
Přírůstek (úbytek)	přirozený	17	-9	8	14	12
	stěhováním	16	-30	87	103	39
	celkový	33	-39	95	117	51

Zdroj: Český statistický úřad, 2017

Přírůstek obyvatel je také vyjádřen grafem, ze kterého je patrný kolísavý charakter tohoto ukazatele v posuzovaných letech a také výrazný vliv především migračního přírůstku na hodnoty celkového přírůstku obyvatel. Následuje mapka přírůstku obyvatel v jednotlivých obcích řešeného území.

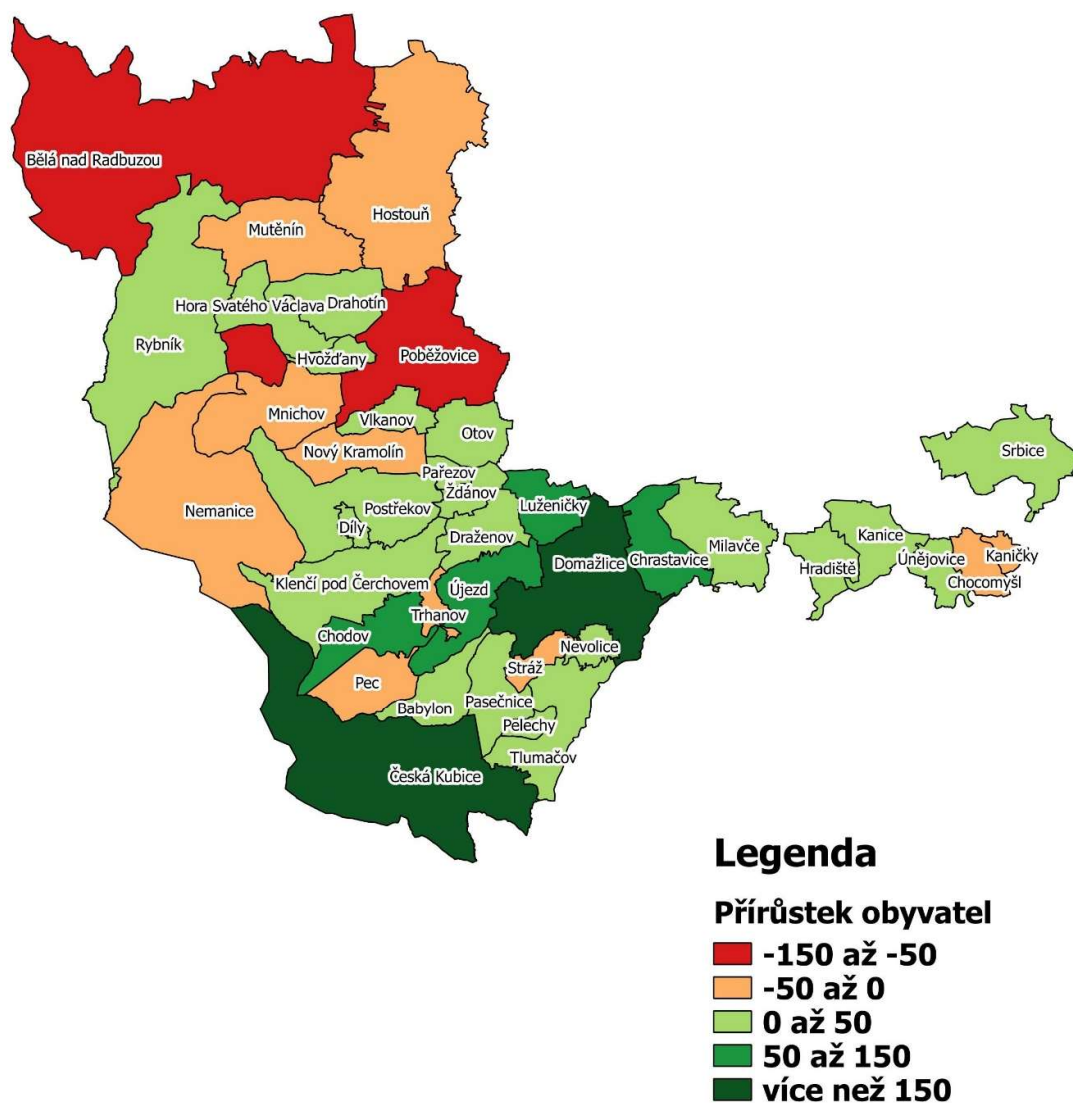
Graf č. 1: Přírůstek obyvatel v řešeném území v letech 2012-2016

Zdroj: Autor, data ČSÚ

Obrázek 3. Přírůstek obyvatel v obcích na Domažlicku v letech 2006-2016

Přírůstek obyvatel v obcích na Domažlicku v letech 2006 - 2016

Zdroj: Autor, data ČSÚ

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Podrobnější statistiky také vykazují počet potratů, kterých je v řešeném území ke konci roku 2016 vykazováno celkem 111, což je nejméně ze všech sledovaných roků. Tento ukazatel vyazuje od roku 2013 každoroční pokles.

Základními demografickými ukazateli jsou dále sňatkovost a rozvodovost. V roce 2016 uzavřelo v řešeném území manželství 157 párů, což představuje nejvyšší hodnotu ve sledovaném období. Průměrná sňatkovost ve sledovaném období představovala 149 sňatků ročně a meziročně vykazovala mírný nárůst od roku 2013.

Naproti tomu bylo ke konci roku 2016 rozvedeno 71 manželství. Rozvodovost má mírnou klesající tendenci, ve sledovaném období představoval pokles o 26,80 %. Index rozvodovosti, který představuje počet rozvodů na 100 sňatků, tak dosáhl v roce 2016 hodnoty 45,22. V celokrajském měřítku dosahoval tento index hodnoty 48,3. Z dat Českého statistického úřadu lze dále uvést, že nejvyšší počet rozvodů připadá na páry, které žijí v manželství déle jak 15 let. Uvedené údaje jsou sumarizovány v tabulce č. 4.

Stav obyvatelstva v jednotlivých obcích řešeného území a věkových kategoriích k 31. 12. 2016 je vyjádřen tabulkou č. 5. Data dokumentují nejpočetnější skupinu obyvatel v obcích řešeného území, kterou tvoří obyvatelé v produktivním věku, tedy 15-64 let. Procentuálně je tato kategorie nejvíce zastoupena v obci Stráž, opačný stav je zaznamenán v obci Kanice. Skupina dětí do 14 let je procentuálně nejvyšší v obci Mnichov, naopak nejnižší stav vyazuje obec Stráž. Procentuální zastoupení skupiny seniorů je nejvyšší v obci Hora svatého Václava, nejnižší procento seniorů je pak vykazováno v obci Česká Kubice.

Tabulka 5. Stav obyvatelstva v řešeném území dle věkových kategorií k 31. 12. 2016

Obec	0-14	%	15-64	%	65+	%	Celkem
Bělá nad Radbuzou	252	14,42	1 173	67,14	322	18,43	1 747
Babylon	48	15,48	211	68,06	51	16,45	310
Česká Kubice	163	17,70	648	70,36	110	11,84	921
Díly	50	13,23	256	67,72	72	19,05	378
Domažlice	1 755	15,70	7 206	64,47	2 216	19,83	11 177
Drahotín	40	20,62	124	63,92	30	15,46	194
Dražnov	70	16,71	280	66,83	69	16,47	419
Hora svatého Václava	7	10,14	45	65,22	17	24,64	69
Hostouň	228	17,07	893	66,84	215	16,09	1 336
Hradiště	29	16,96	110	64,33	32	18,71	171
Hvožďany	4	11,43	26	74,29	5	14,29	35
Chocomyšl	11	9,73	76	67,26	26	23,01	113
Chodov	117	15,18	508	65,89	146	18,94	771
Chrastavice	74	18,59	276	69,35	48	12,06	398
Kanice	42	20,49	122	59,51	41	20,00	205
Kaničky	3	11,11	19	70,37	5	18,52	27
Klenčí pod Čerchovem	226	17,10	850	64,30	246	18,61	1 322
Luženičky	61	16,58	256	69,57	51	13,86	368
Milavče	98	16,07	403	66,07	109	17,87	610
Mnichov	47	21,46	135	61,64	37	16,89	219
Mutěnin	35	13,73	179	70,20	41	16,08	255
Nemanice	44	16,99	181	69,88	34	13,13	259
Nevolice	29	14,80	142	72,45	25	12,76	196
Nový Kramolín	30	14,15	152	71,70	30	14,15	212
Otov	12	11,88	75	74,26	14	13,86	101
Pařezov	35	19,66	117	65,73	26	14,61	178
Pasečnice	28	13,53	143	69,08	36	17,39	207
Pec	28	12,39	146	64,60	52	23,01	226

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Pelechy	9	11,84	56	72,68	11	14,47	76
Poběžovice	213	13,73	1 002	64,60	336	21,66	1 551
Postřekov	153	13,55	741	65,63	235	20,81	1 129
Rybník	36	19,89	116	64,09	29	16,02	181
Srbice	47	12,05	249	63,68	95	24,30	391
Stráž	16	7,24	167	75,57	38	17,19	221
Tlumačov	73	16,90	278	64,35	81	18,75	432
Trhanov	73	13,59	346	64,43	118	21,97	537
Újezd	84	20,29	265	64,01	65	15,70	414
Únějovice	18	16,07	77	68,75	17	15,18	112
Vlkanov	33	24,26	85	62,50	18	13,24	136
Ždánov	29	18,59	97	62,18	30	19,23	156

Zdroj: Český statistický úřad, 2018

Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích řešeného území od roku 2006 do roku 2016 je vyjádřen tabulkou č. 6. Celkový počet, průměrný věk a index stáří obyvatel v obcích je srovnán s údaji za celé SO ORP Domažlice a také okres Domažlice. Z údajů je patrné, že v průběhu desetiletí se v řešeném území zvýšil celkový počet obyvatel o 990 osob, což představuje nárůst o 3,70 %. 27 obcí z řešeného území vykazovalo kladný přírůstek obyvatel, procentuálně nejvyšší byl zaznamenán v České Kubici (+319 obyvatel = 52,99 %) a v obci Únějovice (+38 obyvatel = 51,35 %). U zbylých 13 obcí byl v tomto období naopak zaznamenán pokles obyvatel. Procentuálně nejvyšší úbytek byl evidován v obcích Kaničky (-8 obyvatel = 22,86 %) a Chocomyšl (-30 obyvatel = 20,98 %). V okrese Domažlice představuje nárůst obyvatel o 2,69 % a v SO ORP Domažlice o 3,30 %. Z prezentovaných údajů je také zřejmé navýšení průměrného věku téměř o 1,5 roku. Pro okres Domažlice vykazuje tento údaj zvýšení o 2 roky a pro celé SO ORP představuje navýšení bezmála o 2,5 roku. V řešeném území byl v roce 2016 nejvyšší průměrný věk obyvatel zaznamenán v obci Chocomyšl (46,0 let) a nejnižší v obci Vlkanov (36,0 let). V průběhu desetiletí došlo přirozeně také k navýšení indexu stáří, který se v řešeném území zvýšil o 17,16 %. Pro okres Domažlice představoval tento nárůst hodnotu 26,97 % a pro SO ORP Domažlice dokonce 29,15 %. V roce 2016 byl v řešeném území index stáří 115,3, což je o stále o 5,62 % nižší než v celém SO ORP a o 1,87 % nižší než v okrese Domažlice. Nejnižší index stáří vykazovala obec Vlkanov (54,55), nejvyšší pak obec Hora Svatého Václava (242,86).

Tabulka 6. Vývoj počtu obyvatel v obcích řešeného území v letech 2006 a 2016

Území	Počet obyvatel celkem		Průměrný věk		Index stáří	
	2006	2016	2006	2016	2006	2016
Babylon	276	310	40,4	41,5	76,19	106,25
Bělá nad Radbuzou	1 833	1 747	37,2	42,0	60,51	127,78
Česká Kubice	602	921	37,8	37,8	85,15	67,48
Díly	369	378	42,6	44,2	165,79	144,00
Domažlice	10 840	11 177	41,2	42,8	119,18	126,27
Drahotín	170	194	37,2	38,0	44,12	75,00
Draženov	406	419	38,8	41,1	77,59	98,57
Hora Svatého Václava	53	69	45,4	46,6	128,57	242,86
Hostouň	1 357	1 336	36,7	40,8	53,72	94,30
Hradiště	154	171	42,0	42,0	128,57	110,34
Hvozdčany	27	35	37,3	41,2	50,00	125,00
Chocomyšl	143	113	41,8	46,0	88,24	236,36

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

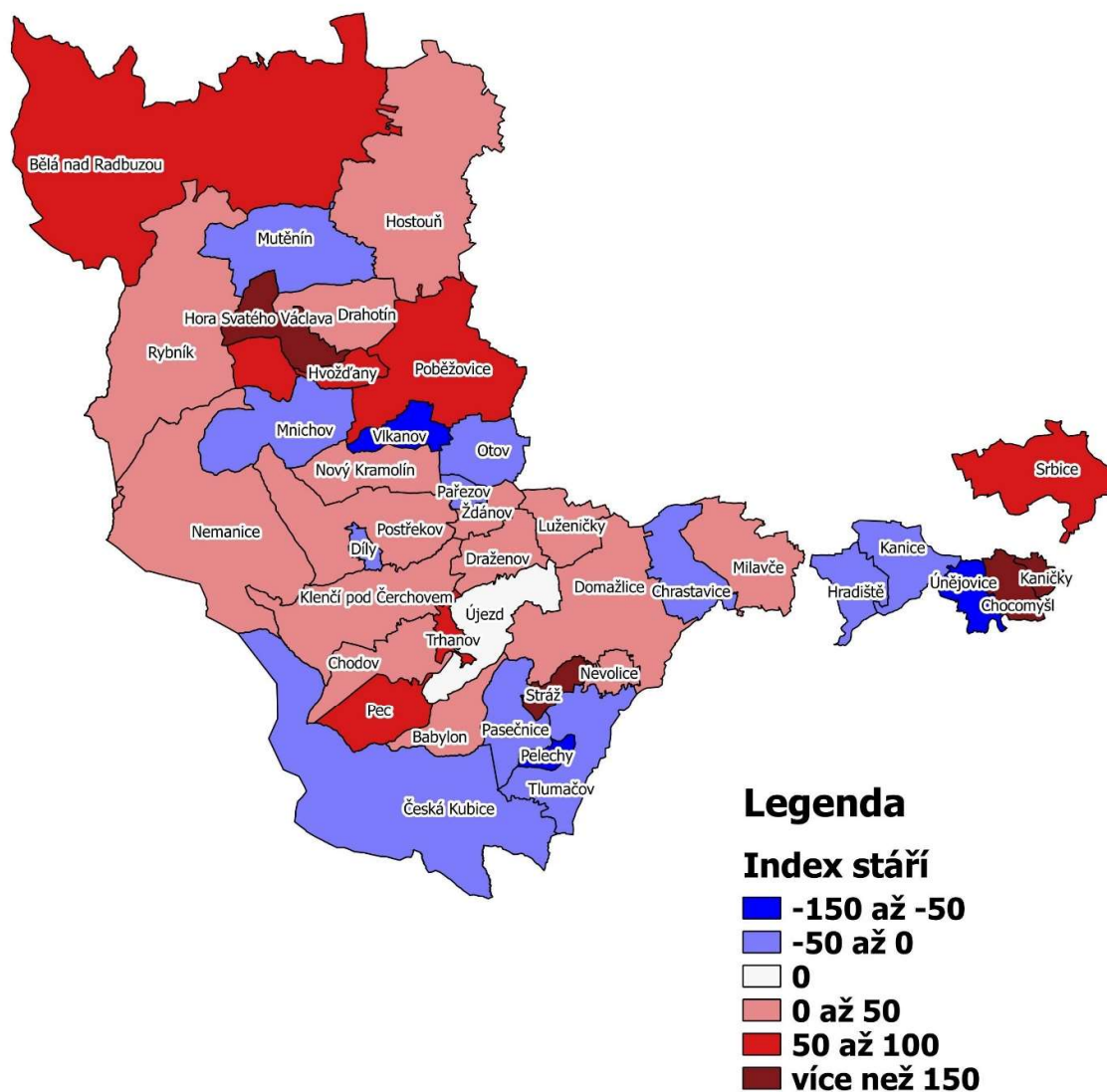
Chodov	706	771	40,8	42,8	108,75	124,79
Chrastavice	331	398	37,8	38,8	78,43	64,86
Kanice	166	205	42,6	40,6	120,00	97,62
Kaničky	35	27	35,9	44,5	37,50	166,67
Klenčí pod Čerchovem	1 279	1 322	39,1	41,4	74,26	108,85
Luženičky	309	368	37,0	39,5	47,46	83,61
Milavče	567	610	41,3	41,2	105,81	111,22
Mnichov	230	219	40,7	40,7	109,38	78,72
Mutěnin	263	255	43,3	41,9	128,57	117,14
Nemanice	293	259	36,6	39,6	49,06	77,27
Nevolice	160	196	37,6	39,8	73,33	86,21
Nový Kramolín	249	212	35,6	42,0	52,38	100,00
Otov	92	101	43,3	40,2	121,43	116,67
Pařezov	128	178	40,4	37,2	85,71	74,29
Pasečnice	198	207	42,3	43,5	163,16	128,57
Pec	246	226	42,0	44,1	108,51	185,71
Pelechy	64	76	44,7	41,3	214,29	122,22
Poběžovice	1 661	1 551	38,8	43,7	70,15	157,75
Postřekov	1 127	1 129	41,0	43,9	133,33	153,59
Rybník	176	181	36,8	37,4	69,23	80,56
Srbice	384	391	42,4	45,2	127,45	202,13
Stráž	228	221	37,5	43,3	55,26	237,50
Tlumačov	408	432	41,8	42,1	137,04	110,96
Trhanov	556	537	40,0	44,1	98,80	161,64
Újezd	351	414	39,8	39,9	77,36	77,38
Únějovice	74	112	47,0	41,6	225,00	94,44
Vlkanov	120	136	40,0	36,0	122,22	54,55
Ždánov	139	156	38,2	41,1	65,00	103,45
Řešené území	26 770	27 760	40,1	41,5	98,41	115,3
SO ORP Domažlice	39 282	40 491	39,9	42,3	94,59	122,16
Okres Domažlice	59 444	61 405	39,8	42,0	92,54	117,50

Zdroj: Český statistický úřad, 2017

Hodnoty indexu stáří v jednotlivých obcích řešeného území v letech 2006 a 2016 jsou znázorněny v následující mapce.

Obrázek 4. Vývoj indexu stáří v obcích na Domažlicku v letech 2006-2016

Vývoj indexu stáří v obcích na Domažlicku v letech 2006 - 2016

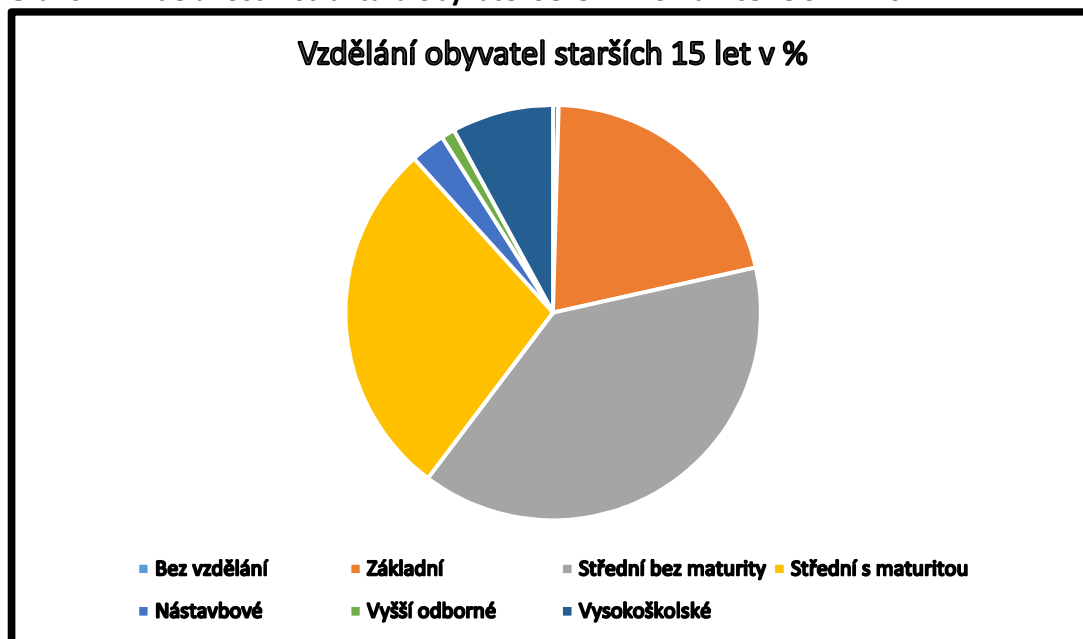
Zdroj: Autor, data ČSÚ

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Prognóza vývoje počtu obyvatelstva Plzeňského kraje, kterou má do roku 2030 zpracovanou Krajský úřad Plzeňského kraje, předpokládá celkový úbytek obyvatel a změny ve věkové struktuře obyvatelstva. Zlomovým rokem má být rok 2020, po kterém populace výrazně zestárne, sníží se podíl dětí do 15 let a výrazně naroste podíl obyvatel ve věkové skupině 65+. Tím bude ubývat dětí ve školních zařízeních, naopak poroste poptávka po kapacitách zdravotních a sociálních služeb.

Struktura obyvatelstva podle vzdělání do určité míry odráží ekonomický potenciál území. Pro hodnocení vzdělanosti populace byla využita dostupná data ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011, a to pro celé území SO ORP Domažlice. Podíl osob s maturitou nebo ukončeným vysokoškolským vzděláním na obyvatelstvu starším patnácti let je ve sledovaném regionu nižší než je celorepublikový průměr. Nejpočetnější skupinou jsou osoby se středním vzděláním bez maturity (36,95 %). Tento stav je mírně vyšší ve srovnání s Plzeňským krajem (34,71 %) a také celorepublikovým průměrem (32,99 %). Následuje skupina osob se středním vzděláním s maturitou (26,69 %), který koresponduje s průměrem celokrajským (27,21 %) i celorepublikovým (27,10 %). Osob se základním vzděláním bylo zaznamenáno 20,09 %, což představuje vyšší hodnoty ve srovnání s krajskými hodnotami (18,15) a hodnotami ČR (17,56). Vysokoškolské vzdělání v SO ORP Domažlice vykazovalo 7,55 % obyvatel, což je o 3 % méně než v celokrajské statistice a o téměř 4,5 % méně oproti celorepublikovému měřítku. Vyšší odborné vzdělání uvedlo 1,02 % obyvatel a nástavbové pomaturitní vzdělání pak uvedlo 2,56 % obyvatel. Vzdělanostní struktura odráží skutečnost, že v porovnání s celorepublikovým průměrem má region vyšší zastoupení skupiny obyvatelstva se základním a středním vzděláním bez maturity a skoro poloviční podíl osob s vysokoškolským vzděláním. Struktura obyvatel podle dosaženého vzdělání na posuzovaném území je vyjádřena grafem č. 2.

Graf č. 2: Vzdělanostní struktura obyvatel SO ORP Domažlice ze SLBD 2011

Zdroj: Autor, data ČSÚ, SLDB 2011

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

K socio-demografickým ukazatelům popisujícím stav obyvatelstva daného území patří také jeho národnostní složení. Pro dané účely nám posloužila veřejně dostupná data Českého statistického úřadu a cizinecké policie. Tato data jsou však dostupná pouze v nejnižším měřítku okresů, což snižuje jejich relevantnost pro potřeby řešeného území. Z celorepublikového pohledu zaujímá Plzeňský kraj 5. místo v počtu cizinců žijících na svém území. Nejpočetnější skupiny v celokrajském měřítku tvoří občané Slovenska, Ukrajiny, Vietnamu, Německa a Rumunska, což se projevuje také v měřítku okresním. Na území okresu Domažlice se nachází celkem 10 % všech cizinců žijících v Plzeňském kraji. Nejvíce je zastoupena skupina cizinců z Vietnamu, a to s povolením k trvalému pobytu. Celkově tvoří občané Vietnamu 37,21 % z celkového počtu cizinců žijících na území okresu. Následují občané Slovenska (21,26 %), Německa (12,61 %), Ukrajiny (11,79 %), Bulharska (3,57 %) a Rumunska (3,41 %).

Tabulka 7. Počet cizinců v okrese Domažlice dle státního občanství

Okres Domažlice		K 31.12.2016			k 31.3.2017			K 30.9.2017		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Přechodný pobyt		715	381	1096	734	388	1122	763	436	1199
Trvalý pobyt		928	885	1813	935	888	1823	958	896	1854
Celkem		1643	1266	2909	1669	1276	2945	1721	1332	3053
Vietnam	Přechodný pobyt	109	89	198	105	88	193	102	98	200
	Trvalý pobyt	479	440	919	485	440	925	495	441	936
Slovensko	Přechodný pobyt	181	139	320	185	141	326	185	152	337
	Trvalý pobyt	136	164	300	138	167	305	140	172	312
Ukrajina	Přechodný pobyt	21	29	50	21	33	54	24	40	64
	Trvalý pobyt	132	166	298	129	166	295	131	165	296
Německo	Přechodný pobyt	244	35	279	253	38	291	258	37	295
	Trvalý pobyt	64	20	84	66	20	86	69	21	90
Bulharsko	Přechodný pobyt	43	24	67	45	27	72	48	29	77
	Trvalý pobyt	21	10	31	20	10	30	22	10	32
Rumunsko	Přechodný pobyt	41	15	56	47	15	62	63	22	85
	Trvalý pobyt	9	8	17	9	8	17	11	8	19
jiná státní příslušnost	Přechodný pobyt	76	50	126	78	46	124	83	58	141
	Trvalý pobyt	87	77	164	88	77	165	90	79	169

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie, 2017

Podíl cizinců žijících na území okresu Domažlice má stále mírně rostoucí trend. Za posledních 6 let představuje jejich nárůst téměř 34,49 %. Nejpočetnější skupinu tvoří stabilně Vietnamci, největší nárůst za uvedené období však vykazují Rusové (o 55,56 %) a Poláci (o 40,74 %).

Tabulka 8. Vývoj počtu cizinců na území okresu Domažlice

Rok	Cizinci celkem	z toho ženy	z toho státní občanství							
			země EU	z toho			ostatní země	z toho		
				Slovensko	Německo	Polsko		Ukrajina	Vietnam	Rusko
2010	2 270	975	939	481	316	27	1 331	311	886	18
2011	2 326	1 008	959	491	316	28	1 367	322	908	19
2012	2 406	1 037	1 000	505	323	28	1 406	323	950	18
2013	2 538	1 109	1 056	532	329	31	1 482	332	1 012	22
2014	2 640	1 152	1 118	564	335	30	1 522	326	1 056	25
2015	2 750	1 211	1 175	576	343	33	1 575	334	1 088	25

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

2016	2 904	1 262	1 277	620	363	39	1 627	347	1 117	28
k 31.9.2017	3 053	1 332	1 389	649	385	38	1 664	360	1 136	28

Zdroj: Cizinecká policie ČR, 2017

Srovnáme-li jednotlivé okresy v Plzeňském kraji, pak nejvíce cizinců v přepočtu na 1000 obyvatel je v okrese Plzeň-město (80 osob), což je v rámci kraje ale specifický okres tvořený z velké většiny krajským městem Plzeň. Z ostatních okresů v kraji je nejvíce cizinců v přepočtu na 1000 obyvatel v okrese Tachov (73 osob) a pak v okrese Domažlice (50 osob). Okres Domažlice má 3. nejvyšší počet cizinců na 1000 obyvatel v rámci kraje.

Tabulka 9. Počet cizinců v okresech Plzeňského kraje

Kraj, okres	Počet obyvatel ¹	Přepočet na 1000 obyvatel	Typ pobytu		
			celkem	trvalý pobyt	ostatní typy pobytu
Plzeňský	578 629	53	30 767	16 432	14 335
Domažlice	61 405	50	3 053	1 854	1 199
Klatovy	86 425	32	2 794	1 427	1 367
Plzeň - jih	62 445	32	1 985	1 044	941
Plzeň - město	189 131	80	15 203	7 737	7 466
Plzeň - sever	78 007	25	1 986	1 187	799
Rokycany	48 184	39	1 897	1 030	867
Tachov	53 005	73	3 849	2 153	1 696

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie ČR

6. Bydlení

V kapitole se zaměřujeme na situaci v oblasti bydlení na území SO ORP Domažlice, na množství obecních bytů v jednotlivých obcích, a to jak běžných, tak sociálních, a problematiku ubytoven. Bydlení představuje jeden z činitelů, který má vliv na socio-demografický vývoj daného území. Představuje totiž jednu ze základních podmínek života lidí, bez které nelze očekávat efektivní pohyb obyvatelstva. Bydlení je vzájemně ovlivněno také hospodářským rozvojem území, kdy nové pracovní příležitosti ovlivňují kladný přírůstek obyvatel, na druhé straně není možný hospodářský rozvoj území bez možnosti rozvoje kvalitního bydlení.

Jedním z ukazatelů kvality bydlení je technická infrastruktura, tedy možnost napojení bytů na energetické a komunální sítě. Jedná se především o přítomnost plynovodu, vodovodu a kanalizace v obci. Statistická data z této oblasti jsou zveřejňována pro oblasti SO ORP. Tabulka č. 10 tak prezentuje technickou vybavenost všech 58 obcí SO ORP Domažlice. Je z ní patrné, že k 31.12.2016 bylo 81 % procent obcí SO ORP napojeno na veřejný vodovod. Obyvatelé ostatních obcí nebo jejich částí jsou v zásobování pitnou vodou odkázáni na vlastní zdroje ze studny. 64 % obcí je v ORP plynofikováno. V místech, která plynofikována nejsou, je alternativním zdrojem plynu pro domácnosti propan-butan v tlakových láhvích. Na 60 % území jsou odpadní vody sváděny kanalizační sítí do ČOV. Na území SO ORP Domažlice je 9 sběrných dvorů.

¹ Počet obyvatel je k 31.12.2016

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 10. Technická vybavenost obcí SO ORP Domažlice k 31. 12. 2016

Kraj, správní obvody obcí s rozšířenou působností	Počet obcí	z toho počet obcí, ve kterých je k dispozici					Byty v domech s pečovatelskou službou
		veřejný vodovod	plyn ze sítě	kanalizace		sběrný dvůr	
				napojená na ČOV	bez ČOV		
Plzeňský kraj	501	372	282	261	230	92	2 374
Domažlice	58	47	37	35	27	9	206

Zdroj: Český statistický úřad

Dalším ukazatelem kvality bydlení daného území může být také jeho občanská vybavenost. Zjištěná data o technické vybavenosti a zařízení pro volnočasové využití v oblasti kultury a sportu pro SO ORP Domažlice jsme zaznamenali do tabulky č. 11. Z dat vyplývá, že nejpočetněji jsou zastoupena sportovní a dětská hřiště, jsou vybudována v 81 % obcí území SO ORP. Nejméně zastoupenými zařízeními občanské vybavenosti jsou turistická informační centra, kina, střediska pro volný čas dětí a mládeže a také krytá sportoviště. Jejich zastoupení v obcích je pouze zhruba 10 %. V 21 % obcí jsou k dispozici také tělocvičny a koupaliště, prostory pro kulturní společenské akce pak disponuje 68 % obcí.

Tabulka 11. Občanská vybavenost obcí SO ORP Domažlice k 31. 12. 2016

Kraj, správní obvody obcí s rozšířenou působností	Počet obcí, ve kterých je k dispozici									
	turistické infor- mační centrum	kostel s pravidel- nými boho- službami	kulturní dům, sál pro společens- ké akce	kino	středisko pro volný čas dětí, mládeže	více- účelová tělocvična, sportovní hala	jedno- účelové kryté sportovní zařízení	spor- tovní hřiště	dětské hřiště	koupa- liště, krytý bazén
Plzeňský kraj	59	230	346	33	60	127	35	388	381	65
Domažlice	5	27	39	4	5	15	8	47	46	10

Zdroj: Český statistický úřad.

Pro upřesnění výše uvedených informací pro oblast námi řešeného území jsme v tabulce č. 12 zveřejnili dostupné informace z profilů jednotlivých 40 obcí. Tyto informace jsou však aktuální k roku 2013.

Řešené území je plně elektrifikováno. Zdrojem pitné vody je vodní nádrž Nýrsko. Z dat v oblasti technické vybavenosti území je patrné, že plynofikováno je 53 % obcí řešeného území. 83 % území je napojeno na veřejnou kanalizaci, která je v 35 % vyústěna do ČOV. 76 % obcí je také napojeno na veřejný vodovod. V oblasti kultury a sportu jsou obce v řešeném území nejpočetněji vybaveny dětskými hřišti, venkovními sportovišti a tělocvičnami. Hojně zastoupené jsou také veřejné knihovny nebo jejich pobočky (76 % obcí). Méně jsou zastoupena koupaliště, krytý bazén, kryté sportoviště a zimní stadion jsou pouze v Domažlicích, zrovna tak jediné středisko pro volný čas dětí a mládeže. 23 % obcí má k dispozici prostory pro společenské kulturní akce. V oblasti kultury jsou pak nejméně zastoupena muzea nebo galerie a také kina. Divadlo se nenachází v žádné z obcí řešeného území.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 12. Vybavenost obcí v řešeném území

Obec	Plynofikace	Kanalizace	ČOV	Veřejný vodovod	Veřejná knihovna	Kino	Kulturní zařízení	Muzeum	Galerie	Hřiště	Tělovýchovná Sport.zař.	Koupaliště Bazén
Babylon	+	+	+		+					+	+	+
Bělá nad Radbuzou	+	+	+	+	+		+			+	+	
Česká Kubice		+	+	+	+					+		
Díly	+	+	+	+	+		+					
Domažlice	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Drahotín		+		+	+							
Draženov	+	+	+	+	+					+		
Hora Svatého Václava				+								
Hostouň	+	+	+	+	+					+	+	
Hradiště	+	+		+	+							
Hvožďany				+								
Chocomyšl	+	+			+							
Chodov	+	+	+	+	+					+	+	
Chrastavice		+		+	+							
Kanice		+			+					+		+
Kaničky	+	+									+	
Klenci pod Čerchovem	+	+	+	+	+			+		+	+	+
Luženičky	+	+		+	+		+			+		
Milavče	+	+	+	+	+		+			+		
Mnichov		+		+	+						+	
Mutěnin	+	+		+	+					+		
Nemanice		+	+	+	+		+			+	+	
Nevolice					+							
Nový Kramolín		+		+						+		
Otov		+		+	+							
Pařezov		+		+								
Pasečnice		+			+							
Pec		+		+	+						+	
Pelechy		+										
Poběžovice	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
Postřekov	+	+	+	+	+			+		+	+	
Rybník				+	+						+	
Srbice	+	+			+		+			+		+
Stráž		+		+	+					+		
Tlumačov	+	+			+		+			+		+
Trhanov	+	+	+	+								
Újezd	+	+	+	+	+				+	+	+	
Únějovice	+	+		+						+		
Vlkanov				+	+							
Ždánov		+		+						+		

Zdroj: www.risy.cz

V letech 2012 až 2016 bylo v řešeném území dokončeno celkem 244 bytů. Bytem se při tom rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou určeny k bydlení a mohou tomuto účelu sloužit jako samostatné bytové jednotky. Uvedený počet dokončených bytů je převážně součástí výstavby rodinných domů. Výstavba 5 bytů v bytových domech proběhla v daném

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

období pouze v roce 2014 v Domažlicích. Nejvíce bytů za sledované období bylo dokončeno v Domažlicích, Klenčí pod Čerchovem, České Kubici. Naopak v několika obcích stabilně neprobíhala žádná výstavba (Hvožďany, Chocomyšl, Mutěnin, Nemanice, Rybník, Únějovice a Vlkanov). V roce 2016 bylo v řešeném území vystavěno celkem 41 bytů, všechny byty byly součástí výstavby rodinných domů. Nejvíce bytů byl takto vystavěno v České Kubici. Celkově má výstavba bytů kolísavou tendenci, nejméně probíhala v roce 2015, v roce 2016 byl zaznamenán opět její mírný nárůst.

Tabulka 13. Dokončené byty v řešeném území v letech 2012-2016

Obec	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem za obec
Babylon	-	1	2	-	1	4
Bělá nad Radbuzou	4	2	1	1	1	9
Česká Kubice	3	2	1	3	7	16
Díly	-	1	1	-	1	3
Domažlice	10	15	24	11	3	63
Drahotín	1	-	-	-	-	1
Draženov	-	-	2	-	-	2
Hora Svatého Václava	1	-	-	-	-	1
Hostouň	1	4	2	1	3	10
Hradiště	-	1	-	-	3	4
Hvožďany	-	-	-	-	-	0
Chocomyšl	-	-	-	-	-	0
Chodov	9	-	1	-	1	11
Chrastavice	2	2	-	2	1	7
Kanice	1	-	-	-	2	3
Kaničky	-	-	-	-	-	0
Klenčí pod Čerchovem	-	3	13	1	2	19
Luženičky	-	1	3	4	5	13
Milavče	2	1	1	1	3	8
Mnichov	2	-	-	-	-	2
Mutěnin	-	-	-	-	-	0
Nemanice	-	-	-	-	-	0
Nevolice	-	1	1	3	-	5
Nový Kramolín	2	-	-	-	1	3
Otov	-	1	-	-	-	1
Pařezov	3	2	1	-	1	7
Pasečnice	1	-	-	-	-	1
Pec	1	2	1	2	-	6
Pelechy	1	-	-	-	-	1
Poběžovice	5	3	1	2	1	12
Postřekov	1	4	1	1	3	10
Rybník	-	-	-	-	-	0
Srbice	1	1	-	-	1	3
Stráž	2	-	1	-	-	3
Tlumačov	-	-	-	1	1	2
Trhanov	4	-	-	2	-	6
Újezd	-	6	2	-	-	8
Únějovice	-	-	-	-	-	0
Vlkanov	-	-	-	-	-	0
Ždánov	1	-	-	-	-	1

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Celkem za roky	58	52	58	35	41	244
-----------------------	----	----	----	----	-----------	------------

Zdroj: Český statistický úřad

K dokumentaci a srovnání stavu výstavby v řešeném území v roce 2016 jsme použili statistická data z dané oblasti za území Plzeňského kraje a jeho okresů. Data potvrzují, že v okrese Domažlice, potažmo v řešeném území, nebyly v roce 2016 vystavěny žádné byty v bytových domech, tudíž ani v domech a penzionech pro seniory. Stejná situace je zaznamenána také v okrese Rokycany. V ostatních okresech Plzeňského kraje výstavba bytů v bytových domech probíhala. Z těchto okresů největší podíl této výstavby náleží okresu Plzeň-město, nejmenší pak okresu Plzeň-jih. Byty v domech pro seniory nebyly v roce 2016 v Plzeňském kraji vystavěny žádné. V okrese Domažlice probíhala tedy pouze výstavba bytů v rodinných domech, která z pohledu území kraje zaujímala 9 % této výstavby.

Tabulka 14. Dokončené byty v roce v okresech Plzeňského kraje 2016

Byty	Rodinné domy	Bytové domy	Domy pro seniory	Nebytové budovy	Nebytové prostory
Plzeňský kraj	913	406	-	54	87
Domažlice	83	-	-	5	21
Klatovy	91	30	-	3	2
Plzeň-město	229	278	-	28	3
Plzeň-jih	123	6	-	1	5
Plzeň-sever	216	70	-	1	10
Rokycany	101	-	-	1	33
Tachov	70	22	-	15	13

Zdroj: Český statistický úřad

Statistické údaje o stavu výstavby domů a bytů na daném území jsou vázány vždy nejvíce k výsledkům sčítání lidu, bytů a domů, které naposledy proběhlo v roce 2011. Vzhledem k poměrně výraznému časovému odstupu tato data ztrácejí ve vztahu k současnosti svoji relevantnost. Jsou však nositelé oficiálních celorepublikových dat, která nejsou za jiných okolností zjišťována, proto jim je kladena náležitá vážnost a představují výchozí informace pro sledování dalšího vývoje společenských ukazatelů. Nejdůležitější data vztahující se ke stavu bydlení pro území SO ORP Domažlice získaná ze Sčítání lidu, bytů a domů 2011 jsme zaznamenali do tabulky č. 15. V popředí našeho zájmu jsou především data o bytech v bytových domech, která prezentují obecní bydlení. Z těchto dat je patrné, že domovní fond SO ORP Domažlice byl z 8 % tvořen bytovými domy, které byly z 99 % trvale obydlené. Největší podíl bytových domů příslušelo do spoluvlastnictví vlastníků bytů (34 %), dále obcím (26 %), bytovým družstvům (14 %) a fyzickým osobám (13 %). Nejvíce těchto bytových domů bylo vystavěno v letech 1920-1970. Následně do roku 2011 zaznamenávala tato výstavba pravidelný pokles. Uvedený počet bytových domů představoval 6 230 obydlených bytů, z nichž 47 % bylo bytů nájemních, 35 % bytů v osobním vlastnictví, 10 % družstevních a 1 % tvořily byty ve vlastním bytovém domě. Největší podíl bytů sestával ze 3 obytných místností.

Tabulka 15. Domovní fond SO ORP Domažlice dle SLBD 2011

Domovní fond		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Domy úhrnem		10 782	9 711	840	231
Domy obydlené		8 581	7 581	832	168
z toho podle vlastnictví domu	fyzická osoba	7 252	7 098	109	45
	obec, stát	305	50	218	37
	bytové družstvo	135	17	117	1
	spoluvlastnictví vlastníků bytů	563	281	281	1
z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu	1919 a dříve	1 136	1 064	48	24
	1920 - 1970	2 678	2 313	337	28
	1971 - 1980	1 312	1 121	177	14
	1981 - 1990	1 168	1 053	110	5
	1991 - 2000	1 137	1 032	87	18
	2001 - 2011	945	859	63	23
Obydlené byty podle právního důvodu užívání a počtu obytných místností		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Obydlené byty celkem		15 444	8 936	6 230	278
z toho právní důvod užívání bytu	ve vlastním domě	7 208	7 118	64	26
	v osobním vlastnictví	2 183	1	2 181	1
	nájemní	3 466	347	2 947	172
	družstevní	625	14	610	1
z toho s počtem obytných místností	1	601	130	373	98
	2	1 553	479	1 039	35
	3	3 592	1 535	2 022	35
	4	4 600	2 667	1 907	26
	5 a více	4 046	3 641	387	18

Zdroj: SLBD 2011, Český statistický úřad

Stav bytového fondu v obcích řešeného území byl dále zjišťován prostřednictvím dotazníků, které byly zaslány starostům všech 40 obcí. Z těchto obcí byl dotazník vyplněn 20 obcemi, z nichž 12 disponuje obecním bytovým fondem (Domažlice, Hradiště, Kanice, Klenčí pod Čerchovem, Nemanice, Nový Kramolín, Újezd, Česká Kubice, Draženov, Hostouň, Poběžovice, Postřekov, Bělá nad Radbuzou). Celkem je ve vlastnictví těchto obcí 1 585 bytů. Většinou se jedná o běžné byty (1 441) a o byty zvláštního určení (144). Byty zvláštního určení jsou koncipovány pro bydlení seniorů a invalidních občanů. Tyto byty vlastní 4 obce (Domažlice, Klenčí pod Čerchovem, Poběžovice, Bělá nad Radbuzou), které mají tyto byty umístěné v rámci tzv. domů s pečovatelskou službou.

Potřebu a zájem zajistit sociální bydlení pro občany nacházející se v bytové nouzi projevilo v dotazníkovém šetření 5 obcí (Hostouň, Poběžovice, Draženov, Postřekov, Domažlice). Záměr na rozvoj v oblasti bydlení uvedlo celkem 9 obcí. Obec Ždánov plánuje opravu zámečku s možností využití jeho části jako domova s pečovatelskou službou, Bělá nad Radbuzou plánuje zřízení domova se zvláštním režimem pro seniory, Luženičky jsou připravené na případnou výstavbu sociálního bytu v případě, že jim tato povinnost bude nařízena zákonem. Dále Česká Kubice plánuje výstavbu komunitního bydlení pro seniory a vybudování sociálních bytů v Novém Spálenci, obec Draženov plánuje přestavbu části objektu nad stávající restaurací na 5 sociálních bytů, Postřekov připravuje zřízení bytů či pobytové služby pro seniory a město Domažlice plánuje rekonstrukci domu s pečovatelskou službou Břetislavova 209.

Přehled bytů ve vlastnictví obcí a počtu žadatelů o tyto byty je prezentován v tabulce č. 16.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 16. Počty bytů a žadatelů o byty v obcích v řešeném území

Obec	Byty					Žádosti o byty	
	běžné	zvláštního určení	jiné	bezbariérové	se sníženým nájmem	běžné	zvláštního určení
Bělá nad Radbuzou	292	16	0	10	0	10	0
Česká Kubice	42	0	0	0	0	15	0
Domažlice	785	106	0	2	47	89	135
Draženov	8	0	0	2	8	0	0
Hostouň	150	0	0	1	0	0	0
Hradiště	1	0	0	0	0	0	0
Kanice	3	0	0	0	0	0	0
Klenčí pod Čerchovem	55	13	0	11	0	45	10
Nemanice	3	0	0	0	3	1	0
Nový Kramolín	1	0	0	0	0	0	0
Poběžovice	91	9	0	0	2	32	0
Postřekov	3	0	0	0	0	0	0
Újezd	7	0	0	1	0	5	0

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

Z dotazníkového šetření vzešly dále informace o počtech ubytoven v řešeném území. 1 ubytovna se nachází na území města Česká Kubice, 1 ubytovna na území města Bělá nad Radbuzou a 5 ubytoven v Domažlicích. Většina z těchto ubytoven ubytovává agenturní pracovníky. Město Domažlice v dotazníku dále lokalizovalo na svém území 3 místa dočasného, neoficiálního ubytování, a to restauraci Družba, budovu Svazarmu a Panský dvůr v ul. Žižkova.

Tabulka 17. Ubytovny v řešeném území

Obec	Ubytovna	Vlastník	Poznámka
Česká Kubice	Ubytovna p. Chromý	soukromý	Pro agenturní pracovníky
Bělá nad Radbuzou	Dlouhá 129	soukromý	Nelze přesně specifikovat
Domažlice	Družba	soukromý	Pro agenturní pracovníky i pro sociálně potřebné
	Masarykova		
	Hotel Koruna		
	Ubytovna p. Pankrác		Pro agenturní pracovníky
	Ubytovna pí Bartošová		Pro sociálně potřebné

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

7. Nezaměstnanost

Pro analýzy územní zaměstnanosti – nezaměstnanosti Úřad práce ČR charakterizuje celý okres Domažlice jako okres průmyslově zemědělským. Průmyslové podniky jsou soustředěny hlavně v Domažlicích, Kdyni, Klenčí pod Čerchovem a Horšovském Týně.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří:

- Trans World Hotels & Entertainment, a.s., provozující kasino a hrací automaty a poskytující ubytování a stravování hlavně v pohraničí,
- Gerresheimer Horšovský Týn, spol. s r. o. zabývající se zpracováním termoplastů, výrobou plastových dílů a výrobků pro medicínský průmysl,

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

- KDYNIUM a. s., slévárna vyrábějící odlitky metodou voskového vytavitelného modelu,
- KEL - MONTÁŽNÍ TECHNIKA s. r. o. na výrobu součástek satelitní a televizní techniky,
- Domažlická nemocnice a. s. zajišťující lékařskou péči v nejdůležitějších medicínských oborech,
- lesní společnost LST a. s. Trhanov,
- APM Automotive s.r.o. poskytující široký sortiment náhradních dílů pro osobní, užitková a nákladní vozidla,
- Výrobní společnost Čerchov a.s. zabývající se kovovýrobou.

Na území celého správního obvodu Domažlice působilo k 31. 12. 2016 celkem 9 585 ekonomických subjektů, Tento stav představuje jednorázový nárůst těchto subjektů od roku 2014. Z nich 81,7 % tvořily fyzické osoby, zbytek pak osoby právnické. Nejvíce ekonomických subjektů (31,8 %) podnikalo v odvětví obchodu, ubytování, stravování a pohostinství. 14,1 % subjektů podnikalo v oblasti průmyslu. V zemědělství, lesnictví a rybářství podnikalo 7,6 % a ve stavebnictví pak 10,3 % subjektů. Velmi mírný meziroční nárůst ve sledovaném období vykazovaly ekonomické subjekty podnikající v oblasti obchodu, ubytování, stravování a pohostinství a dále v oblasti zemědělství, lesnictví a rybářství. Naopak mírný každoroční pokles vykazovaly subjekty průmyslové. Stavebnictví pak vykazovalo stagnující charakter. Nejrozšířenější formou byly subjekty bez zaměstnanců, následovaly malé subjekty, zaměstnávající 1-9 zaměstnanců. Nejmenší podíl zaujímalí velcí zaměstnavatelé s 250 a více zaměstnanci.

Tabulka 18. Ekonomické subjekty sídlící v SO ORP Domažlice v období 31. 12. 2014-31. 12. 2016

Ekonomické subjekty se sídlem ve SO ORP Domažlice		2014	2015	2016
Celkem		9 484	9 567	9 585
Fyzické osoby		7 765	7 827	7 833
z toho	zemědělství podnikatelé	220	267	281
Právnické osoby		1 719	1 740	1 752
z toho	obchodní společnosti	813	816	808
Podíl ekonomických subjektů podle odvětví ekonomické činnosti v %				
Zemědělství, lesnictví, rybářství		6,9	7,4	7,6
Průmysl celkem		14,6	14,3	14,1
Stavebnictví		10,4	10,2	10,3
Obchod, ubytování, stravování a pohostinství		30,8	31,4	31,8
Počet subjektů podle počtu zaměstnanců				
Bez zaměstnanců		2 812	2 746	2 718
1-9 zaměstnanců		558	537	545
10-49 zaměstnanců		143	142	145
50-249 zaměstnanců		45	46	42
250 a více zaměstnanců		8	7	7
Nezjištěno		5 918	6 089	6 128

Zdroj: Český statistický úřad

Z ekonomických ukazatelů se zaměříme zejména na nezaměstnanost v území, respektive na podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento podíl představuje nový ukazatel míry nezaměstnanosti, který MPSV ČR používá od roku 2013. Dosažitelným uchazečem jsou pak uchazeči o zaměstnání ve věku 15-64, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Počty obyvatel daného území se pro potřeby statistik aktualizují jednou ročně.

V SO ORP Domažlice byl v roce 2017 zaznamenán na trhu práce celorepublikový trend výrazného nesouladu nabídky a poptávky po pracovní síle. Z tabulky č. 19 je patrné, že bylo evidováno 1 199 volných pracovních míst pro 568 dosažitelných uchazečů o zaměstnání. To představuje více jak 2 volná místa na jednoho uchazeče. Podíl nezaměstnaných osob v SO ORP činil 2,1 %, což je o 0,5 % méně než hodnota pro Plzeňský kraj.

Tabulka 19. Nezaměstnanost v SO ORP Domažlice k 31. 12. 2017

ORP	Obyvatelstvo 15-64	Dosažitelní uchazeči 15-64	Podíl nezaměstnaných osob	Volná místa
Domažlice	26 597	568	2,1%	1 199
Plzeňský kraj	x	9 623	2,6%	x
ČR	x	259 929	3,8%	x

Zdroj: Portál MPSV ČR

Srovnání dat o stavu nezaměstnanosti lze sledovat z pohledu jednotlivých správních území kraje. K tomuto účelu jsme využili data o stavu problematiky na území SO ORP Plzeňského kraje. Údaje o nezaměstnanosti a skupinách uchazečů o zaměstnání na úrovni jednotlivých SO ORP Plzeňského kraje k 31.12.2016 jsou prezentována v tabulce č. 20.

V roce 2016 byla nezaměstnanost vyjádřena podílem nezaměstnaných osob na daném území nejvyšší v SO ORP Sušice (6,9 %), nejnižší pak SO ORP Klatovy (2,3 %). Krajská hodnota vykazovala 3,5 %. Z tohoto pohledu zaujímal SO ORP Domažlice se svými 3,7% 8. pozici ze všech 15 vyjádřených správních obvodů Plzeňského kraje. Nižší podíl nezaměstnaných osob byl vykazován už jen v SO ORP Blovice se 3,4 %, Klatovy s úrovní 2,3 %, Nýřany s hodnotou nezaměstnanosti 3,1 %, Plzeň s 2,8 %, Přeštice se 3 % nezaměstnaných, Rokycany se 3,3 % a Stod s podílem nezaměstnaných osob 2,7 %.

Ke konci roku 2016 bylo v SO ORP Domažlice evidováno celkem 1 021 uchazečů o zaměstnání, což představuje podíl 7,11 % všech uchazečů Plzeňského kraje. 97,65 % uchazečů Domažlicka představovali dosažitelní uchazeči o zaměstnání, 50,54 % ženy, 2,25 % absolventi škol a 26,05 % osoby se zdravotním postižením. 38,79 % uchazečů pak setrvalo v evidenci úřadu práce déle než 12 měsíců.

Tabulka 20. Nezaměstnanost podle SO ORP Plzeňského kraje k 31. 12. 2016

Kraj, správní obvody obcí s rozšířenou působností	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem	z toho						Podíl nezaměstnaných osob (%)
		dosažitelní uchazeči o zaměstnání	ženy	absolventi škol	osoby se zdravotním postižením	osoby podle délky evidence		
						6-12 měsíců	déle než 12 měsíců	
Plzeňský kraj	14 364	13 240	7 469	526	2 793	1 931	4 642	3,5
Blovice	305	266	180	23	67	40	103	3,4
Domažlice	1 021	997	516	23	266	110	396	3,7
Horažďovice	353	317	167	22	61	46	71	4,1
Horšovský Týn	470	450	237	17	81	46	167	4,7
Klatovy	906	778	422	26	178	93	190	2,3

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Kralovice	738	726	382	16	130	93	295	4,9
Nepomuk	366	341	210	13	98	50	160	4,5
Nýřany	1 162	1 149	627	63	142	186	277	3,1
Plzeň	4 090	3 463	2 194	187	633	606	1 305	2,8
Přeštice	472	437	258	21	95	72	158	3,0
Rokycany	1 116	1 047	637	32	304	163	352	3,3
Stod	455	405	240	17	107	57	149	2,7
Stříbro	586	555	283	10	121	74	197	4,8
Sušice	1 100	1 092	533	38	217	122	342	6,9
Tachov	1 224	1 217	583	18	293	173	480	4,9

Zdroj: Český statistický úřad

Z dat o stavu nezaměstnanosti získaných konkrétně pro řešené území je patrné, že na tomto území bylo k 31.12.2017 evidováno celkem 414 dosažitelných uchazečů o zaměstnání, což činí téměř 73 % těchto uchazečů SO ORP Domažlice a 4,30 % všech uchazečů Plzeňského kraje. 55 % dosažitelných uchazečů řešeného území tvořily ženy. Nejvíce těchto uchazečů bylo evidováno v Domažlicích (125), naopak žádný nebyl evidován v obcích Nevolice a Pelechy. Podíl nezaměstnaných osob činil 2,8 %, což je o 0,7 % více, než je tento podíl v SO ORP Domažlice, a o 0,2% více, než je tato hodnota registrována pro Plzeňský kraj, zároveň však o 1 % nižší, než je celorepublikový průměr. Nejvyšší podíl nezaměstnaných v řešeném území byl evidován v obci Mnichov (8,15 %), nejnižší naopak v obci Pasečnice (0,70 %). Volných míst pro řešené území bylo evidováno celkem 871, což představuje téměř 73 % volných míst evidovaných pro území celého SO ORP. Na jednoho uchazeče tak připadala 2 pracovní místa. Nejvíce pracovních příležitostí bylo v Domažlicích a České Kubici, naopak žádná pracovní místa nebyla evidována ve 42,5 % obcí řešeného území.

Tabulka 21. Uchazeči o zaměstnání podle obcí řešeného území k 31. 12. 2017

Obec	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce - dosažitelní		Podíl nezaměstnaných osob (v %)		Pracovní místa v evidenci úřadu práce
	celkem	ženy	celkem	ženy	
Babylon	2	1	0,95	1,01	8
Bělá nad Radbuzou	36	16	3,07	2,94	28
Česká Kubice	12	8	1,85	2,64	146
Díly	5	2	1,95	1,60	1
Domažlice	125	65	1,74	1,79	523
Drahotín	5	4	4,03	6,56	-
Draženov	8	6	2,86	4,14	22
Hora Svatého Václava	2	1	4,44	4,00	-
Hostouň	37	21	4,14	5,12	8
Hradiště	3	2	2,73	3,92	-
Hvozdňany	2	1	7,69	6,67	-
Chocomyšl	2	1	2,63	2,56	-
Chodov	8	6	1,58	2,36	5
Chrastavice	4	2	1,45	1,52	13
Kanice	5	2	4,10	3,33	-
Kaničky	1	1	5,26	12,50	-
Klenčí pod Čerchovem	14	4	1,65	0,95	38
Luženičky	6	3	2,34	2,48	3
Milavče	5	4	1,24	2,00	1

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

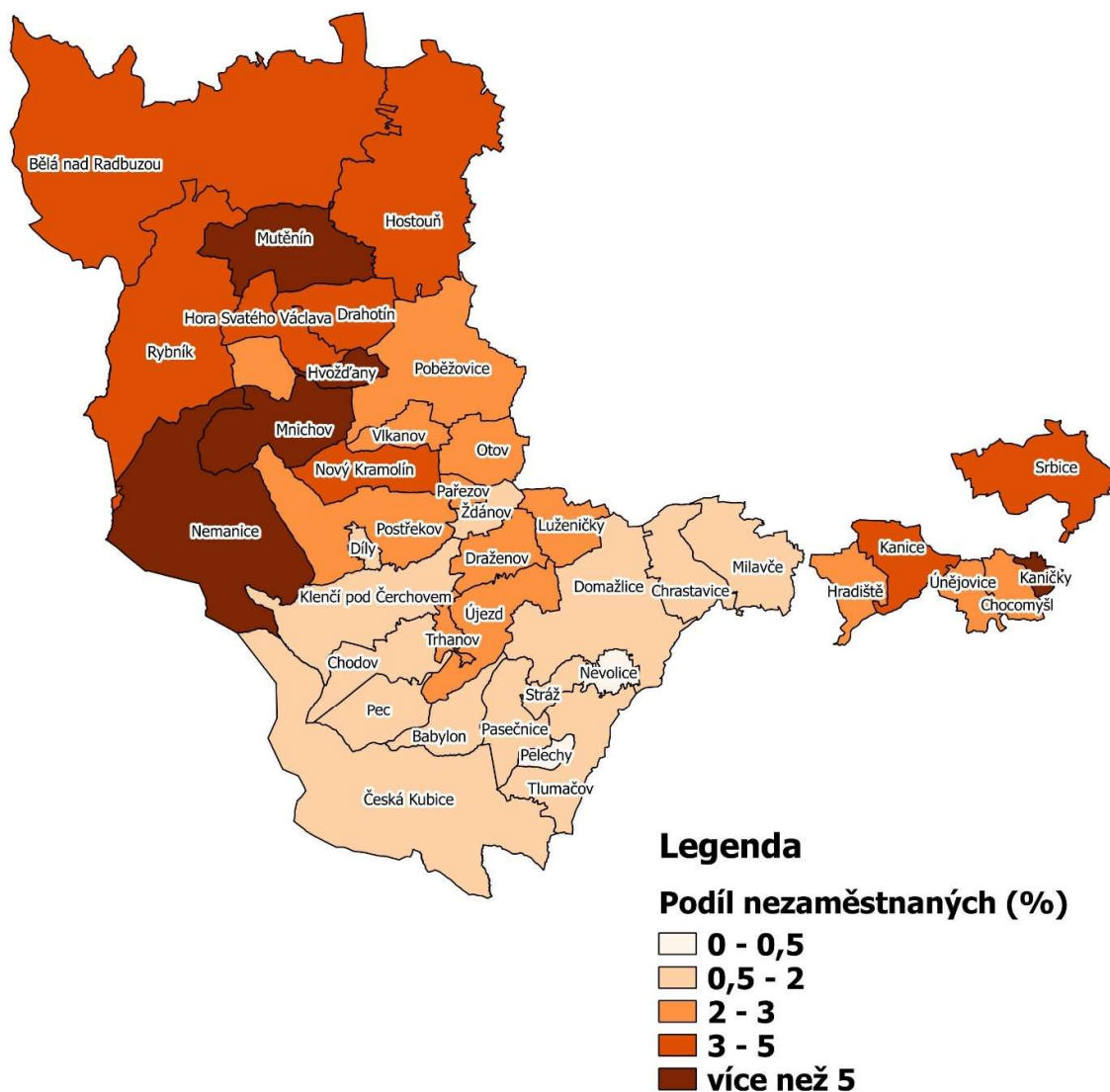
Mnichov	11	6	8,15	9,23	-
Mutěšín	9	5	5,03	5,95	-
Nemanice	11	9	6,08	10,59	3
Nevolice	-	-	-	-	-
Nový Kramolín	6	3	3,95	4,41	2
Otov	2	1	2,67	2,94	2
Pařezov	3	1	2,56	1,72	-
Pasečnice	1	1	0,70	1,49	-
Pec	2	2	1,37	2,78	-
Pelechy	-	-	-	-	-
Poběžovice	28	18	2,79	3,59	10
Postřekov	19	9	2,56	2,60	2
Rybník	5	3	4,31	5,77	5
Srbice	10	5	4,02	3,85	-
Stráž	2	1	1,20	1,35	1
Tlumačov	2	1	0,72	0,75	10
Trhanov	10	6	2,89	3,59	30
Újezd	6	5	2,26	3,88	4
Únějovice	2	1	2,60	3,13	-
Vlkanov	2	2	2,35	4,76	6
Ždánov	1	-	1,03	-	-
Celkem za řešené území	414	229	2,82	3,51	871

Zdroj: Český statistický úřad

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích řešeného území je dokumentován také v následující mapce.

Obrázek 5. Podíl nezaměstnaných v obcích na Domažlicku k 31. 12. 2017

Podíl nezaměstnaných v obcích na Domažlicku k 31. 12. 2017

Zdroj: Autor, data ČSÚ

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Údaje o vývoji nezaměstnanosti v řešeném území v průběhu 10 let jsou zaznamenány v následující tabulce č. 22. Podíl nezaměstnaných osob byl nejnižší na začátku sledovaného období a dosahoval téměř hodnoty Plzeňského kraje. Naopak nejvyšší podíl nezaměstnaných osob byl zaznamenán v polovině sledovaného období a v řešeném území dosahoval hodnoty 6,37 %. Byl tak nejvyšší ve srovnání s hodnotami SO ORP Domažlice i Plzeňského kraje a téměř dosahoval hodnoty celorepublikového průměru. Na konci roku 2016 měl tento podíl v řešeném území hodnotu 4,14 %, čímž je stále vyšší ve srovnání s SO ORP Domažlice i Plzeňským krajem, ale nižší ve srovnání s hodnotami pro celou ČR. Ke konci roku 2016 vykazovala nejvíce nezaměstnaných osob obec Nemanice, tento trend obec vykazuje ve všech mezních letech sledovaného období. Naopak nejnižší podíl nezaměstnaných osob ke k 31.12.2016 měla obec Ždánov.

Tabulka 22. Podíl nezaměstnaných osob v řešeném území v letech 2007, 2011, 2016.

Území	2007			2011			2016		
	Podíl nezaměstnaných osob (%)			Podíl nezaměstnaných osob (%)			Podíl nezaměstnaných osob (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
ČR	4,49	4,15	4,82	6,77	6,81	6,73	5,19	5,09	5,28
Plzeňský kraj	3,41	3,10	3,71	5,75	5,65	5,84	3,56	3,38	3,75
Okres Domažlice	3,34	2,74	3,97	6,01	5,98	6,04	3,94	3,75	4,14
SO ORP Domažlice	3,24	2,69	3,81	5,86	5,84	5,88	3,71	3,59	3,84
Řešené území	3,50	x	x	6,37	x	x	4,14	x	x
Babylon	5,00	2,83	7,45	7,25	8,93	5,26	4,85	1,80	8,42
Bělá nad Radbuzou	3,70	3,07	4,38	5,46	6,44	4,38	4,32	4,23	4,43
Česká Kubice	4,02	4,76	3,23	6,41	5,78	7,20	2,18	1,45	3,03
Díly	1,85	1,48	2,22	6,97	6,90	7,04	5,06	6,67	3,28
Domažlice	3,21	3,02	3,40	5,43	5,60	5,27	3,23	3,10	3,36
Drahotín	5,00	3,17	7,02	16,80	18,18	15,25	8,80	4,84	12,70
Draženov	3,79	4,97	2,56	4,79	2,72	6,90	2,81	2,14	3,45
Hora Svatého Václava	7,89	5,00	11,11	13,16	12,50	13,64	9,52	16,67	4,17
Hostouň	3,69	3,23	4,27	5,82	5,18	6,56	5,92	6,35	5,39
Hradiště	2,65	1,75	3,57	5,45	1,82	9,09	1,92	-	4,17
Hvoždany	3,57	-	6,67	-	-	-	8,00	9,09	7,14
Chocomyšl	0,93	-	1,82	2,56	2,86	2,33	3,90	7,89	-
Chodov	1,65	1,06	2,28	4,56	4,51	4,62	2,92	2,32	3,53
Chrastavice	1,60	2,40	0,80	4,48	6,38	2,36	2,21	2,82	1,54
Kanice	2,48	1,52	3,64	4,51	1,45	7,81	5,69	3,23	8,20
Kaničky	8,00	-	15,38	10,00	20,00	-	-	-	-
Klenčí pod Čerchovem	2,39	1,56	3,16	5,36	6,03	4,70	3,02	2,55	3,49
Luženičky	1,36	-	2,83	2,26	2,61	1,89	3,56	2,99	4,20
Milavče	1,02	-	2,13	3,21	0,52	6,04	2,25	2,44	2,05
Mnichov	5,19	1,23	9,59	18,40	16,05	20,73	8,15	7,25	9,09
Mutěnin	6,32	6,67	5,88	7,60	6,82	8,43	8,05	5,38	11,11
Nemanice	13,27	12,84	13,73	22,66	26,17	18,75	10,27	9,18	11,49
Nevolice	1,82	1,67	2,00	1,49	2,86	-	2,11	2,67	1,49
Nový Kramolín	3,87	3,96	3,75	11,83	13,98	9,21	6,49	4,60	8,96
Otov	7,69	5,71	10,00	12,68	17,07	6,67	7,04	7,69	6,25
Pařezov	4,44	2,22	6,67	9,57	12,24	6,67	6,96	8,33	5,46
Pasečnice	0,65	1,25	-	2,86	2,56	3,23	6,08	3,75	8,82
Pec	6,08	5,41	6,76	6,54	9,21	3,90	3,92	4,00	3,85
Pelechy	-	-	-	5,66	3,45	8,33	-	-	-
Poběžovice	2,98	1,97	4,01	5,57	5,97	5,15	4,23	4,60	3,86

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Postřekov	3,12	3,35	2,86	6,41	6,97	5,77	3,59	4,18	2,90
Rybník	11,20	7,58	15,25	12,40	10,00	15,25	7,14	8,82	5,17
Srbice	5,58	2,80	8,73	8,16	9,09	7,19	5,62	4,24	6,87
Stráž	0,59	-	1,47	4,49	2,83	6,94	2,37	3,09	1,39
Tlumačov	3,56	2,03	5,26	3,93	5,30	2,33	3,24	2,78	3,73
Trhanov	2,78	2,43	3,17	4,80	5,64	3,89	4,35	4,30	4,40
Újezd	1,94	1,54	2,34	5,60	6,72	4,48	3,08	3,05	3,10
Únějovice	4,00	7,41	-	7,04	2,63	12,12	2,67	-	6,45
Vlkanov	1,18	-	2,44	11,49	12,77	10,00	7,50	5,13	9,76
Ždánov	6,60	1,75	12,24	4,76	3,77	5,77	1,00	-	1,92

Zdroj: Český statistický úřad, 2017

Vzhledem k tomu, že nezaměstnanost na daném území je řešena Úřadem práce ČR-Kontaktní pracoviště Domažlice, jsou další dostupné údaje dané problematiky primárně sumarizovány za okres Domažlice, jako nejnižší správní území. Z těchto důvodů jsou v analýze prezentována a porovnávána také data okresní, a to především k prezentaci stavu a vývoje nezaměstnanosti. Údaje vývoje nezaměstnanosti v okrese Domažlice od roku 2008 do roku 2017 vypovídají o výrazném poklesu hodnot v roce 2017, který odpovídá celkovému vývoji nezaměstnanosti v České republice. V okresním měřítku došlo za posledních 10 let ke snížení celkového počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve všech prezentovaných kategoriích o 49,75 %. Snížil se také podíl nezaměstnaných osob i počet uchazečů na jedno pracovní místo. Naopak se zvýšil celkový počet pracovních míst v evidenci úřadu práce. To představuje ideální stav snižování nezaměstnaných osob a nárůstu volných pracovních míst, a to i pro absolventy a osoby se zdravotním postižením.

Tabulka 23. Vývoj nezaměstnanosti v okrese Domažlice k 31. 12. 2008-2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem	1 854	3 203	3 184	2 609	2 600	2 705	2 316	2 177	1 647	993
z toho:										
dosažitelní	1 815	3 143	3 129	2 539	2 559	2 656	2 296	2 150	1 592	912
muži	775	1 562	1 659	1 295	1 209	1 327	1 116	1 023	777	420
ženy	1 040	1 581	1 470	1 244	1 350	1 329	1 180	1 127	815	492
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce se zdravotním postižením	363	457	490	451	443	424	405	431	391	233
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce s nárokem na podporu v nezaměstnanosti - celkem	699	1 009	930	543	428	467	408	515	445	279
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce s nárokem na podporu v nezaměstnanosti - dosažitelní	688	984	915	528	422	457	404	505	438	269
Míra registrované nezaměstnanosti (%)²	5,58	9,61	9,83	7,96	7,75
muži	4,32	8,19	8,86	7,27	6,75
ženy	7,13	11,61	11,20	8,83	8,95
Podíl nezaměstnaných osob (%)	4,23	7,32	7,31	6,01	6,13	6,42	5,60	5,30	3,94	2,28
muži	3,53	7,11	7,57	5,98	5,64	6,25	5,30	4,90	3,75	2,05
ženy	4,97	7,54	7,04	6,04	6,64	6,60	5,91	5,72	4,14	2,52
Pracovní místa v evidenci úřadu práce celkem	494	96	157	232	248	357	801	1 193	1 168	1 806

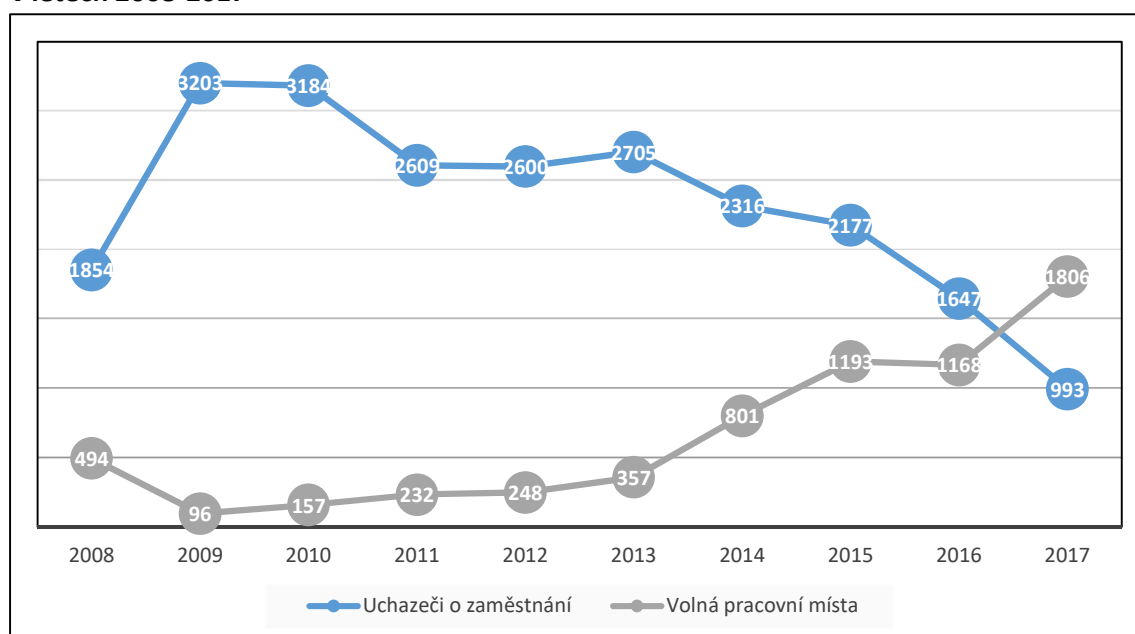
Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

pro absolventy a mladistvé	50	20	9	10	8	43	206	376	430	750
pro osoby se zdravotním postižením	10	7	3	3	10	8	39	74	48	41
Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce	3,8	33,4	20,3	11,2	10,5	7,6	2,9	1,8	1,4	0,5
Počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce	3,7	32,7	19,9	10,9	10,3	7,5	2,9	1,8	1,4	0,5

Zdroj: Český statistický úřad

Stav celkového poklesu uchazečů o zaměstnání a nárůstu volných pracovních míst od roku 2008 do roku 2017 v okrese vyjadřuje také graf č. 3.

Graf 3. Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst v okrese Domažlice v letech 2008-2017

Zdroj: Český statistický úřad

V Plzeňském kraji i na území okresu Domažlice tvořili největší podíl na vzdělanostní struktuře uchazečů o zaměstnání ke konci roku 2016 uchazeči vyučení bez maturity a uchazeči se základním vzděláním, následovali uchazeči s ukončeným úplným středním odborným vzděláním s maturitou. Tato struktura koresponduje také se vzdělanostní strukturou obyvatel starších 15 let v SO ORP Domažlice, který jsme v práci prezentovali výše. Tento trend se projevoval ve všech okresech Plzeňského kraje.

Ani z dat úřadu práce za rok 2017 nevyplývá změna v tomto vývoji, dále v okrese Domažlice převládaly evidované osoby s výučním listem (388) a uchazeči se základním vzděláním (322).

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 24. Uchazeči o zaměstnání z pohledu nejvyššího dosaženého vzdělání v okresech Plzeňského kraje k 31. 12. 2016

Kraj, okresy	Nejvyšší dosažené vzdělání								
	bez vzdělání a neúplné	základní	vyučení	střední bez maturity	vyučení s mat.	úplné střední všeob. s mat.	úplné střední odborné s mat.	vyšší	vysokoškolské
Plzeňský kraj	83	4 337	5 593	430	576	330	2 287	117	902
Domažlice	15	519	689	69	56	22	203	9	65
Klatovy	2	581	1 067	53	110	61	361	27	102
Plzeň-město	25	1 259	1 303	89	192	118	833	44	478
Plzeň-jih	-	409	577	54	74	35	226	8	75
Plzeň-sever	4	536	817	78	61	36	284	11	86
Rokycany	14	321	448	40	48	23	164	8	51
Tachov	23	712	692	47	35	35	216	10	45

Zdroj: Český statistický úřad, 2017.

Podle délky evidence tvořili v okrese Domažlice největší skupinu uchazeči, kteří byli v evidenci méně než 3 měsíce, druhou nejpočetnější skupinu však tvořili uchazeči pobývajících v evidenci déle jak 24 měsíců. Průměrná délka evidence na daném území je po okrese Tachov druhá nejdelší (717 dní). Krajský průměr této doby je 588 dní.

Průměrná délka evidence vykazovala v roce 2017 výrazný pokles, kdy v okrese Domažlice dosahovala 573 dní. Mírný pokles této hodnoty byl zaznamenán také v Plzeňském kraji, a to na 528 dní. Dále přetrvávala situace v délce evidence, největší hodnoty byly vykazovány stále v evidenci do 3 měsíců a více než 24 měsíců.

Tabulka 25. Průměrná délka evidence uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2016

Kraj, okresy	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem	Délka evidence						Průměrná délka evidence (dny)
		do 3 měsíců	více než 3 měsíce až 6 měsíců	více než 6 měsíců až 9 měsíců	více než 9 měsíců až 12 měsíců	více než 12 měsíců až 24 měsíců	více než 24 měsíců	
Plzeňský kraj	14 655	5 533	2 405	1 152	817	1 494	3 254	588
Domažlice	1 647	640	205	100	80	180	442	717
Klatovy	2 364	1 148	349	164	99	199	405	478
Plzeň-město	4 341	1 492	824	390	246	439	950	547
Plzeň-jih	1 458	503	237	101	96	183	338	565
Plzeň-sever	1 913	694	359	153	128	181	398	551
Rokycany	1 117	410	191	97	66	134	219	531
Tachov	1 815	646	240	147	102	178	502	805

Zdroj: Český statistický úřad, 2017.

Ve věkové struktuře tvořili ke konci roku 2016 největší skupinu evidovaných uchazečů o zaměstnání ve věkové kategorii 55 až 64 let. Tato skupina osob je v okrese Domažlice i v Plzeňském kraji nejpočetnější a v okresním měřítku tvořila 24,23 % z celkového počtu evidovaných nezaměstnaných. Představuje však jednu z problémových skupin na trhu práce, kterou zaměstnavatelé odmítají zaměstnávat. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili uchazeči ve věku

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

35 až 44 let. Průměrný věk uchazeče byl v okrese Domažlice 42,7 let, což odpovídá krajskému průměru.

Tabulka 26. Uchazeči o zaměstnání v okresech Plzeňského kraje podle věkových skupin k 31. 12. 2016

Kraj, okresy	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem	Věkové skupiny						Průměrný věk (roky)
		do 24 let	25 až 34 let	35 až 44 let	45 až 54 let	55 až 64 let	65 a více let	
Plzeňský kraj	14 655	1 731	2 872	3 413	3 172	3 420	47	42,6
Domažlice	1 647	206	317	373	345	399	7	42,7
Klatovy	2 364	280	450	560	535	532	7	42,7
Plzeň-město	4 341	466	966	1 070	925	902	12	42,0
Plzeň-jih	1 458	184	252	353	319	345	5	42,8
Plzeň-sever	1 913	263	383	407	386	462	12	42,2
Rokycany	1 117	131	178	245	254	308	1	43,9
Tachov	1 815	201	326	405	408	472	3	43,5

Zdroj: Český statistický úřad, 2017.

Na uvedeném stavu nedošlo ke změně ani v roce 2017, kdy nejpočetnější skupinu uchazečů dále tvořily osoby ve věku 55 až 64 let (249 osob). Věkový průměr uchazečů se mírně zvýšil na 42,9 let. (Zdroj: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/plk/kop/domazlice/statistiky>).

8. Zadluženost obyvatel

V České republice fungují dva oficiální rejstříky exekucí, a to Centrální evidence exekucí, kterou provozuje Exekutorská komora České republiky, a dále Rejstřík zahájených exekucí, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Ani jeden z uvedených rejstříků však neeviduje exekuce správní a daňové, proto tak v České republice chybí informace o skutečném počtu vedených exekučních řízení. Žádná z těchto institucí také aktuálně nepracuje komplexně s exekučními daty a neanalyzuje je.

Jako zdroj pro naši dokumentaci dat v oblasti zadluženosti obyvatel v řešeném území nám posloužila webová aplikace Mapa exekucí, kterou provozuje Otevřená společnost, o.p.s. Tato aplikace usnadňuje orientaci v údajích o jednotlivých exekucích na krajské, okresní a obecní úrovni a umožňuje tak údaje srovnávat napříč celou Českou republikou. Údaje v mapě se vztahují pouze k fyzickým osobám a poskytuje je Exekutorská komora ČR. Data jsou aktuální ke konci roku 2017. (Zdroj: <http://mapaexekuci.cz/index.php/o-nas/o-mape/>).

V roce 2017 žilo v řešeném území 23 407 osob starších 15 let. Toto množství představuje 68,24 % osob této věkové kategorie SO ORP Domažlice a 4,77 % těchto osob v Plzeňském kraji. V řešeném území bylo k 31.12.2017 v exekuci 2 151 osob, což představuje 71,53 % exekučovaných obyvatel ze SO ORP Domažlice. Podíl exekučovaných lidí v řešeném území představoval 7,75 % všech obyvatel území. Z pohledu osob starších 15 let představoval podíl exekučovaných osob 9,42 %, což je o 0,2 % méně než představuje celokrajský průměr, který činí 9,62 % těchto obyvatel. Na druhou stranu je tento podíl vyšší ve srovnání s celým SO ORP Domažlice, a to o 0,65 %. Počet exekučovaných osob představoval v řešeném území 11 067 exekucí s exekučně vymáhanou jistinou ve výši 558 581 411 Kč. Průměrná jistina na jednu osobu v exekuci pak představuje částku 263 381 Kč.

Největší podíl exekučovaných obyvatel byl zaznamenán v obci Nemanice (32,57 %). Naopak nejmenší podíl exekučovaných obyvatel z obcí, kde byla exekuce zaznamenána, vykazovala obec Nevolice (0,60 %). V řešeném území se nacházely také 2 obce, Chocomyšl a Kaničky, které v roce 2017 neměly na svém území žádnou exekučovanou osobu.

Nejvyšší hodnota průměrné jistiny na osobu byla zaznamenána v obci Únějovice (1 132 501 Kč). Nejnižší jistina na jednu osobu (mimo obcí, kde se exekuce nevyskytovala) byla zaznamenána v obci Hora Svatého Václava (53 054 Kč).

Průměrný počet exekucí na jednu osobu byl nejvyšší v obci Ždánov (10,0), nejméně exekucí na jednu osobu (mimo obcí bez exekucí) pak připadalo v obci Pasečnice (2,0). Tato hodnota pro řešené území představuje v průměru 5,3 exekucí na jednu osobu, což plně koresponduje s hodnotou pro SO ORP Domažlice. V celokrajském měřítku je tato hodnota 5,4.

Podle Mapy exekucí byla v roce 2017 v Plzeňském kraji vykazována 2 % exekučovaných mladistvých osob, 14 % exekučovaných osob ve věkové kategorii 18-29 let a 6 % představovali senioři, tedy věková kategorie 65+. V měřítku SO ORP Domažlice tento podíl představoval 1 % mladistvých osob, 15 % osob ve věku 18-29 let a 6 % seniorů. Pro řešené území tyto údaje představovaly 20 mladistvých osob v exekuci, 335 osob ve věkové kategorii 18-29 let a 127 seniorů.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 27. Obyvatelé řešeného území v exekuci k 31. 12. 2017

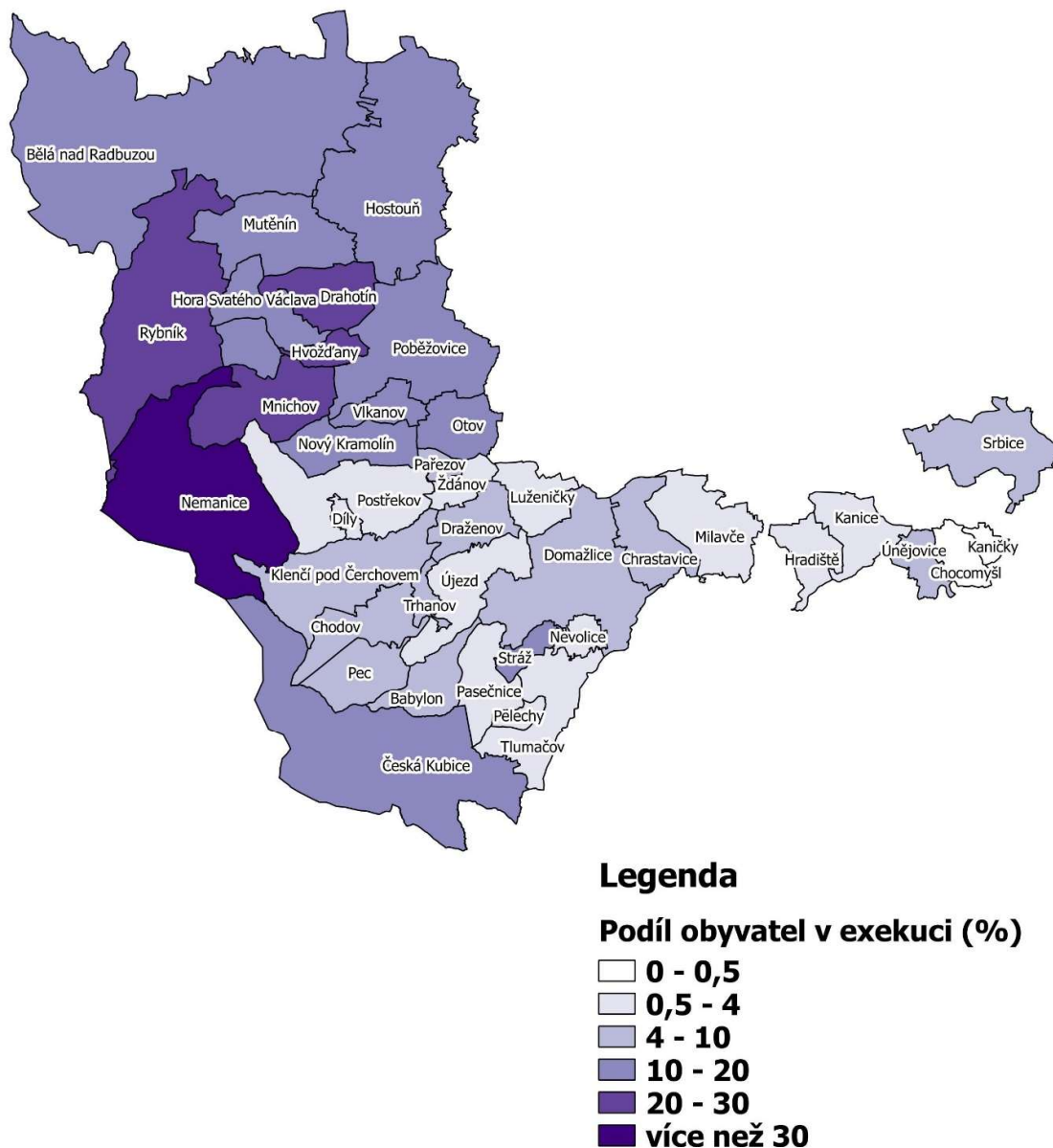
Území	Počet obyvatel starších 15 let	Počet obyvatel v exekuci	Podíl obyvatel v exekuci v %	Počet exekucí	Průměrný počet exekucí na osobu	Průměrná jistina na osobu	Exekučně vymáhaná jistina
Plzeňský kraj	490 218	47 195	9,62	256 426	5,4	269 868	12 731 009 296
SO ORP Domažlice	34 299	3 007	8,77	16 034	5,3	312 870	940 800 804
Řešené území	23 407	2 151	9,42	11 067	5,3	263 381	558 581 411
Babylon	257	14	5,45	73	5,2	388 904	5 444 650
Bělá nad Radbuzou	1 513	223	14,47	1 040	4,7	205 819	48 897 571
Česká Kubice	748	103	13,77	529	5,1	236 941	24 404 948
Díly	329	11	3,34	43	3,9	97 829	1 076 123
Domažlice	9 423	792	8,40	3 865	4,9	258 559	204 778 761
Drahotín	150	35	23,33	225	6,4	213 922	7 487 268
Draženov	350	19	5,43	121	6,4	247 423	4 701 037
Hora Svatého Václava	62	8	12,90	28	3,5	53 054	424 430
Hostouň	1 104	169	15,31	935	5,5	272 302	46 019 062
Hradiště	135	1	0,74	9	9,0	150 692	150 692
Hvožďany	29	7	24,14	24	3,4	86 600	620 201
Chocomyšl	103	0	0,00	0	0,0	0	0
Chodov	650	59	9,08	291	4,9	290 304	17 127 971
Chrastavice	319	14	4,39	78	5,6	473 450	6 628 306
Kanice	163	6	3,68	40	6,7	93 341	560 044
Kaničky	24	0	0,0	0	0,0	0	0
Klenčí pod Čerchovem	1 097	99	9,02	532	5,4	204 019	20 197 858
Luženičky	300	7	2,33	29	4,1	481 695	3 371 862
Milavče	504	17	3,37	79	4,6	116 426	1 979 244
Mnichov	174	35	20,11	191	5,5	171 808	6 013 284
Mutěnin	215	40	18,60	207	5,2	216 933	8 677 307
Nemanice	218	71	32,57	384	5,4	260 644	18 505 699
Nevolice	166	1	0,60	3	3,0	144 737	144 737
Nový Kramolín	184	28	15,22	199	7,1	323 906	9 069 376
Otov	85	17	20,00	120	7,1	267 303	4 544 150
Pařezov	141	6	4,26	46	7,7	326 086	1 956 516
Pasečnice	186	7	3,76	14	2,0	97 448	682 135
Pec	204	10	4,90	67	6,7	592 715	5 927 145
Pelechy	67	1	1,49	3	3,0	94 277	94 277
Poběžovice	1 371	156	11,38	795	5,1	331 534	51 772 317
Postřekov	981	34	3,47	161	4,7	766 343	26 055 668
Rybník	151	35	23,18	230	6,6	204 449	7 155 699
Srbice	342	25	7,31	136	5,4	219 903	5 497 577
Stráž	208	27	12,98	178	6,6	195 557	5 280 047
Tlumačov	360	9	2,50	39	4,3	120 319	1 082 867
Trhanov	458	34	7,42	151	4,4	123 528	4 199 963
Újezd	324	5	1,54	42	8,4	201 829	1 009 145
Únějovice	88	6	6,82	52	8,7	1 132 501	6 795 005
Vlkanov	99	16	16,16	68	4,3	138 321	2 213 140
Ždánov	125	4	3,20	40	10,0	733 832	2 935 329

Zdroj: Mapa exekucí

Podíl osob v exekuci v jednotlivých obcích řešeného území je dále vyjádřen následující mapkou.

Obrázek 6. Podíl obyvatel starších 15 let v exekuci v obcích na Domažlicku k 31. 12. 2017

Podíl obyvatel starších 15 let v exekuci v obcích na Domažlicku k 31. 12. 2017

Zdroj: Autor, data Mapa exekucí

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Mapa exekucí dále umožňuje srovnání roku 2016 a 2017 a tím vykázat vývoj stavu exekucí v jednotlivých územích. Pro SO ORP Domažlice tento meziroční vývoj nepředstavoval žádnou změnu v počtu osob starších 15 let. Změny však znamenaly meziroční nárůst exekucí osob o 3,8 %, což představovalo celkem 109 osob. Tím došlo také ke zvýšení podílu osob v exekuci o 0,32 %. Obdobné změny byly zaznamenány také v celokrajském měřítku.

V SO ORP se zvýšil také celkový počet exekucí, meziročně o 2 079 (14,9 %) a tím také průměrný počet exekucí na jednu osobu o 10,7 %. Z pohledu Plzeňského kraje byl tento vývoj příznivější, kdy celkový počet exekucí vzrostl pouze o 1,1 % a průměrný počet exekucí na jednu osobu se dokonce snížil o 2,1 %.

Z pohledu počtu osob v exekuci zaujímá SO ORP Domažlice 83. místo ze všech 206 ORP v ČR, přičemž 1. = nejhorší. Z pohledu výše průměrné vymáhané jistiny pak zaujímá 52. pozici. Plzeňský kraj podílem osob v exekuci zaujímá 5. místo ze 14 krajů ČR a z pohledu průměrné vymáhané jistiny pak 8. příčku.

Tabulka 28. Vývoj exekucí obyvatel na území SO ORP Domažlice v letech 2016-2017

SO ORP Domažlice	2017	2016	Změna
Počet osob starších 15 let	34 299	34 299	0
Počet osob v exekuci	3 007	2 898	+3,8% (+109 osob)
Podíl osob v exekuci v %	8,77	8,45	+0,32 p.b.
Celkový počet exekucí	16 034	13 955	+14,9% (+2079 exekucí)
Průměrný počet exekucí na osobu	5,3	4,8	+10,7% (+0,5)
Plzeňský kraj	2017	2016	Změna
Počet osob v exekuci	47 175	45 680	+3,3% (+1 495 osob)
Podíl osob v exekuci v %	9,62	9,32	+0,30 p.b.
Celkový počet exekucí	256 426	253 555	+1,1% (+2 871 exekucí)
Průměrný počet exekucí na osobu	5,4	5,6	-2,1% (-0,1)

Zdroj: Mapa exekucí

9. Kriminalita

Pro území SO ORP Domažlice a potažmo i pro řešené území jsou dislokována 4 obvodní oddělení Policie ČR, a to OO PČR Domažlice, OO PČR Holýšov, OO PČR Poběžovice a OO PČR Kdyně. Místní působnost těchto obvodních oddělení zahrnuje celkem 52 036 obyvatel. Nejrozšířenější působnost má OO PČR Domažlice s 21 945 obyvateli, což v řešeném území představuje obvod 21 obcí s 20 527 obyvateli. Působnost OO PČR Poběžovice zaujímá celkem 6 343 obyvatel, tj. v řešeném území 11 obcí s 6 214 obyvateli. OO PČR Holýšov působí pro 13 143 obyvatel, konkrétně v řešeném území to představuje 4 obce s 643 obyvateli. OO PČR Kdyně působí celkem pro 10 605 obyvatel, přičemž v rámci řešeného území působí ve dvou obcích s 376 obyvateli.

Tabulka 29. Působnost OO PČR v řešeném území k 31. 12. 2016

Obvodní oddělení policie ČR	OO PČR Domažlice	OO PČR Holýšov	OO PČR Poběžovice	OO PČR Kdyně
Adresa oddělení	Hruškova 152, 344 01 Domažlice	Jiráskova třída 5, 345 62 Holýšov	Mariánská 336, 345 22 Poběžovice	Komenského 250, 345 06 Kdyně
Počet obyvatel k 31. 12. 2016	20 527	643	6 214	376
Obce řešeného území	Babylon, Česká Kubice, Díly, Domažlice, Draženov, Chodov, Chrastavice, Klenčí pod Čerchovem, Luženičky, Milavče, Nemanice, Nevolice, Pasečnice, Pec, Pelechy, Postřekov, Stráž, Tlumačov, Trhanov, Újezd, Ždánov	Chocomyšl, Kaničky, Srbice, Únějovice	Bělá nad Radbuzou, Drahotín, Hora Svatého Václava, Hostouň, Hvozdňany, Mnichov, Mutěnin, Nový Kramolín, Otov, Pařezov, Poběžovice, Rybník, Vlkanov	Hradiště, Kanice,

Zdroj: SD Domažlice

Způsob vyjádření míry kriminality je ztížen působností 4 obvodních oddělení PČR na daném území, jak je již uvedeno v úvodu této kapitoly. S tímto problémem jsme se vypořádali tak, že jsme nejprve v tabulce č. 30 zdokumentovali registrovanou kriminalitu pro všechna OO PČR působící v SO ORP Domažlice tak, jak byla statistika prezentována zdrojem. Uvedená data za obvodní oddělení jsme neporovnávali, a to pro rozdílný počet obyvatel v působnosti jednotlivých okrsků.

Pro vyhodnocení míry kriminality jsme využili dat aplikace Mapa kriminality, kterou provozuje Otevřená společnost, o.p.s. Té poskytuje data o trestné činnosti každý měsíc Policie ČR. Jedná se tedy o zpracování oficiální policejní statistiky. Míra kriminality je vyjádřena Indexem kriminality, který v daném případě představuje počet zjištěných skutků za zvolené období, přepočtený na 1 000 obyvatel.

Z prezentovaných dat je patrné, že vývoj kriminality v SO ORP Domažlice v letech 2014-2017 má kolísavý charakter. Počty trestných činů na tomto území do roku 2016 klesaly, v roce 2017 byl však zaznamenán jejich opětovný nárůst. Index kriminality byl z prezentovaných let nejnižší v roce 2015, od té doby každoročně mírně narůstá. Z pohledu indexu kriminality byla ve sledovaném období nejvyšší míra kriminality vykazována na území působnosti OO PČR Domažlice (index 16,04), následuje obvod OO PČR Poběžovice (index 15,65), OO PČR Kdyně (index 9,14) a OO PČR Holýšov (index 8,79). Celkově nejvyšší míru kriminality ve sledovaném období vykazuje rok 2014. Objasněnost trestných činů byla průměrně na úrovni 67 %, nejnižší byla v roce 2017. Obecně nejvíce je pácháno majetkových trestných činů, nejméně pak činů mravnostních.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 30. Přehled trestné činnosti vykázané OO PČR působícími v SO ORP Domažlice v období 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
Počet tr. činů z toho	881	810	756	798
Majetkové	380	315	290	272
Násilné	54	53	47	66
Mravnostní	9	14	11	17
Hospodářské	89	96	92	121
Ostatní	147	121	132	153
Zbývající	202	211	184	169
Objasněnost v %	69,31	70,71	64,71	62,44
Index kriminality	13,23	11,88	12,02	12,48
Počet obyvatel v působnosti OO PČR	52 036	52 036	52 036	52 036

Zdroj: Mapa kriminality

Pro dokumentaci míry trestné činnosti páchané v řešeném území byla data upravena ke stavu jeho počtu obyvatel, který ke konci období představoval 53,35 % všech obyvatel v působnosti uvedených OO PČR. Podoba trestné činnosti zredukované na tento podíl obyvatel území je prezentována v tabulce č. 31 Vzhledem k tomu, že jde pouze o redukci dat odpovídající podílu počtu obyvatel území, odpovídá vývoj kriminality řešeného území situaci v SO ORP Domažlice.

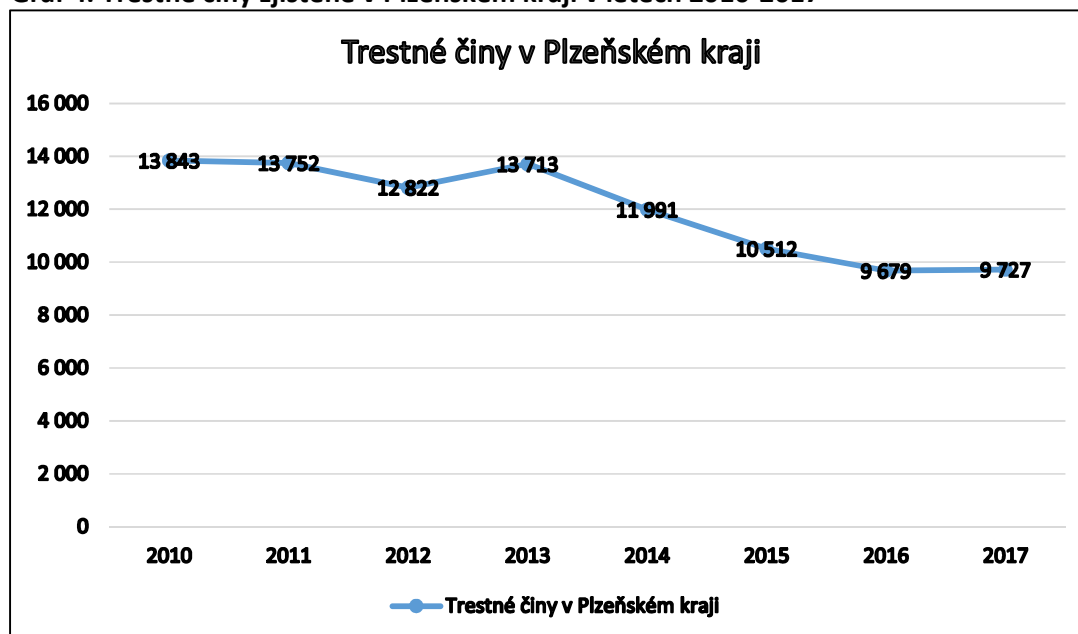
Tabulka 31. Přehled trestné činnosti v řešeném území v období 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
Počet tr. činů z toho	467	431	403	426
Majetkové	202	168	155	145
Násilné	29	28	25	35
Mravnostní	5	8	6	9
Hospodářské	47	51	49	65
Ostatní	78	64	70	82
Zbývající	107	112	98	90
Index kriminality	16,92	15,55	14,52	15,35
Počet obyvatel	27 593	27 709	27 760	27 760

Zdroj: Autor, data Mapa kriminality

Vývoj stavu kriminality v řešeném území koresponduje s vývojem kriminality na území Plzeňského kraje, jak je zaznamenán v grafu č. 4. V průběhu posledních sedmi let byl klesající trend započatý v roce 2013 přerušen v roce 2017, který zaznamenal opětovný mírný nárůst trestné činnosti.

Graf 4. Trestné činy zjištěné v Plzeňském kraji v letech 2010-2017

Zdroj: <http://www.policie.cz>

K meziročnímu srovnání kriminality jsme dále využili dat Českého statistického úřadu, který je prezentuje k odvětví kriminality za správní území okresů a využívá jiné klasifikace trestné činnosti, než Mapa kriminality.

V roce 2016 bylo v Plzeňském kraji registrováno celkem 9 679 trestných činů, z toho v okrese Domažlice celkem 880 trestných činů. To představuje v krajském měřítku podíl 9,09 %. Index kriminality měl v okrese Domažlice hodnotu 14,3 a představoval tak 3. nejvyšší hodnotu ze všech okresů Plzeňského kraje. Vyšší hodnotu indexu vykazovaly jen okresy Plzeň-město a Tachov. Krajský index kriminality měl hodnotu 16,8.

Tabulka 32. Registrované trestné činy v okresech Plzeňského kraje v roce 2016

Kraj, okresy	Trestné činy 2016		z toho					
	celkem	na 1 000 obyvatel	hospodářská kriminalita	obecná kriminalita	z toho			
					loupeže	vloupání do bytů	znásilnění	vraždy
Plzeňský kraj	9 679	16,8	1 144	6 827	111	259	34	5
Domažlice	880	14,3	104	567	6	18	4	-
Klatovy	1 085	12,5	149	654	9	26	2	2
Plzeň-město	4 730	25,1	546	3 654	69	120	20	-
Plzeň-jih	1 460	10,4	174	918	9	52	6	1
Plzeň-sever								
Rokycany	626	13,0	70	440	9	24	1	1
Tachov	896	16,9	100	594	9	19	1	1

Zdroj: Český statistický úřad, 2017

Pro hodnocení a srovnání vývoje kriminality jsme dokumentovali také přehledy trestných činů za roky 2014 a 2015 v okrese Domažlice. Z údajů je patrné, že z posuzovaného období byla míra kriminality nejvyšší v roce 2014 a následně každoročně klesala. V Plzeňském kraji její vývoj vykazoval v mezidobí pokles o 19,28 %. V okrese Domažlice tento pokles představoval

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

15,47 %. Stejně byl pokles kriminality také vyjádřen indexem kriminality, který byl v posuzovaném období nejnižší v roce 2016. Všechny hodnoty jsou vyjádřeny v tabulce č. 33.

Tabulka 33. Registrované trestné činy v Plzeňském kraji a okrese Domažlice v roce 2014 a 2015

Kraj, okres	Trestné činy 2015		z toho					
	celkem	na 1 000 obyvatel	hospodářská kriminalita	obecná kriminalita	z toho			
					loupeže	vloupání do bytů	znásilnění	vraždy
Plzeňský kraj	10 512	18,26	1 087	7 844	109	374	34	6
Domažlice	940	15,3	113	579	9	12	3	-
Kraj, okres	Trestné činy 2014		z toho					
	celkem	na 1 000 obyvatel	hospodářská kriminalita	obecná kriminalita	z toho			
					loupeže	vloupání do bytů	znásilnění	vraždy
Plzeňský kraj	11 991	20,8	981	9 323	143	486	30	4
Domažlice	1 041	17,1	95	702	17	25	4	-

Zdroj: Český statistický úřad, 2015 a 2016.

Vývoj kriminality na území okresu Domažlice potvrzuje celokrajský trend jejího celkového poklesu. V období od roku 2014 do roku 2016 klesal meziročně počet registrovaných trestných činů a s ním také index kriminality, který byl je ve všech letech pod hranicí krajské hodnoty.

10. Vzdělání

V řešeném území sídlí celkem 27 školských zařízení, z nichž 21 je příspěvkovou organizací obce nebo města, ve kterém má dané zařízení sídlo (především mateřské školy, základní školy, základní umělecké školy), dále 3 zařízení jsou příspěvkovou organizací Plzeňského kraje (střední školy), 1 zařízení je příspěvkovou organizací MŠMT ČR a 2 zařízení jsou soukromá.

Předškolní vzdělávání zajišťuje na daném území celkem 16 zařízení. Z nich 9 mateřských škol působí jako samostatné příspěvkové organizace obcí (Pasečnice, Hostouň, Poběžovice, Nový Kramolín, Trhanov, Babylon, Tlumačov, Domažlice, Luženice). 6 příspěvkových organizací vykonává svoji činnost jako sloučené mateřské školy se základní školou (Domažlice, Milavče, Bělá nad Radbuzou, Klenčí pod Čerchovem, Postřekov, Česká Kubice). Jediné soukromé zařízení působící v dané oblasti je obecně prospěšnou společností, která provozuje samostatnou mateřskou školu v Draženově. Největší kapacitu předškolních dětí vykazují zařízení působící v Domažlicích. Z obcí do 2 000 obyvatel potom Poběžovice a Bělá nad Radbuzou. Naopak zařízení pro předškolní výchovu s nejmenší kapacitou provozuje obec Pasečnice, Babylon a Tlumačov, stejnou kapacitu dětí nabízí také soukromá školka v Draženově. V každé předškolním zařízení je také provozována školní jídelna.

Tabulka 34. Mateřské školy v řešeném území

Mateřské školy v řešeném území	Statut	Kapacita dětí	Školní jídelna-kapacita	Počet dětí k 30.9.2017
Mateřská škola Pasečnice	p.o. obce	20	20	19
Mateřská škola Hostouň	p.o. obce	60	60	47
Mateřská škola Poběžovice	p.o. obce	99	100	80
Mateřská škola Nový Kramolín	p.o. obce	20	25	16
Mateřská škola Trhanov	p.o. obce	49	70	45
Mateřská škola Babylon	p.o. obce	20	100	20
Mateřská škola Tlumačov	p.o. obce	20	20	13
Mateřská škola Luženice	p.o. obce	26	50	25
Mateřská škola Domažlice	p.o. města	262	414	352
Základní škola a Mateřská škola Msgre. B. Staška Domažlice	p.o. města	206	111	93
Základní škola a Mateřská škola Milavče	p.o. obce	28	70	27
Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou	p.o. města	60	350	56
Základní škola a Mateřská škola Postřekov	p.o. obce	50	120	50
Základní škola a Mateřská škola Česká Kubice	p.o. obce	48	100	32
Masarykova základní škola a mateřská škola Klenčí pod Čerchovem	p.o. městyse	50	500	46
Mateřská škola Benjamínek Milavče	o.p.s.	20	20	20

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR

Základní školství daného území zajišťuje 12 základních škol. Jedná se o příspěvkové organizace měst a obcí. Jako samostatné příspěvkové organizace působí Základní škola Domažlice, Základní škola Chodov, Základní škola Hostouň a Základní škola Poběžovice. Ostatní základní školy jsou sloučenou příspěvkovou organizací s mateřskou školou (Domažlice, Milavče, Bělá nad Radbuzou, Klenčí pod Čerchovem, Postřekov a Česká Kubice). Základní školství v řešeném území neprovozuje žádné soukromé zařízení, nepůsobí zde ani žádná církevní škola.

Největší kapacitu, 1 050 žáků, vykazuje Základní škola Domažlice a Základní škola a Mateřská škola Domažlice (850 žáků). Základní školy v Domažlicích, v Bělé nad Radbuzou, v Klenčí pod Čerchovem, Hostouni, v Chodově a Poběžovicích zajišťují základní vzdělávání pro 1. i 2. stupeň.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Ostatní základní školy v řešeném území jsou malotřídní školy zabezpečující výuku pouze pro 1. stupeň vzdělávání. Ve všech základních školách obce provozují také školní jídelnu a školní družinu. Základní informace o vzdělávacích plánech jednotlivých škol jsou prezentovány na webových stránkách škol nebo jejich zřizovatelů.

Na výuku dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je v řešeném území zaměřena Základní škola praktická Domažlice, ve které vzdělává žáky s lehkým mentálním postižením.

Základní škola Poběžovice provozuje ve škole také školní klub s kapacitou 125 dětí. Školní klub s kapacitou 200 dětí zřizuje také Základní škola a Mateřská škola Domažlice.

Tabulka 35. Základní školy na řešeném území

Základní školy v řešeném území	Statut	Kapacita žáků	Školní jídelna-kapacita	Školní družina-kapacita	Počet žáků k 30.9.2017
Základní škola Domažlice	p.o. města	1050	2000	2100	912
Základní škola Hostouň	p.o. města	270	300	50	141
Základní škola Chodov	p.o. obce	120	100	40	53
Základní škola Poběžovice	p.o. města	350	285	90	236
Základní škola a Mateřská škola Domažlice	p.o. města	850	111	180	584
Základní škola a Mateřská škola Milavče	p.o. obce	32	70	30	29
Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou	p.o. města	360	350	50	140
Masarykova základní škola a mateřská škola Klenčí pod Čerchovem	p.o. městyse	350	500	60	245
Základní škola a Mateřská škola Postřekov	p.o. obce	90	120	60	52
Základní škola a Mateřská škola Česká Kubice	p.o. obce	40	100	25	33
Základní škola praktická Domažlice	p.o. města	80	-	10	neuveдено

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR

Střední vzdělávání v řešeném území nabízejí celkem 3 školská zařízení, která jsou příspěvkovými organizacemi Plzeňského kraje.

Tabulka 36. Střední školy v řešeném území

Střední školy v řešeném území	Statut	Kapacita žáků	Školní jídelna-kapacita	Domov mládeže-kapacita
Střední odborné učiliště Domažlice	p.o. kraje	1 335	540	30
Gymnázium J.Š. Baara Domažlice	p.o. kraje	540	800	0
Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola Domažlice	p.o. kraje	320-SŠ 240-VOŠ	590	110

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení MŠMT ČR

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

V řešeném území působí také Základní umělecká škola Domažlice, s kapacitou 770 žáků, která je příspěvkovou organizací města. Výuka školy probíhá také v jejím odloučeném pracovišti v Klenčí pod Čerchovem. Škola nabízí vzdělávání žáků v hudebním, výtvarném, literárně dramatickém a tanečním oboru. K 30.9.2017 navštěvovalo školu celkem 759 žáků.

V řešeném území MŠMT ČR dále zřizuje jako svoji příspěvkovou organizaci Výchovný ústav, Dětský domov se školou, základní škola, střední škola a školní jídelna Hostouň. Toto zařízení má celkovou kapacitu 112 dětí. Základní škola zařízení poskytuje vzdělávání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Střední škola pak dětem nabízí získání výučního listu ve dvou tříletých učebních oborech – Stravování a ubytovací služby nebo Zemědělské práce. Kapacita učiliště je 24 žáků pro každý učební obor. Obecně jsou tato zařízení zřizována v souladu se zákonem MŠMZ ČR č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a dále v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon). Jsou zařazena do sítě škol a školských zařízení a jejich účelem je zajišťovat svěřeným dětem náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Jejich cílem je poskytovat dětem standardní podmínky pro jejich celkový vývoj, výchovu a vzdělání, jakož i vytvoření prostředí, které dětem poskytuje sociální, materiální i právní jistoty, a to s přihlédnutím k jejich individuálním potřebám a schopnostem. (Zdroj: <http://www.vudds-hostoun.cz>)

Pro mimoškolní volnočasové aktivity je v řešeném území k dispozici také jeden Dům dětí a mládeže Domino v Domažlicích. Ten nabízí kroužky společenskovední, přírodovědné, estetické, hudebněrytmické a sportovní. (Zdroj: <http://www.ddmdomažlice.cz>).

Počet mateřských škol na území okresu Domažlice vzrostl z 36 ve školním roce 2009/10 na 39 ve školním roce 2015/2016, ve stejném období vzrostl i počet tříd a to z 85 na 95 tříd. Počet dětí se v daném období zvýšil téměř o 244 dětí (z 1 881 na 2 125) a počet učitelů o 18 (ze 153 na 171). Počet mateřských škol ve stejném období vzrostl ve všech okresech Plzeňského kraje, mimo okresu Plzeň-jih a Tachov, kde zůstal jejich počet stejný a vzrostl pouze počet tříd. Počet tříd pak vzrostl ve všech okresech, stejně jako počet dětí a učitelů.

Tabulka 37. Počty tříd a dětí v MŠ v okrese Domažlice

MŠ Území (kraj/okres)	Počet škol			Počet tříd			Počet dětí			Počet učitelů		
	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016
Plzeňský kraj	256	268	273	721	832	842	16 795	19 429	19 399	1 325	1 542	1 561
Domažlice	36	39	39	85	96	95	1 881	2 204	2 125	153	176	171
Klatovy	41	41	42	109	122	124	2 629	2 882	2 882	203	230	234
Plzeň-město	58	64	66	220	260	262	5 327	6 130	6 223	430	499	509
Plzeň-jih	33	33	33	76	85	86	1 861	2 153	2 129	141	162	164
Plzeň-sever	39	41	42	103	123	128	2 256	2 783	2 690	174	217	219
Rokycany	20	21	22	58	68	70	1 308	1 566	1 605	105	121	124
Tachov	29	29	29	70	78	77	1 533	1 711	1 745	120	137	140

Zdroj: ČSÚ Statistické ročenky Plzeňského kraje 2016

Počet základních škol se v okrese Domažlice v letech 2009/10-2015/16 snížil z 28 na 27, počet tříd naopak vzrostl o 15 (z 264 na 279 tříd). Také počet žáků se uvedeném období zvýšil o 543 (z 5 045 na 5 588), počet učitelů pak vzrostl o 10 (z 249 na 250). V jednotlivých okresech (kromě

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

okresu Plzeň-město) zůstal počet škol stejný případně se snížil, počty tříd však ve sledovaném období narůstaly, stejně jako počty dětí a učitelů v základních školách.

Tabulka 38. Počty tříd a žáků v ZŠ v okrese Domažlice

ZŠ Území (kraj/okres)	Počet škol			Počet tříd			Počet žáků			Počet učitelů		
	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016
Plzeňský kraj	221	218	220	2 211	2 314	2 413	42 191	44 658	47 924	3 090	3 149	3 252
Domažlice	28	27	27	264	276	279	5 045	5 220	5 588	369	369	379
Klatovy	45	42	42	366	373	378	6 851	7 024	7 353	513	499	516
Plzeň-město	42	45	47	639	702	756	12 702	14 277	15 792	905	969	1 034
Plzeň-jih	24	24	24	232	247	263	4 585	4 774	5 137	327	336	350
Plzeň-sever	36	35	35	303	309	322	5 381	5 615	5 903	413	423	425
Rokycany	20	20	20	174	180	185	3 427	3 515	3 747	249	254	250
Tachov	26	25	25	233	227	230	4 200	4 233	4 404	314	300	298

Zdroj: Statistické ročenky Plzeňského kraje, ČSÚ 2016

Počty středních škol se v jednotlivých okresech buď neměnily nebo se snižovaly, důvodem je většinou slučování středních škol pod 1 ředitelství, ke kterému docházelo ve sledovaném období (2009/10-2015/16). Počet studentů ve stejném období spíše klesal, v okrese Domažlice poklesl počet studentů o 523 (z 2 630 na 2 107), tomu odpovídal i pokles učitelů o 15 (z 220 na 205). Tento trend je stejný ve všech okresech Plzeňského kraje, což je pravděpodobně důsledkem nižší porodnosti koncem 90.ých let 20. století.

Tabulka 39. Počty tříd a žáků v SŠ Statistické ročenky v okrese Domažlice

SŠ Území (kraj/okres)	Počet škol			Počet tříd			Počet všech žáků ²			Počet učitelů		
	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016	2009/ 2010	2013/ 2014	2015/ 2016
Plzeňský kraj	62	56	54	1 153	1 001	981	27 942	22 657	21 749	2 248	1 984	1 908
Domažlice	7	7	7	-	-	-	2 630	2 171	2 107	220	212	205
Klatovy	9	7	7	-	-	-	3 866	3 183	2 922	317	289	272
Plzeň-město	27	25	25	-	-	-	15 910	13 035	12 949	1 226	1 083	1 072
Plzeň-jih	4	3	3	-	-	-	1 177	687	639	107	65	58
Plzeň-sever	5	4	3	-	-	-	972	874	681	90	85	67
Rokycany	4	4	3	-	-	-	1 655	1 183	1 095	143	119	106
Tachov	6	6	6	-	-	-	1 732	1 524	1 356	146	132	128

Zdroj: Statistické ročenky Plzeňského kraje, ČSÚ 2016

Podle údajů Odboru kanceláře starosty – úseku školství a kultury MěÚ Domažlice byl ve školním roce 2017/2018 celkový počet dětí v mateřských školách na území SO ORP Domažlice 1 354. Z těchto dětí bylo 14 zařazeno ve speciálních třídách. 11 dětí bylo evidováno s podporou 2. až 5. stupně a dále 11 dětí v běžných třídách podle § 16 odst.9 školského zákona³ č.561/2004 Sb. 2 děti měly individuální vzdělávací plán.

² Počet všech žáků, tj. studujících v denním i dálkovém studiu

³ Pro děti, žáky a studenty s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem lze zřizovat školy nebo ve školách třídy, oddělení a studijní skupiny. Zařadit do takové

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Celkový počet žáků v ZŠ ve stejném roce i území byl 3 610 + 52 dětí v ZŠ praktické v Domažlicích. Podle § 16 odst. 9 školského zákona bylo v běžných třídách 360 žáků. Mezi žáky plnícími školní docházku podle § 41 (individuální vzdělávání žáka) školského zákona byli v území evidováni 2 a mezi žáky plnícími školní docházku podle § 38 (Povolení plnění povinné školní docházky v zahraniční škole) školského zákona pak 13. V běžných třídách ZŠ bylo také 223 žáků s podporou 2. až 5. stupně a 378 dětí mělo individuální vzdělávací plán.

Dle dalších údajů odboru působí v mateřských a základních školách v řešeném území asistenti pedagoga. V současné době jich v mateřských školách řešeného území působí 11 s pracovním úvazkem 8,0 a na základních školách 26, a to s pracovním úvazkem 17,5.

11. Sociální oblast

11.1. Senioři a osoby se zdravotním postižením

Z dotazníkového šetření obcí byl zjištěn odhad počtu osob s postižením a seniorů se sníženou soběstačností v jednotlivých obcích. Ze 40 dotazníků zaslaných obcím řešeného území provedlo odhad 20 starostů. V průměru tak jsou v každé obci na Domažlicku asi 2-3 rodiny pečující o zdravotně postižené dítě a 4 rodiny pečující o seniora se sníženou soběstačností. K těmto oblastem se jedna obec vyjádřila v tom smyslu, že není schopna existenci jevu na svém území vyčíslit. Jednotlivců se zdravotním postižením (tělesným postižením, vozíčkářů apod.) pak připadá zhruba 57 na každou obec. Jedna obec se uvedla, že informace o cílové skupině k dispozici nemá. Celkové odhady počtu osob s postižením a seniorů se sníženou soběstačností v jednotlivých obcích jsou uvedeny v příloze č. 1.

V oblasti péče o seniory jsme se zaměřili na zmapování přehledu příjemců důchodu. V tabulkách níže je uveden přehled příjemců důchodu a výše průměrných důchodů s ohledem na typ pobíraného důchodu na Domažlicku a v Plzeňském kraji. Pro zhodnocení změn v této oblasti srovnáváme situaci v roce 2010 a 2016, uváděná data jsou vždy k 31. 12. daného roku. Výše průměrného důchodu byla v obou sledovaných letech v okrese Domažlice srovnatelná s výší průměrného důchodu v kraji (nižší o 1,56 %). V roce 2016 vzrostl v obou územích oproti roku 2010 o více než 11 %, v okrese Domažlice zůstává oproti krajskému průměru o 2,27 % nižší. Z průměrných důchodů byl nejvyšší vdovecký kombinovaný důchod (kombinace se starobním či invalidním důchodem). Nejnižší výše dosahují průměrné důchody pro 1. a 2. stupeň invalidity.

třídy, studijní skupiny nebo oddělení nebo přijmout do takové školy lze pouze dítě, žáka nebo studenta uvedené ve větě první, shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, žáka nebo studenta nebo k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření by samotná podpůrná opatření podle odstavce 2 nepostačovala k naplňování jeho vzdělávacích možností a k uplatnění jeho práva na vzdělávání.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 40. Průměrný důchod k 31. 12.

Rok	Územní úroveň	Průměrný důchod celkem	Průměrný důchod								
			v tom								
			starobní		Invalidní			vdovský			vdovecký
Plný	Poměrný	pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	Sólo	Kombinovaný	Sólo	Kombinovaný			
2010	Plzeňský kraj	9 882	10 088	4 282	9 701	6 724	6 043	6 651	10 947	5 702	12 334
	Okres Domažlice	9 726	9 879	3 951	9 747	6 503	5 964	6 494	10 889	5 427	12 163
2016	Plzeňský kraj	11 053	11 424	4 232	10 544	6 786	5 828	7 352	12 258	6 604	13 946
	Okres Domažlice	10 802	11 139	3 773	10 634	6 789	5 763	7 095	12 168	6 474	13 861

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ 2017

Počet všech příjemců důchodů byl v roce 2016 v okrese Domažlice 17 311, v roce 2010 pak 16 042 osob, což představuje nárůst téměř o 8 %. Z těchto příjemců pobíralo v roce 2016 starobní důchod (včetně vdovského a vdoveckého kombinovaného) 13 790 osob, v roce 2010 pak 12 741 osob. Z přehledu je zřejmé, že počet osob pobírajících důchod roste a to zejména díky nárůstu starobních důchodců. Jejich počet v okrese Domažlice mezi roky 2010 a 2016 vzrostl o 1 049 osob (8,23 %). V rámci Plzeňského kraje vzrostl ve stejném období o 7 875 osob (6,3 %). Narůstá navíc výrazně i počet předčasných důchodů, v okrese Domažlice o 1 190 osob (o 39,12 %) a v kraji o 9 670 osob (o 34,7 %). Ve stejném období vzrostl také počet invalidních důchodců, v okrese Domažlice tento nárůst představoval 264 osob, tedy 9,25 %. Naopak v krajském měřítku tento počet poklesl o 276 osob, tedy o 1,1 %.

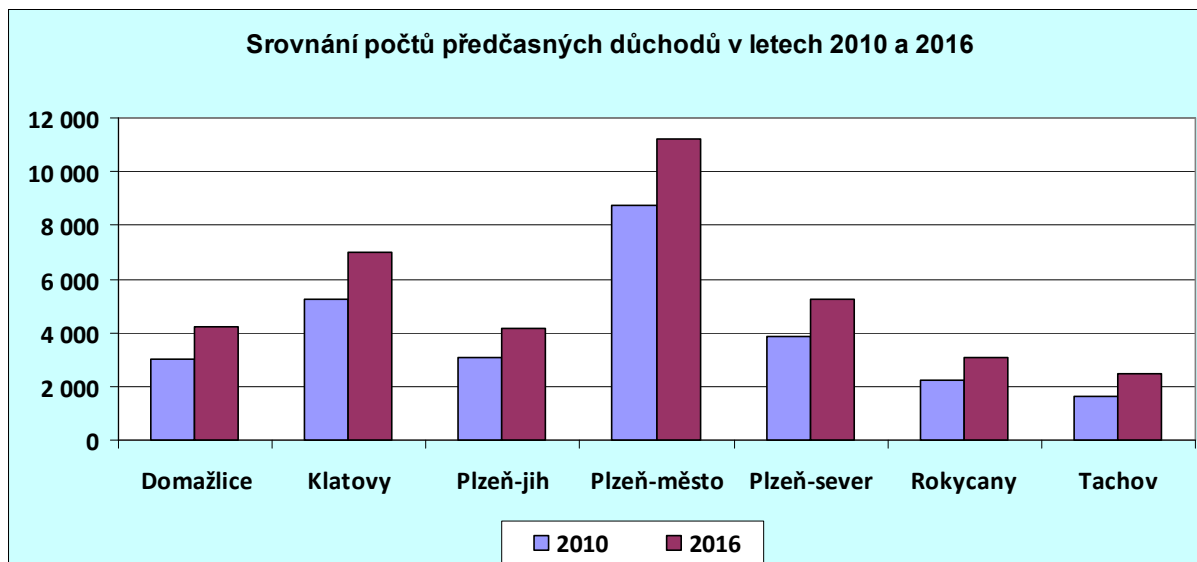
Tabulka 41. Počet příjemců důchodu k 31. 12.

Rok	Územní úroveň	Příjemci důchodů celkem	Příjemci důchodů								
			v tom								
			starobní		Invalidní			vdovský		vdovecký	
Plný	Poměrný	pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	Sólo	Kombinovaný	Sólo	Kombinovaný			
2010	Plzeňský kraj	155 168	90 407	271	13 806	2 980	8 148	1 943	29 892	373	5 131
	Okres Domažlice	16 042	9 025	20	1 494	383	892	177	3 231	47	550
2016	Plzeňský kraj	161 611	98 875	210	11 757	4 609	8 511	1 178	28 947	319	5 326
	Okres Domažlice	17 311	10 176	21	1 493	693	861	135	3 112	40	552

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ 2017

Srovnání nárůstu předčasných starobních důchodců v jednotlivých okresech Plzeňského kraje ukazuje následující graf 5.

Graf 5. Srovnání počtu předčasných důchodů k 31. 12. v okresech Plzeňského kraje

Zdroj: ČSSZ

Z pohledu invalidity je v okrese Domažlice zaznamenán pokles příjemců důchodu pro invaliditu 1. stupně. V roce 2010 bylo vykázáno 911 těchto příjemců, v roce 2016 pak 870. To představuje pokles o 5,64 %. V krajském měřítku byl v této skupině zaznamenán naopak nárůst, a to o 4,10 %. Výrazná změna nastala v počtu příjemců důchodu pro invaliditu 2. stupně, kdy v okrese Domažlice se v letech 2010-2016 počet těchto osob téměř zdvojnásobil, a to z 388 příjemců na 700, což představuje nárůst o 80,41 %. V krajském měřítku tento nárůst představuje 54,09 %. Tento trend je zaznamenán ve všech okresech Plzeňského kraje. U příjemců důchodu ve 3. stupni invalidity je naopak zaznamenán mírný pokles, ten v okrese Domažlice za vykazované období činil 0,45 %, v kraji pak 15,75 %.

Tabulka 42. Důchodci v okresech Plzeňského kraje k 31.12.2010 a 2016

Území (okres/kraj)		Starobní důchodci celkem	Z toho s předčasným důchodem	Invalidní důchodci celkem	Z toho s invaliditou			Příjemci důchodů celkem
					1.stupně	2.stupně	3.stupně	
2010	Plzeňský kraj	124 922	27 834	25 713	8 259	3 032	14 422	155 168
	Domažlice	12 741	3 042	2 854	911	388	1 555	16 042
	Klatovy	19 743	5 276	4 655	1 341	467	2 847	25 106
	Plzeň-jih	13 124	3 071	3 339	887	419	2 033	16 896
	Plzeň-město	43 145	8 734	6 695	2 153	825	3 717	51 289
	Plzeň-sever	15 716	3 855	2 911	1 018	340	553	19 248
	Rokycany	10 812	2 228	2 153	701	221	1 231	13 395
	Tachov	9 641	1 628	3 106	1 248	372	1 486	13 192
<hr/>								
Území (okres/kraj)		Starobní důchodci celkem	Z toho s předčasným důchodem	Invalidní důchodci celkem	Z toho s invaliditou			Příjemci důchodů celkem
					1.stupně	2.stupně	3.stupně	
2016	Plzeňský kraj	132 797	37 504	25 438	8 598	4 672	12 168	161 611
	Domažlice	13 790	4 232	3 118	870	700	1 548	17 311
	Klatovy	20 796	7 022	4 918	1 455	854	2 609	26 259
	Plzeň-jih	14 024	4 190	3 065	1 026	580	1 459	17 445
	Plzeň-město	45 016	11 218	6 204	2 156	1 070	2 978	52 277

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

	Plzeň-sever	17 123	5 265	2 949	1 065	485	1 399	20 507
	Rokycany	11 286	3 082	2 415	899	454	1 062	14 001
	Tachov	10 762	2 495	2 769	1 127	529	1 113	13 811

Zdroj: ČSSZ

Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči (PnP), jehož výše je odvozována od stupně závislosti na pomoci. PnP je tedy vyplácen především osobám se zdravotním postižením a seniorům a je určen výhradně k zajištění sociální péče příjemci příspěvku, a to prostřednictvím sociální služby nebo rodinným příslušníkem či jiné osoby. Příspěvek je přiznáván nebo jeho výše je měněna na základě místního šetření a posouzení posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení. Příspěvek vyplácí příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR.

V následující tabulce č. 43 uvádíme počet příspěvků na péči vyplacených ÚP ČR, Kontaktní pracoviště Domažlice v letech 2014-2017. Toto kontaktní pracoviště vyplácí pro řešené území všechny sociální dávky.

Z dat je obecně patrné, že počty příjemců PnP každoročně stoupají, kdy od začátku do konce posuzovaného období tento nárůst představoval 28,67 %. V roce 2014 bylo příjemcům v průměru vypláceno 1 176 příspěvků na péči měsíčně, v roce 2017 bylo těchto výplat již 1 513 měsíčně. S počty příjemců úměrně narůstají také finanční náklady na výplatu příspěvku a jeho další měřitelné hodnoty. V roce 2014 činila průměrná výše dávky na jednu osobu 5 241 Kč, v roce 2017 pak 5 960 Kč.

Tabulka 43. Příspěvky na péči vyplacené KoP ÚP Domažlice 2014-2017

Typ dávky	Rok	Vyplacená dávka v Kč	Počet vyplacených dávek za rok	Průměrná měsíční celkem vyplacená dávka	Počet dávek (měsíční průměr)	Průměrná dávka na osobu
Příspěvek na péči Domažlice	2014	73 955 000	14 112	6 162 917	1 176	5 241
	2015	85 403 800	16 046	7 116 983	1 337	5 323
	2016	89 628 800	16 570	7 469 066	1 380	5 412
	2017	108 201 880	18 158	9 016 823	1 513	5 960

Zdroj: KrP ÚP Plzeň, 2018

Vývoj vyplacených příspěvků na péči v jednotlivých stupních podle struktury jejich příjemců v letech 2014-2016 lze také prezentovat z pohledu výplat příspěvků zaznamenaných v jednotlivých POU SO ORP Domažlice. Z dat obecně vyplývá, že v SO ORP Domažlice bylo ve sledovaných letech vypláceno průměrně 1 349 PnP měsíčně, přičemž objem vyplacených příspěvků každoročně narůstal v průměru o 77 nových příspěvků. Tento počet odpovídá 7,29 % objemu PnP vyplacených v Plzeňském kraji (18 508 měsíčně). V příjemcích PnP převládaly ženy, tvořily 62,27 % z celkového počtu příjemců, muži pak 37,90 %. Nejčastěji byly vypláceny příspěvky ve II. stupni závislosti, nejméně pak ve IV. stupni. Objemy I. a III. stupňů závislosti byly srovnatelné. I. a II. stupně závislosti byly nejčastěji vypláceny ženám ve věkové kategorii 75-84 let, III. a IV. stupně pak také ženám, ale ve věkové kategorii 85-94 let. Struktura příjemců příspěvků se v jednotlivých letech výrazně neměnila, meziročně stoupal pouze jejich počet.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 44. Struktura příjemců PnP v I. stupni v letech 2014-2016

stupeň závislosti		I.											
	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
Rok	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2014	POU Domažlice	14	6	23	23	16	20	18	56	9	32	0	0
	POU Kdyně	4	3	7	8	6	10	5	12	5	16	0	0
	POU Poběžovice	5	1	9	16	4	5	2	10	1	2	0	0
	SO ORP Domažlice	23	10	39	47	26	35	25	78	15	50	0	0
	Plzeňský kraj	360	252	638	546	374	544	333	1 239	262	876	5	12
2015	POU Domažlice	13	6	22	23	10	23	14	45	9	37	1	0
	POU Kdyně	6	2	7	12	9	10	5	9	4	15	0	0
	POU Poběžovice	7	0	8	17	4	5	1	10	0	3	0	0
	SO ORP Domažlice	26	8	37	52	23	38	20	64	13	55	1	0
	Plzeňský kraj	363	248	588	533	392	548	311	1 156	274	871	9	14
2016	POU Domažlice	18	5	22	25	11	26	16	45	6	39	0	1
	POU Kdyně	10	3	9	12	8	6	4	15	4	16	0	0
	POU Poběžovice	6	0	9	14	5	6	1	7	0	2	0	0
	SO ORP Domažlice	34	8	40	51	24	38	21	67	10	57	0	1
	Plzeňský kraj	374	238	601	547	407	573	300	1 148	265	865	8	19

Zdroj: MPSV ČR, 2017

Tabulka 45. Struktura příjemců PnP ve II. stupni v letech 2014-2016

stupeň závislosti		II.											
	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
Rok	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2014	POU Domažlice	9	4	35	24	25	17	24	63	17	48	0	1
	POU Kdyně	8	4	14	8	6	6	9	32	9	33	0	0
	POU Poběžovice	2	1	12	10	10	6	5	14	1	17	0	0
	SO ORP Domažlice	19	9	61	42	41	29	38	109	27	98	0	1
	Plzeňský kraj	296	150	807	607	438	506	430	1 255	302	1 154	11	43
2015	POU Domažlice	8	4	38	25	32	26	25	72	21	50	0	1
	POU Kdyně	5	5	13	6	10	7	11	36	5	31	0	0
	POU Poběžovice	5	2	12	10	11	5	6	21	3	14	0	1
	SO ORP Domažlice	18	11	63	41	53	38	42	129	29	95	0	2
	Plzeňský kraj	329	168	835	613	455	539	425	1 246	354	1 161	17	4
2016	POU Domažlice	8	7	40	29	31	29	24	76	21	56	2	1
	POU Kdyně	3	6	14	5	15	11	14	30	2	28	0	0
	POU Poběžovice	6	2	12	9	11	3	7	19	4	16	0	1
	SO ORP Domažlice	17	15	66	43	57	43	45	125	27	100	2	2
	Plzeňský kraj	365	178	846	597	517	557	449	1 250	342	1 224	17	62

Zdroj: MPSV ČR, 2017

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tabulka 46. Struktura příjemců PnP ve III. stupni v letech 2014-2016

stupeň závislosti		III.											
	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
Rok	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2014	POU Domažlice	6	9	24	19	12	12	19	40	14	58	0	4
	POU Kdyně	3	1	12	5	7	5	7	11	3	15	0	1
	POU Poběžovice	5	0	6	7	3	2	2	4	0	9	0	0
	SO ORP Domažlice	14	10	42	31	22	19	28	55	17	82	0	5
	Plzeňský kraj	200	111	619	453	293	290	324	653	214	849	11	46
2015	POU Domažlice	7	10	29	18	16	11	16	45	17	54	0	2
	POU Kdyně	2	1	12	4	8	5	10	12	3	19	0	2
	POU Poběžovice	4	0	6	7	2	4	2	4	1	8	0	1
	SO ORP Domažlice	13	11	47	29	26	20	28	61	21	81	0	5
	Plzeňský kraj	212	109	661	474	320	314	370	694	234	890	9	51
2016	POU Domažlice	8	9	32	21	15	17	21	44	23	57	0	5
	POU Kdyně	2	1	11	4	9	8	11	20	5	23	0	2
	POU Poběžovice	3	0	7	10	4	3	3	7	2	6	0	0
	SO ORP Domažlice	13	10	50	35	28	28	35	71	30	86	0	7
	Plzeňský kraj	230	97	660	504	356	354	369	699	289	986	7	59

Zdroj: MPSV ČR, 2017

Tabulka 47. Struktura příjemců PnP ve IV. stupni v letech 2014-2016

stupeň závislosti		IV.											
	pohlaví	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena	muž	žena
Rok	věk	0-17 let		18-64 let		65-74 let		75-84 let		85-94		95 let a více	
2014	POU Domažlice	3	3	9	6	5	0	12	19	0	21	0	4
	POU Kdyně	3	1	6	2	5	4	0	8	2	7	0	1
	POU Poběžovice	0	1	0	2	2	0	0	4	0	4	0	0
	SO ORP Domažlice	6	5	15	10	12	4	12	31	2	32	0	5
	Plzeňský kraj	150	101	437	275	129	116	176	419	109	542	4	62
2015	POU Domažlice	2	3	7	7	2	2	11	19	3	27	0	2
	POU Kdyně	3	1	5	2	3	4	4	6	3	10	0	0
	POU Poběžovice	0	1	0	2	2	1	1	6	1	5	0	0
	SO ORP Domažlice	5	5	12	11	7	7	16	31	7	42	0	2
	Plzeňský kraj	150	102	435	291	144	128	188	420	117	583	8	52
2016	POU Domažlice	2	3	8	9	2	1	10	16	2	27	1	4
	POU Kdyně	3	1	6	1	1	1	6	7	0	13	0	1
	POU Poběžovice	1	1	0	1	1	3	0	5	1	4	0	0
	SO ORP Domažlice	6	5	14	11	4	5	16	28	3	44	1	5
	Plzeňský kraj	152	106	452	305	143	141	196	406	124	623	9	77

Zdroj: MPSV ČR, 2017

Sumarizací výše uvedených dat bylo zjištěno, že na území SO ORP Domažlice bylo v prosinci 2016 vyplaceno celkem 1 428 příspěvků na péči (PnP), z nichž 351 bylo pro osoby v I. stupni závislosti, 542 pro osoby ve II. stupni, 393 ve III. stupni a 142 pro IV. stupeň závislosti. Nejvíce PnP bylo vyplaceno příjemcům ve věkové kategorii 65+, a to 1 403 PnP (58,14 %), z nichž převládala věková kategorie 75-84 let. Nejvíce PnP bylo vyplaceno pro osoby s II. stupněm

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

závislosti a to 542 (37,96 %), nejméně pak ve IV. stupni. V Plzeňském kraji bylo ve stejném období vyplaceno celkem 19 093 PnP. V SO ORP Domažlice tak bylo vyplaceno celkem 7,48 % PnP v kraji.

Tabulka 48. Příspěvky na péči vyplacené v prosinci 2016 dle věku a stupně závislosti

Území	Stupeň závislosti	Celkem vyplaceno PnP	Z toho osobám ve věku						
			0-17 let	18-64 let	65-74 let	75-84 let	85-94 let	více než 95 let	více než 65 let
SO ORP Domažlice	I.	351	42	91	62	88	67	1	218
	II.	542	32	109	100	170	127	4	401
	III.	393	23	85	56	106	116	7	285
	IV.	142	11	25	9	44	47	6	106
	Celkem I.- IV.	1 428	108	310	227	408	357	18	1 403
Plzeňský kraj	I.	5 345	612	1 148	980	1 448	1 130	27	3 585
	II.	6 404	543	1 443	1 074	1 699	1 566	79	4 418
	III.	4 610	327	1 164	710	1 068	1 275	66	3 119
	IV.	2 734	258	757	284	602	747	86	1 719

Zdroj: MPSV 2017

Podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a v souladu s vyhláškou č. 388/2011 Sb., je osobám zdravotně postiženým dále poskytován příspěvek na mobilitu, na zvláštní pomůcku a průkaz osoby se zdravotním postižením. O těchto nárocích rozhodují krajské pobočky Úřadu práce ČR, pro řešené území tedy Kontaktní pracoviště ÚP Domažlice. Z jeho statistik za roky 2014-2017 vyplývá, že z uvedených příspěvků je nejrozšířenější příspěvek na mobilitu, jehož objem každoročně narůstá. Od začátku do konce posuzovaného období představoval tento nárůst téměř 25 %. Tento příspěvek představuje 400 Kč měsíčně na jednoho příjemce a objem finančních prostředků každoročně stoupá úměrně k vyplaceným dávkám. Dalším příspěvkem, který byl v posuzovaném období vyplácen, představuje příspěvek na zdravotní pomůcku. Objem těchto vyplacených příspěvků naopak od příspěvku na mobilitu každoročně klesá. V roce 2017 KoP ÚP Domažlice poskytl 19 těchto příspěvků v celkové výši 2 303 676 Kč, což představuje částku 121 246 Kč na každý příspěvek. Příspěvky na opravu motorového vozidla a na úpravu bytu nebyly pracovištěm v uvedeném období vyplaceny žádné.

Tabulka 49. Příspěvky pro zdravotně postižené vyplacené KoP ÚP Domažlice v letech 2014-2017

Rok	2014		2015		2016		2017	
	Počet dávek	Objem v Kč	Počet dávek	Objem v Kč	Počet dávek	Objem v Kč	Počet dávek	Objem v Kč
Příspěvek na mobilitu	13 342	5 343 600	15 072	6 036 800	14 762	5 904 800	16 663	6 664 400
Příspěvek na zdravotní pomůcku	29	4 053 706	22	2 264 353	20	2 147 618	19	2 303 676
Příspěvek na úpravu motorového vozidla	0	0	0	0	0	0	0	0
Příspěvek na úpravu bytu	0	0	0	0	0	0	0	0

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Zdroj: KrP ÚP Plzeň, 2018

Ze statistik vydaných průkazů pro osoby zdravotně postižené obecně vyplývá, že v řešeném území každoročně klesá objem těchto vydaných průkazů. Ve sledovaném období bylo nejvíce vydáno průkazů ZTP, nejméně pak průkazů TP.

Tabulka 50. Počty držitelů průkazů pro zdravotně postižené KoP Domažlice v letech 2015-2017

Vydané průkazy	2015	2016	2017
TP	10	15	10
ZTP	243	228	206
ZTP/P	112	64	39
Celkem	365	307	255

Zdroj: KrP ÚP Plzeň, 2018

V řešeném území jsou v obcích k dubnu 2018, dle informací z dotazníkového šetření, 4 domy s pečovatelskou službou. Celkem je v těchto domech 144 bytů zvláštního určení (pro seniory a osoby se zdravotním postižením). Zároveň obce v území evidují 145 žádostí o tyto byty.

Tabulka 51. Kapacita DPS v území

Řešené území	2017	
	Počet Domů s pečovatelskou službou (DPS)	Počet bytů v DPS
Bělá nad Radbuzou	1	16
Klenčí pod Čerchovem	1	13
Domažlice	1	106
Poběžovice	1	9

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

Z pobytových zařízení pro seniory a OZP jsou v řešeném území 2 domovy pro seniory. První z nich provozuje v Domažlicích Centrum sociálních služeb Domažlice, p.o. s kapacitou 173 lůžek do roku 2017 a 133 lůžek od 1. 1. 2018. Druhý provozuje v Domažlicích Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb-domov pro seniory, a to s kapacitou 60 lůžek. V řešeném území dále působí 2 domovy se zvláštním režimem, z nichž jeden provozuje od 1. 1. 2018 v Domažlicích Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb-domov pro seniory, s kapacitou 24 lůžek. Druhý pak provozuje v Trhanově společnost Vita Life, z.s., s kapacitou 15 lůžek. V řešeném území navíc působí 1 odlehčovací pobytová služba, kterou provozuje v Domažlicích Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb s kapacitou 10 lůžek. Údaje o kapacitě pobytových zařízení obsahuje tabulka č. 52.

Tabulka 52. Pobytová zařízení sociálních služeb pro seniory a OZP

Služba	Obec	Provozovatel	Počet lůžek (v roce 2017)	Počet klientů (v roce 2017)	Neuspokojení žadatelé (v roce 2017)	Aktuální počet zájemců v pořadníku
Domov pro seniory	Domažlice	Centrum sociálních služeb Domažlice	173 (133 od 1.1.2018)	192	141	151
	Domažlice	Městské centrum soc. rehabilitačních služeb	60	81	79	234 (178 akutních)
Domovy pro seniory celkem	2		233	273	220	385

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Domov se zvláštním režimem	Domažlice	Městské centrum soc. rehabilitačních služeb	0 (24 od 1.1.2018)	0	24	51
	Trhanov	Vital life, z.s.	15	15	1	1
Domovy se zvláštním režimem celkem	2		15	15	25	52
Odlehčovací služby	Domažlice	Městské centrum soc. rehabilitačních služeb	10	28	0	16
Pobytové odlehčovací služby pro seniory a OZP	1		10	10	0	16

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018

11.2. Děti mládež, rodiny s dětmi

Z údajů o činnosti OSPOD vyplývá, že na Domažlicku bylo v roce 2017 zaevidováno 245 nových případů ohrožené mládeže. Oproti roku 2016 představuje tento počet nárůst o 64 nových případů. Rok 2017 se tak blíží roku 2015, kdy bylo evidováno těchto případů nejvíce (248) od roku 2014 (239). Dále v roce 2017 orgán evidoval 62 dětí v pěstounské nebo poručenské péči, což představuje nejnižší počet od roku 2014. Vývoj počtu dětí umístěných do pěstounské péče má klesající tendenci od roku 2015, kdy bylo v této oblasti zaznamenáno maximum (79).

V péči kurátora pro mládež bylo v roce 2017 celkem 110 dětí, což od roku 2014 představuje nejvyšší počet (nárůst 9 případů od roku 2016). V území se tak řešilo 19 případů trestné činnosti dětí a mladistvých a 10 přestupků. Nově evidovaných dětí s výchovnými problémy bylo pak 65, což je o 22 případů méně než v roce 2016. V roce 2017 klesl na polovinu počet dětí s nařízenou ústavní péčí (6). Nejvíce jich bylo v letech 2015 a 2016 (12).

V roce 2017 byl také zaznamenán největší počet zásahů pracovníků OSPOD v rámci nařízené pohotovostní služby. Tento počet je dvojnásobný oproti roku 2015.

Srovnání evidovaných údajů od roku 2014 do roku 2017 je vyjádřeno v následující tabulce.

Tabulka 53. Statistické údaje o činnosti OSPOD v letech 2014-2017

Úsek sociálně právní ochrany dětí	2014	2015	2016	2017
Zaevidované nové případy ohrožené mládeže	239	248	181	245
Děti v pěstounské či poručenské péči	70	79	68	62
Děti v evidenci kurátora pro mládež	106	106	101	110
Řešené případy trestné činnosti dětí a mladistvých	15	12	27	19
Řešené případy přestupků dětí a mladistvých	9	10	9	10
Nově evidované děti s výchovnými problémy	48	59	87	65
Počet dětí umístěných v ústavní výchově	7	12	12	6
Zásahy pracovníků vykonávajících pohotovostní službu	35	19	36	38

Zdroj: OSPOD MěÚ Domažlice, 2018

11.3. Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Sociálním vyloučením se dle zákona⁴ o sociálních službách ze dne 1.10.2017 rozumí vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace. Za nepříznivou sociální situaci se považuje oslabení nebo ztráta schopností z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů. Cílem zákona je řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo ochranu před sociálním vyloučením a sociální začlenění, tj. proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

Z dotazníku obcím, který vyplnilo 20 starostů ze 40 oslovených, vyplývá, že v obcích na Domažlicku se průměrně vyskytuje cca 8 osob dlouhodobě nezaměstnaných, přičemž 2 obce se nedokázaly k počtu vyjádřit pro nedostatek informací o této problematice. Dále téměř 16 osob či rodin žije v nevyhovujícím bydlení (na ubytovnách, u příbuzných, v neopravených domech, v nebytových prostorech...) a průměrně 4 osoby v obci jsou uživatelem drog. Pravděpodobně právě drogová problematika je v očích nejméně zmapována. 7 obcí se vyjádřilo v tom smyslu, že nejsou schopny určit počty drogově závislých osob ani je odhadnout, neboť tyto osoby svoji závislost neoznamují. Z vyjádření obcí k problematice bezdomovectví pak vyplývá, že se v těchto obcích vyskytuje průměrně 1 osoba bez přístřeší. Podrobnější odhady jsou uvedeny v příloze č. 1.

Péči o občany žijící mimo majoritní společnost zajišťuje kurátor pro dospělé, který jim poskytuje sociální poradenství k překonání obtížných životních poměrů a pomáhá jim řešit sociální důsledky společenského vyloučení.

Z dat poskytnutých Odborem sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Domažlice je patrné, že počet klientů kurátora a jeho kontaktů s klienty byl nejvyšší v roce 2014. Pak počet klientů meziročně klesal, až v roce 2017 byl zaznamenán opětovný nárůst, a to o 13 klientů ve srovnání s rokem 2016. Ač byl v roce 2016 zaznamenán nejnižší počet klientů kurátora, počet jeho kontaktů s klienty rostl, což je možné chápat jako zintenzivnění sociální práce s danou cílovou skupinou, a to především v oblasti krátkodobého poradenství, které bylo v roce 2017 nejvyšší od roku 2014. Naopak dlouhodobá sociální práce vykazovala od roku 2015 meziroční pokles. Vývoj činnosti sociálního kurátora v letech 2014-2017 dokumentuje následující tabulka č. 54.

Město Domažlice eviduje také 13 případů opatrovnictví nesvéprávných osob (dle jeho vyjádření se případy meziročně prolínají, proto nelze tyto osoby vyčíslit v jednotlivých letech).

Tabulka 54. Statistické údaje o činnosti kurátora po dospělé v letech 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
Počet klientů/kontaktů kurátora pro dospělé	83/180	72/140	69/151	82/174
Krátkodobé poradenství a zprostředkování sociální služby	11	9	5	14
Dlouhodobá sociální práce	36	43	41	37
Opatrovnictví nesvéprávných osob	13			

Zdroj: Odbor soc. věcí a zdravotnictví MěÚ Domažlice, 2018

⁴ Sociální vyloučení definuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Osobám s nedostatečnými příjmy je také poskytována státní sociální podpora v podobě příspěvku na bydlení a případně i pomoc v hmotné nouzi jako opatření napomáhající řešení některých nárazových životních situací.

Příspěvek na bydlení (PnB)⁵ je sociální dávka, která pomáhá lidem s nižšími příjmy krýt výdaje na bydlení. Nárok na ní má nájemce nebo vlastník bytu (za vlastníka bytu se též považuje vlastník nemovitosti, pokud je zde přihlášen k trvalému pobytu), který vydá více než 30 % příjmů (v Praze 35 %) na bydlení (zohledňují se příjmy všech osob s trvalým pobytem v bytě). Pravidla upravuje zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

Výše příspěvku na bydlení činí za kalendářní měsíc rozdíl mezi normativními náklady na bydlení a rozhodným příjmem rodiny vynásobeným koeficientem 0,30 (na území hlavního města Prahy koeficientem 0,35). Tabulkové (normativní) náklady na bydlení se dělí podle toho, zda jde o nájemní, družstevní anebo byty v osobním vlastnictví a podle toho, v jak velké obci se byt nachází. V Domažlicích, které spadají do kategorie obcí od 10 do 50 000 obyvatel, jsou od 1.1.2017⁶ stanovené normativní náklady na bydlení v nájemních bytech od 4 950 Kč (pro 1 osobu) do 12 599 Kč (pro 4 a více osob) a v družstevních a vlastních bytech je od 4 357 Kč (pro 1 osobu) do 11 244 Kč (pro 4 a více osob). Nařízením vlády č. 407/2017 Sb., jsou pro rok 2018 tyto náklady upravené v těchto obcích a nájemních bytech na částky od 5 036 Kč pro jednotlivce až po 12 712 Kč pro 4 a více členů domácnosti, v družstevních bytech a bytech v osobním vlastnictví jsou pak tyto částky upraveny od 4 420 Kč do 11 298 Kč.

Dávky pomoci v hmotné nouzi upravuje zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění, který vymezuje situace spojené s nedostatečným zabezpečením základních životních potřeb osob a s ní společně posuzovaných osob potřebných pro zajištění obživy, standardního bydlení a mimořádných událostí a napomáhá řešení některých nárazových životních situací. Nedílnou součástí pomoci v hmotné nouzi je sociální práce s klienty. Dávky pomoci v hmotné nouzi tvoří příspěvek na živobytí (PnŽ), doplatek na bydlení (DnB) a mimořádnou okamžitou pomoc (MOP). O těchto dávkách rozhodují a vyplácejí je příslušné krajské pobočky Úřadu práce ČR na základě podané žádosti. Pro určení počtu domácností s nižšími příjmy⁷ lze využít zejména dvě z těchto dávek, a to počty vyplácených dávek doplatku na bydlení a příspěvku na živobytí. Přiznání dávky příspěvku na živobytí je navíc podmínkou nároku na dávku doplatek na bydlení (kromě výjimky – přiznání dávky DnB bez PnŽ osobám, jejichž příjem nepřesáhne 1,3 násobek částky živobytí osoby a osob společně posuzovaných).

Příspěvek na živobytí řeší nedostatečný příjem osoby nebo společně posuzovaných osob. Nárok na příspěvek na živobytí vzniká osobě či rodině, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby či rodiny částky živobytí (ta se odvíjí od životního a existenčního minima⁸). Výše příspěvku na živobytí se stanovuje jako rozdíl mezi živobytím osoby či rodiny a jejich příjmem, od kterého se odečtou přiměřené náklady na bydlení. (Přiměřené náklady na bydlení jsou náklady na bydlení, maximálně však do výše 30 %, v Praze 35 %, příjmu osoby či rodiny).

Doplatek na bydlení poskytuje úřad práce člověku nebo rodině, pokud její příjem spolu s příspěvkem na živobytí stačí k zabezpečení živobytí, ale nezbyvá již na zaplacení nákladů

⁵ Data MPSV ČR

⁶ Pro rok 2016 byly normativní náklady na bydlení v nájemních bytech v Berouně od 4 996 Kč (pro 1 osobu) do 13 046 Kč (pro 4 a více osob) a v družstevních a vlastních bytech od 4 484 Kč (pro 1 osobu) do 11 887 Kč (pro 4 a více osob). Mezi lety 2016-2017 meziročně klesly.

⁷ Je nutno poznamenat, že dávky pomoci v hmotné nouzi mohou být vyplaceny jen těm, kteří si o ně sami požádají. V počtech nejsou zahrnuty osoby s nízkými příjmy, které si o dávky nepožádaly.

⁸ Zákon č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

na bydlení (i když pobírají příspěvek na bydlení). Výše doplatku se odvíjí od částky životního a existenčního minima. Je stanovena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení – tedy obvykle nájmu a energií – zůstala člověku či rodině částka na živobytí (ne méně než 1,3 násobek stanoveného životního minima).

V roce 2017⁹ byly částky životního minima (minimální hranice k zajištění výživy a základních potřeb) 3 410 Kč měsíčně pro jednotlivce. Pro rodiny platilo, že pro 1. dospělého je výše životního minima 3 140 Kč, pro další dospělé osoby v domácnosti je 2 830 Kč, pro dítě do 6 let 1 740 Kč, dítě do 15 let 2 140 Kč a dítě do 26 let 2 450 Kč.

Existenční minimum, tj. minimální hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních potřeb na úrovni umožňující přežití a je stanovena zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu částkou 2 200 Kč na osobu. Existenční minimum nelze použít pro výpočet dávky hmotné nouze u nezaopatřených dětí a poživatelů starobních důchodů a u osoby invalidní ve 3. stupni a u osoby starší 68 let.

O doplatek na bydlení lze žádat, když osoba bydlí ve vlastním bytě nebo rodinném domě, v bytě na základě smlouvy (nájemní, podnájemní nebo smlouvy o výpůjčce), rozhodnutí nebo jiného právního titulu, v bytě ve vlastnictví manžela/manželky, ve stavbě pro rekreaci (žadatel musí být vlastníkem stavby a stavba musí splňovat standardy kvality bydlení), ale i v ubytovacím zařízení (ubytovně) či v zařízení sociálních služeb (domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením, azylový dům, domov se zvláštním režimem, chráněném bydlení, domy na půl cesty nebo terapeutické komunity).

Podrobnější aktuální data týkající se výše zmíněných dávek státní sociální podpory a hmotné nouze jsou dostupná dle územních pracovišť (Kontaktní pracoviště úřadu práce ČR – KoP ÚP). Dávky hmotné nouze ÚP nevyplácí dle trvalého pobytu žadatele, ale podle místa podání žádosti.

Úřad práce České republiky, KoP Domažlice vyplácí dávky jak státní sociální podpory, tak hmotné nouze prakticky pro celé území SO ORP Domažlice. V roce 2017 vyplácel měsíčně průměrně 239 příspěvků na bydlení, v roce 2016 to bylo 150 příspěvků na bydlení, v roce 2015 pak 289 příspěvků na bydlení a v roce 2014 jich bylo 287. Z podrobnější evidence Kontaktního pracoviště ÚP Domažlice vyplývá, že z příjemců příspěvku na bydlení v roce 2016 bylo 116 osob v seniorském věku nad 65 let. Mezi příjemci příspěvku převažovaly osoby v produktivním věku (320). V roce 2017 představovala celková průměrná měsíční výše příspěvků na bydlení částku 645 547 Kč, přičemž v roce 2014 byla tato částka 804 650 Kč. Tento rozdíl představuje pokles o 19,77 %.

Na stejném pracovišti bylo v roce 2017 vypláceno průměrně měsíčně 172 příspěvků na živobytí, senioři nad 65 let pobírali 12 příspěvků. Průměrná měsíční výše příspěvku byla 3 457 Kč. Od roku 2014 došlo k poklesu průměrně měsíčně vyplácených příspěvků na živobytí z 303 na 172, což představuje pokles o 43,23 %.

Zároveň bylo v roce 2017 vypláceno měsíčně v průměru 26 doplatků na bydlení s průměrnou výší 3 419 Kč na žadatele a měsíc. Od roku 2014 do 2017 došlo k poklesu v počtech vyplácených doplatků o 56,67 %.

Z údajů je evidentní každoroční pravidelný pokles u všech vyplácených příspěvků. Celkový pokles objemu všech těchto příspěvků vyplacených od roku 2014 do roku 2017 činí 32,76 %.

⁹ Stanovené částky jsou platné od 1.1.2012. Vláda je zmocněna zvyšovat částky životního a existenčního minima od 1. ledna podle skutečného vývoje spotřebitelských cen, pokud nárůst nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby přesáhne ve stanoveném rozhodném období 5 %. Částky životního a existenčního minima může vláda za mimořádných okolností zvýšit také mimo termín pravidelné valorizace.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Tento stav se přirozeně projevil také v poklesu objemu finančních prostředků vynaložených na výplatu těchto příspěvků. Ten vykazoval v roce 2017 oproti roku 2014 pokles o 41,45 %.

Tabulka 55. Sociální dávky vyplacené Kontaktním pracovištěm ÚP Domažlice 2014-2017

Typ dávky	Rok	Vyplacená dávka (Kč)	Počet vyplacených dávek za rok	Průměrná měsíční celkem vyplacená dávka	Počet dávek (měsíční průměr)	Průměrná dávka na osobu
Příspěvek na bydlení	2014	9 655 799	3 444	804 650	287	2 804
	2015	9 395 359	3 469	782 947	289	2 708
	2016	4 953 710	1 800	412 809	150	2 752
	2017	7 746 564	2 867	645 547	239	2 702
Příspěvek na živobytí	2014	15 109 257	3 631	1 259 105	303	4 161
	2015	14 248 141	3 540	1 187 345	295	4 025
	2016	6 488 721	1 587	540 727	132	4 089
	2017	7 120 726	2 060	593 394	172	3 457
Doplatek na bydlení	2014	2 479 904	724	206 659	60	3 425
	2015	2 231 163	655	185 930	55	3 406
	2016	1 005 700	267	83 808	22	3 767
	2017	1 083 830	317	90 319	26	3 419

Zdroj: ÚP ČR, KrP Plzeň, 2018

Stav nepříznivé sociální situace obyvatel daného území se také odráží v míře poskytování dávek mimořádné okamžité pomoci, které jsou poskytovány na překlenutí nepříznivé sociální situace mimořádného charakteru. Tato forma okamžité pomoci reaguje na potřeby lidí ve chvíli hrozby vážné újmy na zdraví, potřeby řešení mimořádné události, dále na úhradu nezbytného jednorázového výdaje nebo odvrácení ohrožení sociálním vyloučením.

KoP Domažlice ÚP ČR poskytl v roce 2014 celkem 31 dávek MOP v celkové výši 34 141 Kč. Nejčastějším důvodem výplaty byla situace ohrožení osoby sociálním vyloučením (13), žádná dávka pak nebyla vyplacena z důvodu hrozící újmy na zdraví nebo na řešení mimořádné události. Finančně nejnáročnější pak byly výplaty dávek MOP na úhradu jednorázového výdaje.

V roce 2015 úřad vyplatil celkem 25 těchto dávek ve výši 76 386 Kč, přičemž nečastějším důvodem pro výplatu bylo opět ohrožení sociálním vyloučením a dále také úhrada jednorázového výdaje. Z pohledu životní situace osob byla v uvedeném roce vyplacena alespoň jedna dávka ve všech kategoriích. Finančně nejnáročnější pak byly náklady na úhradu nezbytného nákladu a na úhradu jednorázového výdaje (1 dávka ve výši 34 000 Kč).

V roce 2016 bylo vyplaceno 7 dávek MOP v celkové výši 13 217 Kč. Nejvíce bylo vyplaceno dávek na úhradu jednorázového výdaje (4) a tato kategorie také představovala nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků. Žádné dávky nebyly vyplaceny na řešení mimořádné události a z důvodu hrozící újmy na zdraví.

V roce 2017 vyplatil úřad 29 dávek MOP, a to v celkové výši 50 055 Kč. Nejčastějším důvodem výplaty dávky bylo ohrožení osoby sociálním vyloučením (13). Finančně nejvyšší pak byla dávka vyplacená z důvodu řešení mimořádné události (2 dávky ve výši 81 150 Kč). V daném roce byly vyplaceny dávky ve všech kategoriích, nejméně pak právě na řešení mimořádné události a z důvodu hrozby újmy na zdraví.

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

Přehled výplat dávek MOP v jednotlivých letech vykazuje kolísavý charakter, kdy nejvíce těchto dávek bylo vyplaceno na začátku sledovaného období, další roky vykazovaly pokles těchto výplat a ke konci sledovaného období se jejich četnost vrátila téměř k původním hodnotám. Vzhledem k charakteru těchto dávek, které reagují na vznik nepříznivé mimořádné situace lidí, od které se odvíjí i jejich výše, je téměř nereálné jejich vývoj předpokládat.

Tabulka 56. Dávky MOP vyplacené v letech 2014-2017 KoP ÚP Domažlice

Důvod dávky MOP	Rok	Vyplacená dávka (Kč)	Počet vyplacených dávek za rok	Průměrná výše dávky
Na úhradu nezbytného nákladu	2014	4 450	2	2 225
	2015	34 000	1	34 000
	2016	2 100	1	2 100
	2017	8 855	3	2 952
Na úhradu odůvodněných nákladů	2014	3 894	2	1 947
	2015	1 200	2	600
	2016	3 417	1	3 417
	2017	4 200	4	1 050
Na úhradu jednorázového výdaje	2014	12 997	4	3 250
	2015	29 946	8	3 743
	2016	6 700	4	1 675
	2017	23 000	5	4 600
Ohrožení sociálním vyloučením	2014	12 800	13	985
	2015	9 500	10	950
	2016	1 000	1	1 000
	2017	13 000	13	1 000
Řešení mimořádné události	2014	0	0	0
	2015	1 740	1	1 740
	2016	0	0	0
	2017	81 150	2	40 575
Újma na zdraví	2014	0	0	0
	2015	5 680	3	1 893
	2016	0	0	0
	2017	1 000	2	500

Zdroj: ÚP ČR, KrP Plzeň, 2018

11.4. Sociálně vyloučené lokality

Na území SO ORP Domažlice bylo dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR¹⁰ (zpracovatel GAC,s.r.o.) z roku 2015 identifikováno šest sociálně vyloučené lokality a to v obcích Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Drahotín, Nemanice, Poběžovice a Rybník. Celkem v nich žije 100-400 osob.

SVL Bělá nad Radbuzou

Vyloučenou lokalitu v Bělé nad Radbuzou dle analýzy tvořil 1 jednopatrový rodinný dům s 8 přístřešky v centru města, ve kterém žije 25-50 osob.

SVL Domažlice

Ve městě Domažlice byla lokalizována jedna sociálně vyloučená lokalita tvořená soukromou ubytovnou, ve které bydlí přibližně 50 osob. V ubytovně žijí osoby závislé na sociálních dávkách a také zahraniční dělníci sezónně pracující v Domažlicích. V důsledku zániku sociálně vyloučených lokalit v Klatovech do této lokality v nedávné době přibyli také lidé s hlášeným trvalým pobytem v Klatovech, i jinak je pro lokalitu typická vysoká fluktuace obyvatel. Sociálně vyloučení či sociálně znevýhodnění žijí také v jiných oblastech města, nevytvářejí se zde ale další koncentrované SVL. ve městě působí několik poskytovatelů sociálních služeb zaměřených na poskytování terénních programů a sociálního poradenství pro sociálně vyloučené (Člověk v tísni, Diakonie ČCE, Diecézní charita Plzeň, Network East-West). Děti se sociálně znevýhodněného prostředí navštěvují nejčastěji základní školy hlavního vzdělávacího proudu. Z rizikových forem chování je v lokalitě závažné zejména užívání drog a alkoholu, a rovněž se zde vyskytuje prostituce.¹¹

Lokalita je tvořena 1 domem na periferii města, existuje dlouhodobě a žije zde odhadem 25-50 obyvatel, z nichž 25 % jsou děti do 15 let.

SVL Drahotín

V obci Drahotín byla v analýze lokalizována jedna sociálně vyloučená lokalita tvořená třemi bytovými domy v centru obce, v nichž bydlí asi 50 sociálně vyloučených obyvatel (30 % děti do 15 let). Jeden z bytových domů je v majetku obce a je považován za lepší část SVL, obydlenou většinou starousedlíky, zatímco druhá část SVL složená ze dvou bytových domů vlastněných městem Domažlice vznikla částečně cíleným sestěhováním neplatičů nájemného z Domažlic a osob označených za problémové. V obci nefungují žádné sociální služby, nejbližší poskytovatelé se nacházejí v Domažlicích. Obec však organizuje volnočasové aktivity pro děti a mládež, kterých se účastní děti z lokality i děti z ostatních částí obce. Místní děti dojíždějí do ZŠ Poběžovice, která zavádí různá inkluzivní opatření. V obci panují poměrně dobré vztahy mezi obyvateli SVL a ostatní populací, nevyskytuje se tady ve větší míře ani žádné rizikové chování.¹²

SVL Nemanice

Sociálně vyloučená lokalita se nachází v centru obce a je tvořena skupinou domů ve špatném technickém stavu s celkem 28 byty. Patří sem 4 dvoupatrové bytové domy po 6 bytech a 1 rodinný dům se 4 byty. Žije zde 51-75 obyvatel.

¹⁰ Text je převzat z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC,s.r.o., 2015

¹¹ Text převzat z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC,s.r.o., 2015

¹² Text převzat z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC,s.r.o., 2015

Třetí etapa komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku (2018)

SVL Poběžovice

Sociálně vyloučená lokalita se nachází v centru obce a je tvořena skupinou domů přičemž jednotlivé domy nejsou koncentrovány přímo u sebe. Patří sem 2 domy po 1 bytě, které se nachází v bývalém areálu výrobního družstva, třípatrový dům s obydleným podkrovím a zahradou, 2 dvoupatrové domy po třech bytech a 1 malý rodinný dům. Celkem se jedná o cca 15 bytů v nichž žije odhadem 50-75 obyvatel.

SVL Rybník

Sociálně vyloučená lokalita se nachází v centru obce a je tvořena skupinou domů s celkem 44 byty. Tvoří ji 7 bytových domů se 6-8 byty na dům, z nichž pouze některé jsou obydlené lidmi sociálně vyloučenými (cca 25 osob).

Z 20 obcí řešeného území, které se podílely na dotazníkovém šetření, 5 obcí uvedlo sociálně vyloučenou lokalitu nacházející se na svém území, z toho 3 obce se shodují s výše uvedenými údaji z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR.

Bělá nad Radbuzou uvedla jako sociálně vyloučenou lokalitu dům v Mlýnské ulici, č.p. 273. Obec danou problematiku řeší zřízením kanalizace a vodovodní přípojky.

Nemanice lokalizovaly tuto oblast skupinou domů s č.p. 12, 13, 15 a 16. Obec se k situaci dále vyjádřila tak, že v místě žijí lidé v absolutně nevyhovujících podmínkách a nikoho to nezajímá, příspěvek na bydlení je majitelům vyplácen a hlavně, že ve městě je klid. Obec neví, jak by danou situaci měla jinak řešit.

Poběžovice uvedly 2 tyto oblasti, a to Dvůr sv. Jiří ve Slovanské ulici a Mariánskou ulici, č.p. 89. Obec Draženov lokalizovala tuto oblast na budovu bývalé školy-učiliště, která je zkolaudována na kanceláře a sociální zařízení. V této budově fyzická osoba pronajímá prostory jako byty. Obec v dané lokalitě řeší primárně zajištění pořádku, což se po společném jednání podařilo zlepšit. Nelegální ubytování však pokračuje.

Klenčí pod Čerchovem uvádí za sociálně vyloučenou lokalitu objekt mlýna, č.p. 167, kde se již několik let zdržuje skupina problémových občanů, kteří způsobují rušení veřejného pořádku v obci, ale nelze s tím nic dělat. Obec se snaží situaci řešit za asistence Policie ČR, v závěru však není chováním této skupiny lidí nic porušováno, přestože v objektu přebývá údajně skupina cca 30 obyvatel na jednu koupelnu.

12. Přílohy

Příloha č. 1: Odhady zastoupení vybraných cílových skupin v obcích řešeného území

Cílová skupina	Bělá nad Radbuzou	Česká Kubice	Díly	Domažlice	Draženov	Hora Svatého Václava	Hostouň	Hradiště	Kanice	Kaničky	Klenci pod Čerchovem	Luženičky	Mnichov	Nemanice	Nový Kramolín	Poběžovice	Postřekov	Stráž	Újezd	Ždánov
Domácnosti/rodiny pečující o zdravotně postižené dítě	6	2	0	-	2	0	1	2	0	0	10	0	0	2	1	15	1	1	0	2
Domácnosti/rodiny pečující o nesoběstačného seniora	5	5	0	-	2	0	0	3	2	0	10	3	0	2	1	30	5	3	0	5
Osoby/rodiny žijící v nevyhovujícím bydlení	3	-	0	160	0	2	0	0	0	1	30	1	0	50	-	70	0	0	0	0
Osoby bez domova	1	-	0	7	0	-	0	0	0	0	1	1	0	5	0	2	0	0	0	0
Dlouhodobá nezaměstnanost	-	-	0	74	-	6	0	1	0	0	5	-	0	50	3	20	5	0	0	2
Jednotlivci se zdravotním postižením	5	1	0	1100	0	0	0	1	0	0	10	-	0	2	1	10	3	2	0	5
Uživatelé drog	-	-	0	60	-	-	-	-	0	2	-	1	0	-	0	5	10	0	0	0

Zdroj: Dotazníkové šetření, 2018